

308640

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2. } చెన్నపట్టణము 1919 నం. జనవరి నెల 17 వ తేది సోమవారము } NO 245
నంపుటము. ౨. } రా. ద. ప. నా. మ. స. వ. త. ప. పు. వ్య. మా. స. పు. ద్ధ. ద్వా. దశ. ౧౨. } సంచిక ౨౪౫

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY. of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దలొలికెడి మోహనాంగి సాందర్భము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినది. జనవరి నెల 31 వ తేది లా. పు. నొకసారిగ నాటగు హృద్యముల విలువగల మామండల గొనవారలకు క్యాలండరు వితరణ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణచివేసి పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బితో రూ. 0-8-0; డబ్బితో 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డి. పో,

109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.

యొద్దమువలన క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు మాదిరింపబడుచున్నవి దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాకాభంగము గలదు.

(28)

వనోషధి సారసపరిల్లా

ఇది జీవానునందులుంటు సత్పురుషులను మరయు నకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీర్ణఫోట్యు, పాతవామ్యపుటలు, నీరసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. నాడెంతకు వులకు పుష్టినికలిగించును. సత్పురుషులకు వృద్ధిజేయును. దీనివలన కఠిరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా కల రూ 1-4-0.

కుమ్మకుమందు:- ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతీయపునల్లి (కాగు బతు మందు) నాగల్లి తైలము వైపుతకు మందు. ఈరెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుచుండు 5-0-0.

పోషకము:- పి. డి. సావంత్, గజబ. పననవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, BOMBAY.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు వాచ్

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

చక్కని గోలునుతో వెల 3-0-0 పోస్టేజి 0-4-0.

ఇది మా కొంతకే నిర్దేశము బడినది. కావున సేవరికట్ట నుండ. 'వెల' స్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలియును. దృఢమైన సామానులచేతే జేయబడి దట్ట పూర్తి అను గ్లాసుదూయు కలిగియుండుటచే చాలాకాలము నిలువక తృప్తిరచుగ వని చేయును. గడియారము పెట్టెపై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను శీర్షిక ఉండును. పెట్టెలోను గ్యారంటీ

పత్ర మతికించి యందును.

ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుదూయు శీర్షిక వెల 2-8-0

చిరునామా:- నువీడియరు వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టువాడ్సు వెల 167 మద్రాసు.

కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిట్టెలును నున్నను కీముల బుట్టించు వుదా అను వశింపజేయును. టికెట్ 1-కి రూ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

కోములను, ఈగలను నశింపజేయును, పారవోలును.

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీటి రోగకదాగములకు చీమలును వడకటిండ్లయందు నల్లులను కోములను, పుస్తక పేజీలను చివటలనుండి కాపాడును.

నాలువంజెట్టు:- టికెట్, హార అందుకో, 1-11, ప్రింగర్పుస్ట్రీటు, జార్జి టౌన్, మద్రాస్.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

శైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచులాలి లేదు. ప్రవేశమును లేదు. సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము

కలయవాడు:- ప్రపంచచరిత్రాకార్యాలయము, 145, కాళిదాస, సుదిరాసు అతి వ్రాసును.

(21)

బరోపా మహాసంగ్రామము

జర్మనీ దేశపు స్థితిగతులు

III

సంధిమాటలు, మరతులు.

ఏమిమనమునైనను జర్మనీసంధిచేసికొనుటకు సిద్ధముగ నున్నదని, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, రష్యా ఇటలీయున్న గు మిత్రముండలి వారు గ్రహించుకొనియున్నాడు. కాని ఒకవిషయము మాత్రమున్నది వారు తమకనుకూలమైన పరతులనే కోరెదను.

12 పూసములక్రిందలనే సంధిమాటలకు వారు సిద్ధముగనుండిరి. యుద్ధముచాలా కాలము జరిగి కొలదినిసంధిమరతులు కఠినముగానుండునని, జర్మను చాన్సులరుచెప్పినట్లుదేరి యల్లి సాయమేమైయుండును? పరిహారముక్రిందకొంతకేకయినా లేదా తమ కనుకూలమైనది మరియొకటితో తాము తృప్తికొనుటకు తంటాలుపడుదుననియే, అతిగా యోచింపెను.

1864 సంవత్సరములో షెల్విగుహోల్స్టీన్ ను లూగుకొనిన వాటినుండియు తామరంభించిన విజయయాత్రలో నీప్రతినిధుల సంగ్రామముక, మజిలీయము, విరోధాయును, తోకములో నితరభాగములందలి చాలవరకును తమ స్వాధీనమును కుదు సేయఁజొచ్చి జరుగగలదనియు, జర్మనులమనములలోనున్నది. "స్పెయిను జేకీయుల తమకాలి అంగ్లేయులు అఖండసామ్రాజ్యాధిపతులైరి. ఈ సామ్రాజ్యమి ఇంతవరకు అంగ్లేయుల చేతులలోనున్నది. ఇప్పుడు జర్మనుల నేకత్రి యగుచున్నది" అని జర్మనులు చెప్పుదురు. ఫ్రాన్సునర్వమ్యలను కడతెప్పి, ఒకటి రెండు సంవత్సరము లూరికొని తమ నాకాదశమును సిద్ధము చేసికొని, ఇంగ్లండును పట్టంలెని చేసి యెత్తు దై వాన గ్రహమువలన, అంగ్లేయు లిప్పుడు యుద్ధమానకు దిగిందని తలక్రిందే పోయినది.

నేను జర్మనీలో చాలకాలమున్నాను. నేను జర్మనులకు లను చెప్పెను. "మనకు విచ్చిన సప్తమిటి; జరిగింకొలము యుద్ధము జరుగనియ్యండి" చెప్పివారు కొంద రున్నారు. "ఇప్పుడు మనకేమి విచ్చిందనది. సంధిచేసికొని, ఏవదిఅడుగు సంవత్సరములో విక్రాంతిచేసికొని అప్పుడు తిరిగి యుద్ధము నకు దిగవచ్చు"నని రష్యయును కాకపోయినను, చాలుచాటున చెప్పకొను బుద్ధిమంతులు కొందరు లేకపోలేదు.

సంధిమరతులు.

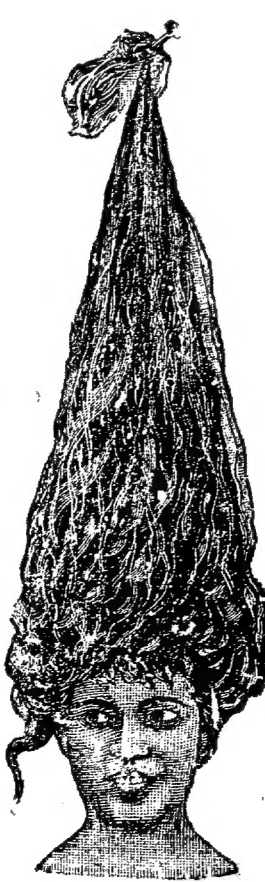
ఈ మరతులమీద నేను జర్మనులు సంధిచేసికొందు రనుకొనెదను. "నీకు చెప్పినది వాడుచెప్పినదానిని" ఒట్టి నేను మాట్లాడుటలేదు. జర్మనులతో కఠినమిలసి యుండుటవలన, వారి ధోరణి యురుగుదును. అందుచే వారి మనసులలో నేనుండునది నేను గ్రహించగలను. బెల్జియము జర్మనీ దేశములకు మధ్య రైసునకు యున్నది. ఒక భాగము వారిచేతులలోను మరియొక భాగము ఇతరుల చేతులలో నుండుట వీరి కిష్టములేదు. అంతయు తమ చేతులలోనే యుండవలయునని వీరి మొదటి యోచనము. ఈ కారణము వలన వారు అంట్యుప్ కోరకు వివరవరకు పోరాడుదురు. అంట్యుప్ను తమచేతులలో పెట్టుకొని, హాలండును నయునునో భయమునో బెదిరించి షెల్విగుహోల్స్టీన్ ను సందలి మాక్కులను సంపాదించుటకు వారు ప్రయత్నించవచ్చును. హాలండు వర్తకమును జర్మనీవారు తమ చేతులలోనికి తీసికొనిన ఇది సెరివేరవచ్చును. అప్పుడు హాలండువ్యక్తిత్వమును పోగొట్టుకొని జర్మనీ క్రిందపడి యుండవలసినవచ్చును. బెల్జియమునుకూడ నిల్లేచేయదురు. ఆత్మను లోరై నుకంగజాలవలెనే బెల్జియమును ప్రిస్ట్యలో నోకభాగముగ జరిగజేంచెదరు. రాష్ట్రములను కలుపుకొద్దను వారు చాలమంది యున్నారని నేను ప్రతికూలతా చదివివాను. నే నట్టివారిని కలిసికొలేదు. ఆత్మను లోరై ను పరగజాలకు వలెనే జయించిన దేశమును వ్యవహరించుటకు అడ్డుపెట్టువారు లేరు.

బెల్జియమును ఒక్కమాటు వారు వదలివేయుదు రని చెప్పుటెంతయు చోద్యముగ నున్నది. స్పెయిను జేకీయు దొకడు నాకు మిత్రుడు. అతడును నేనును బెల్జియలో తిరుగ కలిసి కొంటిమి. బెల్జియము సంతకు చూచి బెల్జియము జర్మనీవారి చేతిక్రింద నుండుటేగాక, దేశములో తిరిగి కావలసిన యేర్పాటులు చేయుటకు బోలేదాసామ్యు జర్మనులు ఖర్చు చేయుచున్నారని తన దేశయులకు నచ్చుకొప్పవలసిన దని వారాతని ఆహ్వానించిరి. ఈ సామ్యంతయు ఎవరు పెట్టుకొందురు? బెల్జియములో జర్మనీవారు కంటేవలను తిరిగి నిర్మించుచున్నార. కొత్తకొత్తరైలు వలను వేయుచున్నార. బెల్జియమును వదలిపెట్టి లేచిపోవుటకేనా ఇదంతావారు చేయుచున్నది?

జర్మనీవారికట్టికలంపేమియులేదు. బెల్జియమును వదలి పెట్టువరకు వారి సంధికింకరమునందు లేదు.

నీకు బెల్జియములో నెన్వియేర్పాటులు చేయుచున్నా కో, అట్లే హాలండుద్రిజులకు కూడ తమపాలన నులవాటు పడుటలు చేయుచున్నార. ప్రిజులకు నోప్పికలుగ కుం డ వ్యవహరించవలసినదని జర్మనులు తమ యోధి కారులకు కఠినమైనయత్నముల నిచ్చిరి. హాలండు తమకు స్వాధీమైన తరువాత వారు కొత్త రైలువలను వేసిరట. ఇదివరకు లేని చోట్లనుకూడ విద్యుద్దీపములను పెట్టుచున్నార. విశ్వవిద్యా యనుమలకు యథాప్రకారముగ ప్రారంభించిరి ప్రితివాదులు తమ మాతృభాషయగు హాలీవుభాషను వాడుకొననిచ్చుచున్నార. జర్మనీవారు వారి కెన్నియో సమపానులను చేయుచున్నార. తిద్దేశనర్తక వ్యాపారములను అస్థిరీయ, జర్మనీకొప్ప గిం ప క ల చి న ట్లు ఇ టి క ల ను న ను విం టి మి. బర్లేయా, టుక్కి, నమేయా, గిగునకములిట్లే చేయవచ్చు నట. ఇది సంభవమేనా యని నేనొక జర్మనుదేశీయునడుగగా "అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములకు అధిపతి వాలుగుసంవత్సరములకు మారుచుండును. అయినప్పటికీ, ఈసందర్భమున వారి కేవిక్రమలేకున్నది. మా కెయజగు యజమాన్యము క్రింద విరోధా, సంయుక్తరాష్ట్రములకూడ తిక్కులేకుండ వ్యవహరించు కొను" నని సమాధానము చేప్పెను. ఇంగ్లండు ప్రికేక్రమేమిలేవంద తమ అటలు అంట్యుప్ మొదలకొని, పెరివ్యుకు గంభీరతకు సాగవలెనట. ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, రష్యులవలన, యుద్ధముక్రింద బోలేదు సామ్య ప్రయత్నమున వచ్చుననియే కొందరి నుంనికాధికారుల యల్లి పోయెను. "యుద్ధప్రభుత్వము ఇంగ్లేషులూ రియ్యుకొందురని యుద్ధముని మిచ్చుచున్న ప్రతి మాత్రించికిని నూరిపోయె చున్నాడు. పరిసంవత్సరములక్రింద నేను జర్మనీ లో నుండినప్పుడు, "మందు జరుగుచు యుద్ధ ప్రభుత్వము ఇంగ్లండు భరించ" నని చెప్పకొనగా వినియంటిని. కాని ఇంగ్లండుతోనున్న రెండు మూడు కోశాలలోను అంగ్లేయుల అమాంతత్వము తెలిసివది. తెల్ల దంతా పాలన్నట్లు జర్మనీ వారు సంధి, గుటింతి చెప్పుచున్న మాటలను నమ్మెదరు. వారు చెప్పనంగరము నిజముకావు. జర్మనీ తిండి తిప్పుట లేక కొట్టుమిట్టాడుచున్నారని తలచి నిజముగ సంధిచేసికొందురని అంగ్లేయులు భ్రమపడుచున్నారు.

సంధికావలయునని కోరుకత్తు మొకటి జర్మనీలోనున్నది. వారికి సరకులరాకుండ ఎంతకట్టిక నిరోధించిన అంతర్వరలో వారు లొంగిపోవుదురు. అంట్యుప్, సిఫుమున్నగునవి పట్టుకొనుటవలన, కొందరికి తలతెగిపోయి, క్రించుమీదకు తెలియకుండ నున్నది. వారిమందర కాంతివాదుల సంఖ్య అంతరేక్కకురాదు. జర్మనీవారికి గొప్పవిజయములు కలుగలేదని నటించుట మంచిదికాదు. వారాని అంట్యుప్ నున్న గుప్రదేశములు దుర్భేద్యములని మొదటచెప్పి అని కరువులచేతులలో బడినతరువాత వానినవ్వును దోకనవ్వును కానేరదని చెప్పమాట చెల్లకాలదు. — బ్రెస్సుప్రతికా విలేఖనము.

స్త్రీజనమునకు ముఖ్యమగు భూషణము.

చక్కని తలకట్టు.

పట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజములకోరని స్త్రీలుందురా? **కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డు)**

స్త్రీలకుతప్పని సరి. మెదడునకు నుబెట్టువారలకు స్త్రీలకును, చెప్పబనియేలేదు. డిప్లాధికర్యమున తల చల్లబడును, నొప్పిపోవు, బట్ట తలబాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లలరించును.

మొనూరు వస్తుపదర్శనమున **బంగారు పతకము**

బహుశతి బడవినది. దీని ప్రాధాన్యది విశేషముల బొగడుట కిదియేచాటును. డొరక గ్యారంటీలు పూచలు, యియ్యనేల, దేశమందంతటను వాడబడుచున్నది యొకటియే.

ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో వెంటనేవాడుద. నిశ్చయముగ సంతోషమును గలిగింపగ గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవాడకాలరు.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొంతలు మోసగాండు ఏదో యొక సామాన్యపునానె చూపి "ఇది చాలమంచిది. మిక్కిలి చాక" యనికెప్పి వానిని కొనమని తప్పుచున్నారట, అమాటలచే మోసపోకుడు. ఆ నూనెలలో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డు మాత్రమే చూచికొనుడు.

ఒక సీసా 1-కి రు 1.0-0. ఏ. పి. రు 0.4-0
 8 సీసాలు రు 2-10-0. ఏ. పి. రు 0.7-0
 సోలుపేజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్, లండన్ క్రిమినల్ కంపెనీ,
 55. హమ్మిసన్ మార్కెటు, బొంబాయి.
 మదరాసు ఏజెంట్లు- మెహతాపురుషోత్తం మూర్తి, 29, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అమృతమునకు

మోటారు కారులు 1916 రకములు

- 18—22 H. P. మేక్సువెల్ కార్. రు 3250
- 20— H. P. ఒక్ లేండుకార్ రు 4,500.
- 17— H. P. హావమో బైలుకారు రు 5,000.

ఈ డిస్కస్సియు 5 స్టీలు గలవి. ఎలక్ట్రిక్ నెల్లుస్తార్డు, ఎలక్ట్రిక్ బైలు, ఇతర పరికరము లన్నియు, ఇం దమర్చబడియున్నవి.

వచ్చేవారము డెలివరి యివ్వబడును కేటలాగులకు, నిలిరవిషయములకు మాకు వ్రాయుడు.

ఒక్కకంపెని లిమిటెడ్, మదరాసు.

'కాస్కరి'

అనునీలకర్మనానధమును అప్పుడప్పుడు తుచ్చుకొనుచుండు నేని నీకంతయో సంతసమును గలిగించును.

అది అతిరవ్యమయినదియు, ఆరోగ్యవాయకమునదియు, వ్యాధిరహితమయినదియు నయ్యున్నది.

THE (Phon 841)
HOTEL CLARENCE.
 GOLD MEDALISTS.
 BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.
 Book your orders for Xmas & New year Cakes early;
 Our Decorations and Ornaments special this Year
 Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale.
 Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

8-2-16 తేదీ మా. 11 వరే కంకరనామయగా గర్భవృక్షక
హింపకముగురు. "వీన విశ్వవిద్యాలయదగ్గము"ను గూర్చి
ప్రాధికారపాత్రీకుగడైను గారు తపస్వినింతురు. యధ్యావృత్తు
విశ్వవిద్యాలయములో "స్త్రీవిద్య"నును విషయమునుగూర్చి
తేరుతేరు రాష్ట్రములనుండివచ్చిన స్త్రీలు పఠనం చెదరు. 10-1
తేదీలను సెంటిం హిందూకళాశాలయనంబును క్రికెట్టు
పండువు భారతీయుల కందరతును జరుగును. ఆయాటలో
నొకపక్షమున ఆల్బర్టు మహారాజుగారు కప్తానుగానుండురు.
పుష్కావాచనమును ఆంధ్రకాంతిని కలిగించుటకును విద్యా
వీరము వెంకటేశ్వరరాజులును జనసంఘము నుద్ధరించుటకు భగ
వంతుని యనుగ్రహమును బడయుటకును సుమాత ఈనెల
20 వ తేదీ మొదలు ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీవరకును ఆచట సనా
తన ధర్మము ననుసరించి జపములు చేదపరచును. మహామద్య
యాగము మున్నగునవి 15 దినములపాటు జరుపబడును. చాల
మంది మహామహాపాఠ్యాయులును విద్యానులును వివిధ
రాష్ట్రములనుండి వచ్చి నావిని నిర్వహించెదరు. మహామహా
పాఠ్యాయులండిరి అదిత్య రామభట్టాచార్యులుగారును 10
ప్రభకంకర కట్టినీగారును దర్బంగ మహారాజుగాగును 10
గురుదాస బెన్జి గారును గీతకహింతి పూజ జరిపించెదరు.
విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలకసంఘముచేత చేసిన సిక్కులందరును
గురుగ్రంథమునందలి అబ్బండపారాయణమును నాచించెదరు.

నవసంవత్సరాది సంచిక.

నవ సంవత్సరాది సంచికను సంవత్సరానికి ప్రచురించుటకై ప్రయత్నములు చేయుటకు చున్నవి. దానియందు ప్రచురితముగా నున్న వ్యాసములు చిత్రపటములు సత్వరముగఁ జేసినగాని సంచిక సకాలమున వెలువడుట కనకాశము గలుగదు. భాషాభివృద్ధియు నను వ్యాసమును త్వరగా బంపి నూ యుద్ధనుమునకు నోపుక ప్రార్థనలు. ఉపయోగమైన చిత్రపటములను బంపించి వారు వానిని వెంటక సంపుటకు ప్రార్థనలు.

ఆంధ్రవార్తకా కార్యాలయము,
7, తంబుపెట్టి వీధి, మదరాసు.

నా తా వ ర ణ స్థితి

1916 సం. జనవరి నెల 17-వ తేది.

ప్రదేశములు.	జనవరి 17 తేది, ఆంధ్రమునకు సంబంధించిన నాణ్యములైన వస్తువుల అంశములను అధికారికముగా నిర్ణయించిన ప్రకారము.	కడవి-24 గంటలలో		మన పాతము.	
		అమ్మ, పదన	ఉమ్మడి	అమ్మ, పదన	ఉమ్మడి
గోపాలపురము	30.08978.557.0	...	61.61	43.74	
వాల్తేరు	30.07279.563.3	...	52.48	35.56	
కాకినాడ	30.08278.861.6	...	46.06	37.97	
బందరు	30.06781.854.2	...	61.04	39.25	
గుంటూరు	...	79.253.4	...	38.14	31.41
నెల్లూరు	30.03281.868.1	...	51.85	34.20	
మద్రాసు	30.02835.569.0	...	46.50	48.59	
కడప	30.02832.968.2	...	31.25	49.21	
కాకత్యపురము	30.02482.671.4	...	37.33	51.98	
కొలంబూ	29.95087.657.1	...	84.95	76.14	
తిరువనంతపురము	29.97580.071.6	...	82.86	60.71	
కొచ్చికోట	29.98187.969.7	...	120.97	110.74	
కర్ణాటక	92.94088.867.8	...	121.09	116.15	
మంగళూరు	29.96488.668.4	...	106.62	126.95	
హంపాయి	29.99586.668.5	...	75.73	71.81	
ప్రొద్దుటూరు	30.05881.856.4	...	52.20	30.83	
అనంతపురము	...	82.964.4	...	29.09	20.25
బళ్లారి	30.02782.562.2	...	32.98	19.85	
కర్నూలు	30.07082.581.6	...	23.05	26.42	
కడప	30.04885.266.6	...	28.97	31.87	
తెలంగాణ	30.03480.867.5	...	35.11	34.76	
కొడైకనాడు	22.90570.044.4	...	47.92	57.46	
ఉదకమండలము	23.03269.868.2	...	63.92	54.07	
కొయలపేట	30.06685.258.8	...	22.98	21.08	
నెల్లూరు	30.07683.862.5	...	40.77	44.45	
నెలము	30.03886.463.1	...	43.1	33.16	
తిరువనాపల్లి	30.03488.164.2	...	34.99	31.58	
పుదుకోట	30.02085.064.7	...	36.45	32.29	
మధురై	30.02887.069.0	...	40.97	33.58	
తిరునల్వేలి	27.11	24.72	

మొదట, దత్తమండలములు, దక్కనులలో వాయు భారము ముగుగును, కక్కిన చోట్ల కొద్దిగను తగ్గినది. మధ్య మోడ్ల ప్రమాణ మన్న చోట్లను తక్కువగలదు. బొంబాయి, చెన్నపురి తీరములందు పగటిపూట బీడి మాయముగను, కక్కిన చోట్ల తక్కువగలదు. ఇది విశేషముగ దత్తమండలము లో తగ్గినట్లున్నది. కర్ణాటకములో రాత్రిపొద్దు తేడి, మాయము లు తక్కువగలదు. కొంతవరకు మయ్యలు విడిగొల్పుచున్నవి. కాని పూర్తిగ తేమగా హిత్యకాలేను. ప్రతిచోట ఒక మోస్తరున యెండకాయలున్నవి.

ఆర్. ఎల్. జోన్న,
వారాణసికాశ్రమము.

స్థానిక వార్తలు

కాలమాన స్థితి. — నిన్న అధికావృష్టి 85-6 మాత్రము; అధిమోష్ణస్థితి 69-2 మాత్రము.

మదరాసు సిటీపోలీసు. — ఓ' డివిజన్ ఇన్స్పెక్టరు ఎచ్. బి. కట్టకొండకి మెడికల్ ఇన్స్పెక్టరుగా 9 నెలలు సెలవియ్యబడినది.

బ్యాంకువివరములు. — నేడు సాయంకాలము 5-31 గంటలకు తిరునల్వేలి నుండి తీరమున ఎమ్. పి. జి. బ్యాంకునాడు, 5.45 గంటలకు జిల్లా వాణిజ్య బ్యాంకు నాడు గానవారము గానింతును.

రంగూరు తపాలాస్థానము. — శేపు సాయంకాలము 5 గంటలకు రంగూరు తపాలాస్థానము చెన్నపట్టణమునండి వెలువడును. జెనెల్ పోస్టాఫీసులో సాయంకాలము 8-30 గంటలవరకు జాబులు చేయవచ్చును.

గంజాముడిగా కలెక్టరు. — ఎస్. మేకమలైయ్య వ. సి. యస్. గారికి నెల 14 వ తేదీనండి 8 వారములు సెలవియ్యబడినది. పి. సి. డబ్. వి. సి. ఎస్. గారి వారాధికారము పరిమారుటకు నియోగించబడినారు.

టెలిగ్రాఫ్ నోటీసు. — ఈనెల 15 వ తేదీనండి, విశేషాగ్రహణముల విషయములకు ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశములను సంతకముగా జరిగినందున మరల ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశములను బయోగించుటకు ఇంజనీరుల కాలనీ నేషన్ కోర్టుయొక్క రిజ్యు ఆడిషన్ ఆంగీకరింపబడును.

మదరాసు ఆంబ్యులెన్సుకోరు. — ఈనడుమ జరగిన రాజీనామా చేసిన కలెక్టరు డెప్యూటీ కలెక్టరుగా మారిన వారిని ఆనెలకు వీరు నైపుణ్యమును చేసినట్లుగా; ఇన్స్పెక్టరు ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశములను; తంబుపెట్టి వీధి నెం 828 కు గృహములను నూతనముగా నిర్మించిన దరఖాస్తు మేరకు మేజర్ పాపమూ చేతులంబై చేయుటకు నిర్ణయముగానున్నది.

వియ్యవరము. — కాగిలకును తదితర స్థలములకు ఆగి మొలకబడ్డవియైన మొదలగునవి కలసపోవు విషయమును విచారించుటకై ఫీజీ ద్వీపములకు ఆఫ్ఫీరియాకు సిబ్బందిని పి. ఎఫ్. ఫోర్జర్ గారిని పంపియున్న విషయముగా నేడు తెలుపబడినది. కొలంబూ నుండి యచ్చటికి వచ్చిరి. సాయంకాలము మదరాసునందలి ఎమిగ్రేషన్ డిపార్టుమెంట్ నుండి వచ్చినారు.

క్రిక్కి యన్ పేట్రీమెంట్. — ఈనూత్న మారపుత్రిక స్వదేశకై ప్రవృత్తి; 1890 వ సం. 11 వ పాటికబడినది. ఇంత కంటకును సంపాదించుటగాను కాక కొద్దిగాను గాను పరిచేసిన దాక్టరు జే. లాజర్ గారు ఈనూత్న మారపుత్రిక వార్తకము ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేయుచున్నారని వార్తాసమున నేషనల్ హెర్బి, బి. పి. ఎల్. జి. గారు కార్యభారము వహించెదరు.

పొంగలి విందు. — సావుకారు పేటకుందలి రత్నా లక్ష్మణులు గారు వారు సావుకారు గారు నిన్న పగలు 11 గంటలకు, దక్షిణాంశము తేలిక బ్రహ్మరూపము వారి పాతశాల లయందలి విద్యార్థులకు 200 మందికి సంతర్పణగానించిరి. బ్రహ్మరూప స్వామి గురుస్వామిగారి సంతకము ధర్మగుణమును క్షామించిరి. విద్యార్థులు సమాజము వారును సామంతులు గారికి తమకృతజ్ఞతను తెల్పడమయ్యారు. సావుకారు గారి ధర్మచింతి కడియ పొంగలియు కాదు; ప్రతిసంవత్సరము నిట్లే గానించెదరుగాక!

సెయింట్ ఆండ్రూస్ చర్చియందు గిల్లు. — ఈనడుమ సమీకరణములకు లక్షలకు యాదాయమునండి వీరు మదరాసు జైల్లకాకురు 500 లును, సెయింట్ ఆండ్రూస్ ధర్మసాధకములు 200 లును, సెయింట్ బార్బిన్

హామన్సు గు 860 లును, స్కాట్లండు చర్చియందు మిషన్ నకు గు 800 లును, యునైటెడ్ ప్రెస్ సంఘము వారికి గు 500 లును, యునైటెడ్ ప్రెస్ సంఘము వారికి సాంగ్రామిక కార్యక్రమము గు 500 లును ఇచ్చిరి. ఇంతేకాక నైనికుల యుదువుల మిషన్ నుకు కొనెటకై గు 500 లు వినియోగించుచున్నారు.

వేముని చర్చసారథి స్వేచ్ఛిగారు. — వీరు తిరుమనాపల్లి డిప్యూటీ కలెక్టరుగానుండి పనిచేయుచున్న యువ కార జేతనము వుచ్చుకొన్నట్లు కడపటి గెల్వెట్ లో పకటింపబడియున్నది. వీరు డిప్యూటీ గానంతరము చెన్నపట్టణము కీల్పాకు ప్రాసమలి రోడ్డులో స్థిరావాసము నేర్పడమ కొనిరి. సెప్టెంబరు 1861-వ సం. 11 జూలై 1883-వ సం. 11 కైర్తవ కళాశాలనుండి బి. ఏ. పరీక్షలు కృతార్థులై 1883-వ సం. 11 తిరుమనాపల్లి సెంట్రల్ టాకీసులో గుహస్థాగా ప్రవేశించి 1898-వ సం. 11 తిరుమనాపల్లి సెంట్రల్ టాకీసులో కలెక్టరుగా నియమించబడిరి. ఆగ్రేడినుండి 1902-వ సం. 11 పికాపురము సంస్థానము మేనేజరుగా నియోగించబడి 1906 వ సం. 11 వరకు పనిచేసిరి. తదనంతర ముఖకార జేతనము తీసి కొను నంత కర్మము నెల్లూరు, రామనాథపురము, బక్షిరా రాట్టు, తిరుమనాపల్లి జిల్లాలలో డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నుండిరి. వీరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను జనరంజకులుగను పరిశోధక కార్యములను ప్రవర్తించిరి. వీరి కీర్తినందుండి యాంధ్రప్రదేశ్ ఖిలలో నొకరు.

సాలూరు రాజుగారు. — వీరు బుధవారము వాడు తమ సంస్థానమును మొదలగునట్లు గవర్నరు గారిని ముచ్చటించిరి. సాలూరులో నీటికనయేర్పాటులకు దొరతనము వారంగీకరించగా రాజుగారు 10 శత్రుపాయల నిచ్చిరి. గత జూలైలో పని ప్రారంభమైనది. కాని యుద్ధము వచ్చినందున పనిపాటులు కట్టికట్టబడినవి. సాలూరులో 70 వేలమంది పరిజనమును వీరిందను చెరువులు, బావులలోని నీటిని త్రొగగలసియున్నారు. ఈ సీరంతవరకు పనిచేసిరి కాక పోవుటచే, ప్రతిసంవత్సరము కలరా మున్నగు వ్యాధులు బయలుదేరుచుండును. ఈయిబ్బందులను గవర్నరు గారికి నివేదించి, తిరిగి నీటికనయేర్పాటులకు పనులను ప్రారంభము చేయించ నులసిదని, రాజుగారు కోరిరి. సాలూరు విజయనగరములకు మధ్య జెందలి మున్నగు యేళ్లకు మంజూరు లేనందున, వర కాలములో రాకపోకలు చాల కష్టముగనున్నది. ఈవిషయమును కూడ, గవర్నరు గారికి ముచ్చటపెట్టినది, తాము మాండు నెలలో కట్టడమిచ్చునట్లు ముంజుచెదమని వీరు నెల విచ్చిరి.

కోర్టు వ్యవహారములు
చీఫ్ జెస్టిస్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు

జగ చీఫ్ జెస్టిస్ గారు జులై 15 నుండి కోర్టు లేచు వరకును ఖయ్యము, 15 రూపాయల జులై వారమున నేడు చీఫ్ జెస్టిస్ మేజిస్ట్రేటు గారు విధించిరి. ముద్దాయి నేరము నొప్పుకొని కనబడినందున ముత్తుకొనెను. ముద్దాయి తిరుమనాపల్లి జులై 15 నుండి ఆరు నెలలకొరకు, కలెక్టరుగారి చేయుచుండెను. ఆ కాలములో ఆచార్యులగారి కుటుంబు బడిమిద కొందరు గుడిళ్లతో పరిచయము చేసి కొనెను. ఆపరిచయముబట్టి తనయొద్దగను మానుకొనిన తమ నాతకుడ, కొందరికర్గర ఆచార్యులుగారి పేరు చెప్పి బదుల్లు వుచ్చుకొనెను.

పాతదొంగ కట్టుకుడుట.
దొంగతనము చేసినందునకును, మనవి నెత్తుకపోయినందునకును, స్వామి లేక సంతనము పాతదొంగ కట్టుకొనబడెను. ముద్దాయికి 50 సంవత్సరముల ఖయ్యము. కెండువారును ద్వీ పాంతరవాసము నుభవింపవచ్చెను. దాదాపు 42 సంవత్సరములు జైలులోనుండెను.

చీనాగొ విప్లవము.
సుంకగృహముల దోచుకొనుట.
లండను జనవరి 12. — హాంకాంగు-విప్లవకారులు మరల రెండు శత్రులనున్న సుంకగృహముల దోచుకొనిరి. మున్నముల నష్టమొనటుల చెలియలేదు.

చెన్నపురి ప్రదర్శనము.

బహుమాన ప్రదానోత్సవము.

దొరతమువారి యాదరణము క్రింద ప్రార్థనములను చెన్నపురి సాంస్కృతిక ప్రదర్శనము నిన్నటితో సాంత్వితమైంది. దీనివలన వహులైన సామ్యము యుద్ధాధి కిచ్చెదరు ప్రదర్శన ప్రదేశమునందు మొన్నటివారము సాయంత్రము మొదల నభిమానించెడి. ప్రదర్శననిర్వాహకులు చాలమంది ప్రజలను కలవరించెడిరి. కొనుమిట్టందు దొరసాని బహుమానములను పంచివెట్టి.

సభాపక్షములు.

గవర్నరుగారు సభాపక్షములను చేయుచు తమయొనందమును, సత్సహాయము కృతీకరించిరి. ఆనందీర్ సర్ మాజీల్లా ముఖ్యమంత్రిగారి యాజమాన్యము క్రింద కొందరు వ్యాయాధిపతులు ప్రదర్శనలలో పెరిగెదరికి బహుమానము లిచ్చువలసి యుండుననియు, వారివారి మోగకత్తులనుబట్టి నిర్ణయించిరి. బహుమానములు పొందినవారి పేరులను గౌరవ కార్యదర్శి రావుబహద్రుడు జి. విజయరావువార్యులుగారు పిలిపగా, వారు వచ్చి గవర్నరు గారికి పట్టములను పుచ్చుకొనుచు వచ్చిరి. పట్టములను గవర్నరు గారికి పంపించుచున్న ప్రదర్శనలను తమ సంతకమును వెల్లడించుచు వచ్చిరి. ఈ పట్టములు ద్వితీయము. ప్రదర్శనల పాండిత్యమును బట్టి వీనిని రెండు విధములుగా నిర్ణయించిరి. మొత్తముగా 10 మొదటి తరగతి పట్టములను, రెండవ తరగతి పట్టములను సమర్పించిరి. మాక్సిము కంపెనీవారికి రెండుతరగతుల పట్టములను వచ్చి నది. వీరు మన పాతకాలల కుమరెగించు పుస్తకములను, తదితరపరికరములను ప్రదర్శించిరి.

రెండవ తరగతి పతకములు.

విద్యార్థులకు పరికరములను ప్రదర్శించిన లాంగునున్న గ్రీకు అందు కంపెనీకిని, యంత్రప్రదర్శనమునకు బెట్టెందు కంపెనీకిని, లోహసామగ్రిని ప్రదర్శించినందుకు తిరుమలలో కొచ్చిన సంస్థానాధీశులు పెట్టించిన వాణిజ్యసాంస్కృతిక పాతకాలలను, చెన్నపురి రత్నకరైవ్యము వారికిని ఆత్మరత్నము మాన్యును గుంధ ప్రదర్శనలను ప్రదర్శించిన జి. పి. రహిమానుకంపెనీకిని, సామ్య పుచ్చుకొనుచు, ప్రదర్శనములో విద్యుద్దీపములను పెట్టించునట్లే గోమరుకంపెనీకిని, నీటి యంత్రమును ప్రదర్శించినందునై చిదంబర ఆచార్యులవారికిని, మంచిమట్టలను తయారుచేసినందునై ఓట్సుకంపెనీకిని, బండ్లను కట్టినందునై జే. జ్యోతిసుగిరి కంపెనీకిని, కూడ రెండవ తరగతి పట్టముల నిచ్చిరి.

జాతీయాధికారి ప్రాప్తవాము.

ప్రదర్శన నిర్వాహకు లిచ్చిన పట్టములుగాక, జాతీయ నిధి సాంస్కృతిక సంఘమువారు కొన్ని బంగారు, వెండి, కాంస్యపతకములను కూడ సమర్పించిరి.

బంగారు పతకములు.

శిలా ప్రతిమానిర్వాహకులకు ఎం. ఎన్. నాగప్పగారు.

కృషిపక్షకరణముల తీర్చుయొగ విధానమునకు బందరు ఆంధ్రాభిమాని కళాశాల.

నేతపనులకు జ్యోతిరాజు మగ్గుడు నయూనా నేతకు (మొదటి బహుమానము)

రజతపతకములు.

దంతపు పనులకు, ఆర్ట్స్కూలు.

లోహపు పనులకు విక్టోరియా బెక్కిలం పాతకాల.

సబ్బుబిళ్లలకు లలిత సబ్బుబిళ్లగారు.

చేతి నేతకు నూకల వెంటనుబ్బుగారు (కడప) రెండవ బహుమానము.

ఆర్ట్సు ఖాదరు గారు (గూడలూరు) మూడవ బహుమానము.

కర్రపనులు, ఆర్ట్స్కూలు.

తిరువాకామారు చక్రవర్తులకు ఎం. కృష్ణశేటుగారు (క్విలన్)

వెనిసికేకు, కాకినాడ వెనిసికే ప్యాక్టరీకి.

కొత్త పత్తులు, సాండియను కాండియ వర్క్సు.

కొచ్చెర త్రాచిచాపలు, చక్కిలు మాన్యును వారికి

ప్రేమజీ థేట్టిగారు (కొచ్చెర)

తాబేలు బొరుసుతో చేసిన వస్తువులకు ఓజప్పగారు (తిరువానూరు)

కొచ్చెర నిర్మలతో చేసిన పనులకు జే. తేలూరుధామినూరు (కొచ్చెర)

జరిపకులకు మలగముడు అనాధకరణాలయము, తిరువానూరు.

మైకాపనులకు ఖడ్గీను బాజ్ సాహేబు గారు.

కాంస్య పతకములు.

కుంచెల మాన్యును వారికి వాల్టెట్స్ రోడ్ లోని బ్రహ్మ వర్క్సు.

బొల్తాములు. దువ్వెనలకు జే. ఎల్. మజుం దారు కంపెనీ.

దంతము మంచిగంధపు పనులు, ఈ పనుల చేయు విశాఖపట్టణపు కంపెనీ.

ఇటుక పనులకు, కొచ్చెరలోని తన్నిర్వాహకులు గవర్నరుగారి ప్రసంగము.

బహుమాన ప్రదానములయిన వెలక గవర్నరుగారు ప్రసంగించిరి. వారియపక్యాసము ప్రదర్శనలందు వారి కున్న యభిమానమును, ప్రోత్సాహమును కృతీకరించుచున్నది. వీరియభిమాన ప్రోత్సాహములు ప్రదర్శనలను నిర్విఘ్నముగా జరుగుట కెంతయు దోడ్పడినవి. ప్రదర్శననిర్వాహకు లెంతయు వందనీయులు. ప్రదర్శనలను జరుపుచున్న దిక్షిణాదియోగ్యాయువు సంఘమువారి కుదయించి దొరతమువారికి తెలిపిరి. దానిమీద దొరతమువారి వాల్టెట్స్ తగిన యేర్పాటులను చేసిరి. వ్యాయాధిపతులకు వారు కూడ ప్రదర్శనలను కృతీకరించి పనిచేసిరి. దొరతమువారియేగు పార్కు ఫెయిరుతో కలిపి ప్రదర్శనలను జరుపుటచే, వీనిని చాచుటకు పూర్వముకంటె విశేషము జనమువచ్చిరి.

ప్రదర్శననిర్వాహకులు.

ప్రదర్శననిర్వాహకులును, తీర్మానితులును, ప్రదర్శన నిజయునుకై చాలతోడ్పడిరి.

ప్రదర్శనలు.

మొదట యనుకొనినదానికంటె మరియొకవారముండవలసివచ్చినను ప్రదర్శనలను కొంతకొద్ది యుండినందునకై కాన్స్ట్రక్షన్ మాన్యును, ప్రజలను కృతజ్ఞులు.

తదితరసాహాయములు.

ప్రేక్షకులను సహాయములకు సాహాయ్య భూతులైన తదితరలకును వందనములు. వీరిందకు ప్రార్థన చేసిన ప్రార్థించి రాత్రిపాద్రుహాపురకు సంతోషపూర్వముగా పని చేయుచువచ్చిరి. ప్రదర్శనలను గురించి వర్ణనలతో వ్యాసములను ప్రకటించి చాలసాహాయ్యముచేసిన ప్రతికా నిర్వహకులు వందనీయులు. ప్రదర్శనలయొక్క తామోగకత్తులనుగూర్చి యించినవాడు వందనీయులు ప్రదర్శనలయొక్క తామోగకత్తులనుగూర్చి నిర్ణయము సులభసాధ్యముకాదు. సమర్థులుగాని సామాన్య లీపిని నిర్వహించువారు ఇక్కార్య నిర్వహణమునకు సమర్థులు గడంగినందు కెంతయువారు వందనీయులు. మంచి చెడ్డలను వారుపర్యాయించి బహుమతులను నిర్ణయించిరి.

ప్రదర్శనప్రయోజనము.

ప్రదర్శనలను వలన ప్రయోజనములనేకములు. దేశములో నలంబులు చెదరియున్న సహజసంపదయంతయు కండ్లకుకట్టి బట్టకచోట ప్రదర్శించబడినప్పుడు దానిప్రయోజనములనంతయు. ఈ సహజసంపదను ఎట్లువినియోగించుచున్నది దీనివలన స్పష్టమగును. పనివాండ్రకు చాల ప్రోత్సాహము కలుగును. సరకులను తయారు చేయు విధానమును నలుగురిలోను వ్యాపించును. ఒకరిమాన్యులనువారు ఇతరులతోను కలువలనుగూడును ఇట్లు చేర్చుకొనినవారు లాభము పొందవచ్చును. పరిశ్రమలకెన్ని యవకాశములన్నవో, ధనవంతులను సహజముగను. ఈయంద్వేతము లెంతవరకు పెరిగెనది. తాత్కాలికముగా నిర్ణయింపబాలము. ప్రదర్శన విలోకనముల దారభావము, కాన్స్ట్రక్షన్ మాన్యులను బట్టి వైవిధ్యమును మాన్యుచు నిర్ణీతము కారలయును. ప్రదర్శనలనుకొక చెన్నపురిలో నింకించుచున్న వారేరాతేను. రాజధానిలోని నానాప్రదేశవాసులు వచ్చిచూచి వెళ్ళిరి. వీరిలో రైతులేమి, వ్యవసాయదారులేమి, సాలీలు, ముగ్గురులు మాన్యునుచేతి పనివాండ్రేమి యెందరోనున్నారు. వీరిందకు యభిమానముతో ప్రదర్శనలను చూడవచ్చు లెంతయు శుభ సూచకము. ప్రదర్శనలనుగూర్చినిచ్చిన యపక్యాసముల కలనకూడ చాల లాభదాయకముగా నున్నది.

సర్ విల్లి యము హంటుగారు

వీరుగవర్నరుగారికి వందనములనిచ్చిరి. వీరియపక్యాసము భారగర్భితమై రసవంతమై యుత్సవమున్నది. కాన్స్ట్రక్షన్ మాన్యులను ఆవ్యవధికూడ తోడ్పడినను, ప్రదర్శన నిర్వాహకుల కార్యాప్రయత్నతలననే ఇదివరకేదని వీరు నొక్కిచెప్పిరి. విశేష పరిశ్రమచేసిన కాని ఈ భవనములు మాన్యును వారిని

నిర్మించుటకు పిలిపిం. ప్రదర్శనలను నిర్విఘ్నముగా జరుపుటకు తోడ్పడిన, పియన్న, ధాతము మాన్యును వారికినిగవర్నరు గారికిని వీరు మాన్యును పూర్వకముగా వందనముల నిర్మించిరి. గవర్నరుగారు ప్రదర్శనలనుకూడ కారణము. వీరి ప్రార్థనా మాన్యులను, కాన్స్ట్రక్షన్ మాన్యులను, నిర్వహణమునకు ప్రదర్శనలను నిర్విఘ్నముగా జరుగుటయే తార్కాణము.

తరువాత సభముగిరినది.

“దీపావళివస్తూట్ల” దిరిమిలూ జాబితా

బందరు ఆంధ్రాభిమాని కళాశాల

వెలక ఆంధ్రాభిమాని కళాశాల ప్రకటించిన మొత్తం 277-18-0, నాపతి గౌరీకంకర గారుగవర్నరు వైద్యారాధురు 15-0-0, జి. వి. ఆర్. కృష్ణారావు గారుగవర్నరు విక్టోరియా ఆర్ట్సు 82-0-0, వంశూని సుబ్బారావు గారుగవర్నరు చెన్న పట్టణము 19-12-0, కాకినాడ కాలేజికి పాధ్యాయులును, విద్యార్థులును కలసి ఆర్. వెంకటరత్నం గారుగవర్నరుగారి ద్వారా పంపిన మొత్తం 50-0-0, మొత్తం 394-9-0. ఇకకొంత సామ్య కనుకకావలసియున్నది. ఒకటిలేఖకుడు.

కల్లికోటలో జానుదీను కళాశాల.

ఈకళాశాలలో మరియొక గృహమును కట్టించుటకు విద్యార్థుల కనుకూలముగా వ్యాయాధిపతులకు సేర్పకచుటకును కోర్టాపువాడ్లు వారాలోచించుచున్నారు. ఇందులకు కనీసము 40 వేలవట్లను. మరియును వారికళాశాలకు 1 వరకగతి కళాశాల స్థితికిచ్చుటకుగూడ కలంచుచున్నారు. అందులకు మొదట నెలకు 600 ల చేతముగాద సోక ప్రధానోపాధ్యాయుని నియమించెదరు. జామీరుగారి సంస్థానములన దొరతమువారికి ప్రతిసాలను నుమారు లక్షరూపాయలు చేకూర్చు చెల్లింపబడుచున్నది. జే. పి. ధారను వి. సి. ఎన్ గారు కోర్టాపువాడ్లువారికలన కలెక్టరుగా నియమింపబడిన పిమ్మట సంస్థానాధిపతికి చాలపనిచేయున్నారు. ఇంకనుచేయుచున్నారు ఈకళాశాలాధిపతిగూడ నీకలెక్టరుగారి కలెక్టరు కారణముగాన సంస్థానముదలి ప్రజలకు కలెక్టరుగారి యందధికమును గొంతును కలిగినది.

బెంగళూరు ప్రదర్శనము.

బెంగళూరు జనవరి 15 -నిన్న మధ్యాహ్నము మా పట్టణముదలి వెంట్రొంక కళాశాలలో సాంస్కృతిక ప్రదర్శనలను ప్రార్థనములను ఇందులకు వనూలగు సామ్యము మొనూరు ఇంపీరియలు సర్వీసు యుద్ధాధి కిచ్చెదరు. ప్రదర్శనలను మహారాజుగారు వచ్చి, చాలమంది ప్రోత్సాహమును కనుపరచిరి. వీరు కొంతసేపు కళాశాలందుండి తరువాత వెదలి పోయిరి.

ప్రాచీనభారతీయకళాప్రదర్శనము:- ప్రాథమిక బోనుగారు “ఆలోచనప్రకాశము” నుగూర్చి ముద్రణించిన సభయు లెప్టినెంటు గవర్నరుగారుగూడ నుండిరి. ప్రోత్సాహము గారిని లక్ష్మీ నగరమునకు రప్పించినందులకు సంఘమువారు మనకృతజ్ఞతకుపాత్రులు. ప్రాచీనకాలమున భారతీయులతో తిక్కావ్రుతరీతిగా మొనరించి అటులనే వీరిభారతము ప్రకృతికావ్రుతరీతిగా మొనరించుచు గాక అని అభ్యుత్థులగు సర్ సిడ్డే బరద్ గారు నుడిచిరి. భారత విజ్ఞానమును ప్రకటించినందులకు బోనుగారు అభ్యుత్థులకి వందనముల నొనరించిరి. ప్రాచీనకాలమునందుగూడ విషయగ్రహణ తీర్పులగు పాశ్చాత్య యాత్రికులకు భార భారతీయులు సర్వము వెరింగించిరి. అటులనే నేను నవీనభారతము గ్రహించగలిగిన దానితోగూడ ధారాశాఖ నీకలకు కొనకుటకు వెనుదీయదని బోనుగారు నుడిచిరి.

బెజవాడ మ్యూనిసిపాలిటీ:- 1914-వ సం. ఏప్రిలు నెల 2-వ తేదీగల నెం 691 కు ప్రభుత్వాజ్ఞా మూలముగా నియోజితసభ్యులసభాభ్యు మోచ్చింపబడినది. 1915-వ సం. జూలై నెల 12-వ తేదీగల నెం 1040 కు ప్రభుత్వాజ్ఞా మూలముగా ఫిర్యాలుకొత్తయేర్పాటుల గూర్చిన నలవోడు కంకడవరే నని యాజ్ఞాపించబడియున్నది. ఇప్పుడా కొత్తయేర్పాటుల నిమిత్తము లేచియుండవలె, 2, 3, 4, 5 ఫిర్యాలు కొత్తా కనియోజితసభాసమిధియుగా నియ్యట్లాజ్ఞాపించబడినది. ఆసగా ఈయేర్పాటు ప్రకారము కొందరి ఫిర్యాలు 1 కు, బ్రాహ్మణ ఫిర్యాలు 3 కు, కోమటి ఫిర్యాలు 3 కు, కొత్తపేట ఫిర్యాలు 3 కు, బకింగుచామపేట ఫిర్యాలు 2 కు నియోజితసభ్యులుండును. ఈయేర్పాటు నాడేపించువాడు తరు యాజ్ఞాపణలను వచ్చెడి ఫిబ్రవరి నెల 1-వ తేదీ లోపుగా ప్రభుత్వమువారికి పంపుకొనవలెను.

విజయవాడ కమిటీ.

విశాఖపట్నం గ్రామము	2
గోదావరి జిల్లా కంఠము	3
హైదరాబాద్	4
చెన్నై ప్రెసిడెన్సీ	5
మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ	6
బెంగళురు	7
విశాఖపట్నం గ్రామము	8-9
విశాఖపట్నం గ్రామము	10-11-12-13
విశాఖపట్నం గ్రామము	14
విశాఖపట్నం గ్రామము	అనుబంధము

ఆంధ్రవత్తిక

1916-వ సం॥ జనవరి నెల 17-వ తేది
సోమవారము

గ్రామపంచాయతులు.

IV

ప్రభుత్వము వారు మన గ్రామపంచాయతుల విషయమున సుదూరముగా జనించేయ నుద్దేశముగా నున్నప్పుడు సూచనలు స్పష్టముగా కాన వచ్చుచున్నవని ఇదివరకే తెలియపరచితిమి. అట్టి సూచనలను వినియోగించుకొని పనిచేసి మనము ప్రతిష్ఠాపకములను నిర్మించి స్వచ్ఛరికాలనమునకు ప్రథమసోపానములను గట్టుకొనుట ముఖ్యమని యును విశదపరచితిమి. ఇటీవల మాప్రతిష్ఠా జరిగిన కేళిన ప్రతిష్ఠాపకములను బట్టి యాలోచించి పగా గ్రామపంచాయతుల విషయమున పనిచేయ వారకొనువానికి రెండు ముఖ్యకష్టములు ఎదురు పడుచున్నట్లు కానవచ్చుచున్నది. మొదటిది గ్రామస్థులకు క్రొత్తపన్నులను ఇచ్చుకొనుటకు ఇష్టము లేకయుండుట. దీనిని జయించుటకు కొంతవరి శ్రమ యవసర మగుటకు సాధ్యములేదు. ఇంకొకటి గ్రామ జిల్లాబోర్డులచేరు చెప్పి యేమి, తాలూకాబోర్డులచేరు చెప్పి ఏమి, రైల్వేసెన్సు లని యేమి, నగరపాలక సంఘము లని యేమి, యూనియను పంచాయతులని యేమి పన్నులు ప్రభుత్వమువారి పన్నులతోగూడ వసూలుచేయుటమాత్రమే కాన వచ్చియున్నది. వానివ్యతిరేకము విషయమున ప్రజల నడిగివారును లేరు. ప్రజలకొరకు ఇట్టివ్యయ మత్యవసర మనుటను ఎంగినవారును లేరు. కావున సిక్రొత్తపన్నులును ఆప్రాతీతిచే వినియోగ పడుననుభవప్రాయమున ప్రజలుకొంచెము అనిష్టము కనుబరచుటలో అనవసరమని యేమియు కాన రాలేదు. ప్రజలకు గ్రామపంచాయతుల సందర్భమును నచ్చజెప్పువారు ఈ ముఖ్యమగు సంగతిని జ్ఞాపక ముంచుకొని పంచాయతికి గల వరుంబడిని వ్యయము చేయుటయందు దానికి సంతయధికారము కలదో జడేకడే వివరించి చెప్పవలసి యుండును. పంచాయతిదారులు దుర్వ్యయములకు బూనుకొని ననే తప్పు సితము అడ్డమురారుటను స్పష్టము చేయవలసి యుండును. ఇంతే కాదు. ఇదివరకు ప్రజలు ఇచ్చుచుండు పన్నులలో కొంతభాగము పంచాయతుల యాజమాన్యమునకు వచ్చుననుట యు నెంతచేయవలసి యున్నాము. ఇప్పుడు గ్రా

మక్రజలచే చెల్లించబడుచు జిల్లాబోర్డు తాలూకా బోర్డు, స్వాధీనముల పోయి ఆయా గ్రామముల మేలునకు సామాన్యముగా నొదవజాలని స్థితిలో నుండుద్రవ్యమున సోపానము గ్రామమునకు తాలూకాబోర్డువారి గ్రాంటురూపమున నిచ్చి వేయబడగలదు. ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుల మూలకముగా కొంత ఇయ్యగలరు. ఇచ్చుచు లెక్కవేసికొనిన యెడల ఇప్పుడు గ్రామములవారు వృథాగా దూరపుచారిచేతులకు నిచ్చివేయు చుండు ద్రవ్యము మొత్తము ముట్టుకొను కాకపోదు. ఆద్రవ్యముతో క్రొత్తగా స్వల్పపుపన్నులను విధించుకొనినయెడల తరుచేతిలోనిపనులను తా మెంతో బాగుగా చేసికొని గ్రామము నభివృద్ధికి తెచ్చుకొన వచ్చును. ఇప్పుడు పరోక్షముగా సెవరో రైతులు తమకు తెలియకయే చందాలమూలకముగా నేమి ఇతరవిధములనేమి ద్రవ్యము ఇచ్చుచునే యున్నార. గ్రామపాలకాల అయ్యకొనిన గ్రామములో బాలకని, నాగరకులైనచోట వైద్యనకని కానిచోట కలగా మున్నగు దేవతలని, ఈరీతిగా నన్ని యోవిధముల రైతులద్రవ్యము, రైతులకష్టము అనేక గ్రామములలో ఉద్మిడి పనులకు వినియోగపడుచునే యున్నది. ఇప్పు డిట్టి యుద్మిడి పనిని చేయుచువారు గ్రామములలోని పెద్దలుగా నున్నారు. పంచాయతి ప్రారంభ మయినయెడల ఏపెద్దలో కాక గ్రామస్థులచే నియమితులైన పెద్దలీ పనులను ఇప్పుటి క్రమవిరహిత కద్దతినిగాక సక్రమవృత్తిని నెరవేర్చ గలుగుదురు. ప్రభుత్వమువారి శాసనసహాయమును ద్రవ్యసహాయమును రెండును నుండుటచేత ఇప్పుటికంటె నెన్నియోర్లు బలవత్తర ఫలములు ప్రాప్తిప పచ్చును. మరెంతో విధముగాకూడ పంచాయతులు గ్రామస్థులకు ఆర్థికముగా దోడ్పడగలవు. ఇప్పుడు గ్రామస్థులు ఇచ్చుకొను లంచములకూడ పంచాయతుల స్థాపనచే తప్పక తప్పిపోగలవు. ఎన్నివిధములను జూచినను పంచాయతుల నిర్మాణమువలన గ్రామస్థులకు నేటి ఆర్థిక భారమునకంటె హెచ్చు ఆర్థిక భారము తగులనే చాలదనియు నేటి ఆర్థిక భారము తగ్గుటకు వెంటనే మార్గము లేర్పడవచ్చు ననియు నిర్ణయంపవలసి యున్నది. ఆర్థిక సమస్యకు పికప మన గ్రామస్థులను బాధించుచుండు కష్టము కక్షల సమస్యగా నున్నది. ఇప్పుటికి అనేక జిల్లాలలో అనేక గ్రామములలో కక్షలు ప్రబలియున్నవి. ఈ కక్షలతోగూడ పంచాయతు లేర్పరచుట యెట్లు? అధికులైనవారు అల్పులైనవారిని కాల్చుకొని తినివేయరా యనుప్రశ్న కొందరికి పొడగట్టుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఆంగ్లపరిపాలనలో ఇట్టి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మియ్యవలసిన యవసరము కూడ మాకు కానరాలేదు. ఇరువది సంవత్సరములకు పూర్వము ఉద్యోగస్థుల హడావుడి ఎట్లుండెడియు నేడు ఉద్యోగస్థుల హడావుడి ఏమాత్రము చెల్లుచుండునదియు పదియొడ్డక్రింద గ్రామాధికారుల బలమెట్లుండెడియు అదేబలము నేడేపగిడినందునదియు విమర్శింపగల పెద్దలను విచారించినయెడల అధికార కావరమున నేమియు చేయుటకు నెవ్వరికిని క్రమక్రమముగా పీలు లేక వచుచున్నదని స్పష్టముగా చెప్పగలరు. అన్నిజిల్లాలలో పోలీసుశాఖయు డెప్టాజిల్లాలలో డి. పి.

డవిల యు శాఖయు, అటవీభాములు గల జిల్లాలలో ఆశాఖయు కొంతవరకు జాలుము జరిగింప గలవనుట లోక మెరుగును. అందుచేతనే కడపటి విషయమున ప్రభుత్వమువారు ఇటీవల ప. చాయతులను ఒక్కొక్కనారు రెండవదాని విషయమున మన ప్రతినిధి గా. మోచర్ల రామచంద్రరావు గారు పంచాయతులకై పోషించేయుచున్నాడు. మొదటిదాని సందర్భమున క్రొత్తపంచాయతులు సహకారులు కావచ్చును. ఈవిధముగా ప్రభుత్వపు అధికారుల దార్జన్యమున ఉప్పులకే సామాన్యముగా తమ యధికారులకీర్తియే తమకీర్తియనుకొను ప్రభుత్వము వారు పనిచేయుచుండగా తమ యధికారులుగాని తమనియూనుకూడ వలన నేర్పడినవారుగాని కానట్టి పంచాయతుదారుల విషయమున నప్రమత్తులై యుండుననుట పొసగనేరదు. దినదినమును ప్రవర్తమాన మై ప్రభుత్వాధికారుల వక్రగతులనే ప్రభుత్వమువారి విచారణకు దెచ్చుచుండు ప్రజాశక్తి పంచాయతి వారుల వక్రగతులను సాగనిచ్చుననుట కిల్ల. ఇది యట్లుండ, గ్రామస్థులకు ప్రతిసంవత్సరమును పంచాయతిదారులను మార్పు అధికార మేర్పడినయెడల ముందుపంచాయతిదారుల విచారణలోకి రాలగిన నేటిపంచాయతిదారులు ప్రజలచేతిలోనివారు గాక ప్రజలను బాధించువారు కాజాలరు. ఇట్టి పరిస్థితులలో కక్షలయూల సాగునని తలంచుటయే మాత్రమునుతగదు. ఒకకక్ష ప్రబలి ముగానుండుచోట ఆకక్ష తనకు కలుగునధికారమును వివేకముగా నుపయోగించుకొనదేని ప్రభుత్వమువారివలన విడిచి వేయబడగలదు. వివేకముకలదియగునని ఇతరకక్షలతో సామరస్యముగా మెలగి అధికారమున నైక్యమునకు కారణము కాగలరు. ఒకవేళకష్టముకలిగినను మహాబలవంతమగు కక్షలు కలచోట కొంత తాత్కాలిక కష్టము కలుగవచ్చును. తాత్కాలిక కష్టముతో పంచాయతుల మూలకముగా కక్షలమూలయే గ్రామమున నదృశ్యము కాగలదు. నిరంతరము కక్షలు పెట్టుకొని యుండుటకంటె మన గ్రామములవారు కాంచెపు పాటికష్టము లొకవేళ జచ్చినను ఎదుర్కుటకునియ్యకొని పంచాయతిసాకునైన నైక్యమును సంపాదించుట, అందరును సోదరులవలె బ్రతుకుట, బయటి వారికి పరిహాసపాత్రులుగా నుండుటను తప్పించుకొనుట, అనవసర మూసపట్ట దవ్వనట్టి ప్రాణాప్తముల నపనయించుకొనుట, వివేక మగునో కాదో అత్యవసర ధర్మ మగునో కాదో ఆలోచించి తీర్మానించికొనదగియున్నారు. తగినరీతిని నాయకులైన వారు శోధించినయెడల మన గ్రామస్థులు సంగతులను గ్రహింపగల రనుటకు సందేహము లేదు. ఈ యన్ని విషయములను విజ్ఞానవ్యాపనమే ప్రథమ కర్తవ్యము.

మన నూతన రాజప్రతినిధి.

ఇంకను మనము హార్దిక ప్రభుత్వమునే రాజప్రతినిధిగా నుంచవలసినది యని కోరుకొనుచుండనే ఇంకను ఆంగ్లసీమలో కిచెనరా, ఫర్చిల్లా మున్నగు ప్రకంసలు జరుగుచున్న వని వినుచుండగనే మనకు నూతనరాజప్రతినిధి నియమితుడయినాడని తెలియవచ్చుట కొందరకు తాత్కాలికముగా భ్రమను కలిగింపకపోదు. మన ఇప్పుటి గవర్నరు జనరలుగారైన హార్దిక ప్రభుత్వము మన

కుటుంబములోనివారై పోయి యున్నారు. వారి వలన హైందవభూమికి సంతయోశారవము కలిగి యున్నది. యాభ్యుదయము, కారణముగా నడ్డ మైచందున కొన్ని తలంపనట్టి లాభములు సమకూరునను నాశ యుదయించియున్నను. శాంత సమయములలో నుదార ప్రభువుగారియందన కలిగి యుండగలిగినంతలాభము ఇంకను కలిగియుండలేదు. ముందటి యాశలను గడింపదగినయే కాని ఆయాశలకు పరిస్థితులను గల్గించిన మహాశయము ఆయాశలను దీర్చుటకు నింతకంటెను గిరివాహుండు జాలడని భేదములేయు నెన్నుకొనుచుండుట రాజ సీత్తిజు ప్రస్తుతపదవినుండి తొంగిపోవుచున్నాడనియెడల ప్రజలు ఎంతో విచారపడుదు రనుటకు సందియము లేదు. ఆయిన చక్రవర్తిగారి యాజ్ఞ ప్రకటిత మునునది. ఈ సందిగ్ధసమయమున హైందవభూమి ఆ కాజ్ఞను భక్తిపూర్వముగా శిరసా వహించునని దృఢముగా చెప్పుగలము. ఆ యాజ్ఞచేయుటలో మనచక్రవర్తిగారికిని ఆతని మంత్రులకును మనభూమికి మరియొకవిధముగా పత్యేకలాభమును సమకూర్చునలయునని యున్నట్లా హింపదగి యున్నది. నేటిదిగము నియమితులై యుండు రాజప్రతినిధిగారి సంగతులను గొన్నిటిని మనోగతిముచేసికొనినయెడల కాలచిహ్నులు లేవైపునకు పరిణామమును సూచించుచుండునదియు సర్వము కాగలదు. మెల్లనుపోయి ప్రభువుగారు మనకు గవర్నరు జనరలుగా నియోగించబడినారు. వీరిపూర్వ నామధేయము ఫెడరిక్ బాకనేయర్ థెనెర్ జేరను మెల్లనుపోయి జి.సి. ఎస్. జి. వీరికి నేను నయస్సు నమనదయేడే. సామాన్యముగా గవర్నరు జనరలు కదలిక నీవయస్సు అంత తగినది కాదు. ఈ ప్రభువుగారు నిన్నటివరకును తెలియోయలు కటాలములలో నధికారిగా నీదేశముననే యుండి నిన్నటిదినమే బొంబాయి విడిచి ఇంగ్లండుకు బోయినవారు. మార్చిమాసం తమున విచ్చేసి హాంకంగ్ ప్రభువుగారి వద్దనుండి యధికామును స్వీకృతురు. టోటోయలు సేనలో నిన్న వారిగుటకుజేసి మెల్లనుపోయి ప్రభువుగారు నైనికోర్కోగనానుండి గవర్నరు జనరలు కదలిక వచ్చుచున్నారనుటన్నప్పుడు వీ-తాత గొప్పలాడు దగానుండి కన్నకొచ్చుకొను ప్రజాపరిపాలనము డుగాపేరందో. వీరి తండ్రియైన నైనికోర్కోగి. క్రిమియా యుద్ధములో, అబిసినియాలో, బాల్కన్ యుద్ధములో మన దేశమున కింక సందర్భమున జరిగిన తిరుగుబాటునయ మున ప్రతాపముచూపి జనరలు పదవి నిధిష్ఠించినవారు. మన క్రొత్త రాజ ప్రతినిధి గారును యుద్ధమునకు మున్నే నైనికపంబాధములు కలవారుగా నుండిరి. ఈచక్రవర్తినుబట్టి రామారు రాజ ప్రతినిధిగారింద సత్సంగము లుండుట తెలియక యుండునేని మనకు నట్టి నైనిక రాజప్రతినిధి ప్రాప్తియని న్నాడని హైందవభూమి హాళిచవలసిన నానందము కలిగి యుండును. కాని ఈనైనిక చక్రవర్తిగారి గూడ మనమూతన రాజప్రతినిధి గారు విజ్ఞానసంపత్తి పరిపాలనాభవమును కొని వచ్చువా రగుటచేసి ఇప్పటిసందర్భమున నీనైనిక చక్రవర్తి యెక్కువ యుపయోగకరమై రాజీవవచ్చునను ఆశజనించుచున్నది. మెల్లనుపోయి ప్రభువు గారు విద్యాభ్యాసము చేయునప్పుడు మహానరు లనిపించుకొని పరీక్షలలో సుతమరీతిని కృతార్థులై ఆకుంఫర్డు విశ్వవిద్యాలయ స్నాతకులలో చేరియున్నారు. లండను విద్యాపాలక సంఘమున నాల్గు సం॥ములు పనిచేసి యున్నారు. లండనుకల్లా బొమ్మలను సందర్శికాలము పనియం దుండిరి. స్వ. రి. పాతాని దేశమును ఆఫ్రికామూలని మ్యా సానువేల్పు కీర్త్యులూలలో గవర్నరు పదవి

యందుండిరి. ఇవియన్నిటిని చేర్చిచూచినయెడల ఈమెల్లను పోయి ప్రభువుగారిని గురించి మనము ఇంకనకు నేమియు వినుట సందర్భవిక కున్నను, వారి శరీరాలనా సామర్థ్యము తగినంత యుండునని యే తలంపవలసి యున్నాము. రాజసీత్తిజులాయని కళింగిన నెలటివాని నిర్ణయములకు మన కాధారములు లేవు. హాంకంగ్ ప్రభువునంతటి రాజ సీత్తిజునిపిదవ రాజనిజ్జతకు పేరుకడనివారు ప్రభుత్వమునకు వచ్చుట సామాన్యకాలములలో అంగీకరింపదగిన విషయము కాదు. కాని నేటియాలో చవలను గొంచెము గమనించు న్నాయము. యుద్ధము సంతకుముగా ట్రైను దివరకును వ్యాపించియున్నది. అనగా ఇప్పటికిని యుద్ధము మన ఇంటిముందరకు వచ్చునని భయమంద నలసిక యవసరము మనకు లేకున్న సముచిత పటికంఠే నిప్పుడు యుద్ధరంగము మనకు దగ్గరమైనదనిమాత్రము బహుకొనకతప్పదు. అంతియేకాక హాంకంగ్ ని బోరాటముం తయును శిశీనుండియే నిర్ణయమగుచున్నది ఇట్టి స్థితిలో మన ప్రభుత్వశిఖరమున నైనికశాస్త్ర పరిచయముగల యధికారి యుండుట మనసంరక్షణకును సామాన్య సంతక్షణకును విజయగా నవసరము. మన మూతన రాజప్రతినిధిగారికి సుప్రసిద్ధుడైన పొలిమెరవరగణాల యధికారి ఆతంకిక క్యాదర్గిగానుండునని తెలియవచ్చుటచేతను గూడ మెల్లనుపోయి ప్రభువుగారు తమ నైనిక క్రతిభ కగాయే ముఖ్యముగా నెరుకొనబడినారనుట దృఢతరమై తోచుచున్నది. నైనికక్రతిభ గలరాజ ప్రతినిధిగా చేర్చుట బహువిధముగా మన నైనికభ వివృత్తుకుగూడ మూలముచున్న నేమో యను నూహ బొడముచున్నది. నైనికవిషయములలో మనహక్కులు పరిగణింపబడలేదని కదా మన మొర. ఆహక్కులను పరిపాలకుడుగను నైనికశాస్త్రజ్ఞుడుగను పరిశీలింతురు. మెల్లనుపోయి గారు నియమితులై యుండినయెడల విజయము మనము వారినియనుకమురు మత్సాహముతో సంగీకరింపవలసి యుండును. ఇట్టియుద్దేశము కల నయే మేము నమ్ముచున్నాము. మెల్లను పోయి ప్రభువు గారు కన్నకొచ్చి వ కక్షలో యూనియన్లు వెగకు తేరినవారు. ఇది కన్నకొచ్చియున్న సుదారితర కక్షయనుటకు కొంత సంతసింపవలసినదే కాని వీరు రాజప్రతినిధి గను చేరినట్లగుగాని ఇండియా కార్యవర్తిగను నుండనెడల మనగతి ప్రతగతి యగునేమోయని సందియముపడక తప్పదు. సామాన్య ప్రభుత్వము వారీసమయమున నట్టితర్జునేయరని హృదయ పూర్వకముగా విశ్వసించుచున్నాము. హాంకంగ్ ప్రభువుగారు హైందవభూమిసంబంధమున నెన్నియో యుక్తమునును ప్రారంభించి యున్నారు. వారికంటెను రాజసీత్తిజులు అంగ్లభూమిలో లేరని నను నవచ్చును. హైందవభూమియొక్క సామాన్య సంబంధములు నిమేష నిమేషముచు వినుకొను వచ్చుచున్నవి. ఇట్టిశరుణమున హైందవ భూమికి యూనియన్లు రాజప్రతినిధిని నిర్దినంకు లకుగాను హాంకంగ్ ప్రభువును ఇండియా కార్యవర్తి నొకప్పుడు ప్రధానకర్తవ్యము. ఆఫలము కలుగునేని హైందవభూమి మహాసంతృప్తి పందగలను. ఆఫలము కలుగువరకును గట్టిగాదాకి నైనుమగతెప్పదనియే మూలభిప్రాయము. యూనియన్లు రాజ ప్రతినిధిము చేరినట్లగుగానటి ఇండియా కార్య వర్తియు హైందవభూమికి నేక కాలమున విధించుట యున్నాయని మమ్మాటికి చెప్పునగి యున్నది.

కీర్తిశేషముయిన పిల్లారుకెట్టి సీతారామయ్యగారు. ఆరు సంవత్సరములు కాకినాడలో పితావుం రాజు గారిచే స్థాపించబడిన ఆశాధాలయమునకు ఆసీమ్రాటు మాప రింపెందెంటుగానుండి దాకి ఆ వాధలను జేకూర్చుట యందెం తియూ పాటుపడి, తనయావత్తుదీరితనను బ్రహ్మధర్మ ప్రచారమునకును, సాగు సంస్కారమునకును ధారపోసి, కొన్ని దినముల క్రితము కీర్తిశేషులయిన సీతారామయ్యగారి మరణ ముంధప్రపంచములో ప్రతికల కెక్కడున్నను, ఉడుతచంద యున ఏమూలనో సేకేషముచు భేదభక్త శ్రేణిలో గొప్ప కొఱతను గలుగజేసిరి. బాబట్ల, చీరాల, తెనాలి, కాకినాడ, మదిలీపట్టణము, చెన్నపురి, కెలూరు మొదలగు తావుల నీ భక్తుల హరికథలను వినినవారు సాధారణముగా నాతని చుట్టవ జాలరు. బ్రహ్మసమాజములను స్థాపించుటయందును, సామాజికలలో భక్త్యత్సాహుషల పురికొలుపుటయందును సీతారామయ్య అద్వితీయుగా నుండెను. కలరా, తుయము, మొదలగు అంటువ్యాధులవలన బాధపడుగానికి పొందెను మొత్తములేక సేకేషినిజ్జి వాడు. నై పట్టణములలో ఆనేకమంది జీరితములు సీతారామయ్యగారి సమాధి భాగ్యముచేత నుంచియగ్ధమునట్టి, ఈశ్వరభక్తితో నిండి, భక్త్యతనమునవి. ఈతని యకాల మరణమువలన పితావుం రాజుగారి ఆశాధాలయమునకు, బ్రహ్మసమాజమునకును గొప్పలాటు సంపాదించిరి. కలకాలయ వాసులకు, సీతారామయ్యగారి జనీ జనకులకు, భాగ్యము, ఇతర మిశులకును, ఆరీ బాగ్యసోపర మందలికిని మాసానుభూతి నందజేయుచున్నాను. దేశసేవా శ్రమ శేధించిన ఆతని ఆత్మపరమార్థ శాంతి యెదుగురు గాక.

గోదావరి జిల్లాసంఘము.

వైంఘమువారు కడచిన మూడుమాసముల కిపోయిన ప్రకటించుచున్నారు. మయ్యోచోట దానిని పర్యవేక్షించితిమి. ఇతర జిల్లాలసంఘములవారును సుఖములు లేకంటె ప్రజాసానుభూతి ఈసోపురు చదివి ఇట్టిరికను ఇంత సక్రియముగా తమ జిల్లాలలోనే నయములు చర స్వపరిపాలనా సంపాదనమునకే నక్రమసరము గృహింతురగా!

సంగోనికాలో జర్మను సేనలు.

లండను జనవరి 16.— ఏప్రెన్-జర్మనులు తలపడుటకు సిద్ధముగ నున్నారని తెలియుచున్నది. దొయిగను గవిఫెసీ వ్యూహము ఉప్పుబులయొద్ద కరుసేనలు చేర్చబడినవి. మందు గుండు పోగుచేయుచుండిరి. వర్షములు తలండుటచేతను కొద్దిలకు మరారుతుచేయలిగి నాని కెద్ద ఫిరంగుల ధాటికి అవి అగగలుగుట సంభవము. టర్కీలను జర్మనులు డెడగానీ ప్రాంతమున స్పృశింపకలేరని విమానసంగరముల నిత్యమును జరుగుచున్నవి. మొత్తీకకెద్ద 50 వేల జర్మనులైతరులు ఉన్నారు. వీరు మాంటినిగోలోని ఉస్త్రిగూవారిలోచేరి మొదట ఆల్బానియా జయించి పిత్తుట సలూనికామిదన దాడి జేవలదు.

ఆ గ్లనిమానవాల నష్టము.

లండను జనవరి 15.— కనడకందోయిన 4 విమానము భగ్గంకు చేరుబడినవి జర్మనులు ప్రకటించిరి.

ప్రజాపరిపాలనావారు లగు జర్మనులు.

లండను జనవరి 15.— క్రొత్తజర్మను ప్రజాపరిపాలనా వారులు తాము సూచించవలసిన కాంక్షవిధానమును త్వరలో ప్రయోగింతుని జ్యూరిచిలేఖము సామ్యము గజెటుకు తెలియబరచెను.

జర్మను మిత్రుల కలతలు.

లండను జనవరి 15.— జర్మనులకు బల్గరలకు, జర్మనులకు టర్కీవారికి కలతలు కలిగినవి తెలియుచున్నది. బల్గరలను జర్మనులు సలూనికాలోకి పోరాదని టర్కీవారి ననుచున్నారు.

ప్రహ్వచక్రవర్తి మేమాప్రగముచే బాధనొందుట

లండను జనవరి 15.— కెయజుగారు మేమార్గముచే బాధనొందుండిరి షేరున్నాము మేడిడు విశిఖము తెలియబరచెను.

కెయజు మరణముండిర యెవరోజెంటుగనుండుటకేవల ఎవరో ఎప్పుడొకటై రాష్ట్రాధిపతులు తెన్నులతో నమా జేయవలెను. ఏమింజును సాధ్యమగునంతరకు కపిత్తచ్చు బంకు. వారిమరణము తెలిసిన సంతోభములు కలుగునను విధి ప్రాయమున నట్లుచేయదలచిరి

విరోధా మహా సంగ్రామము

కెయి జరు గారి జన దినము—వారి సందేశము

జెల్లెమును సముద్రతీరమున యుద్ధము—జర్మను సైనికులు చాలమంది హతులగుట

షెయ్యుఫర్డు ప్రభువుగారు—రాజప్రతినిధిగా నియమింపబడుట.

ఇంగ్లాండు

రాబోల్డ్స్ వైస్రాయిగారు

లండను జనవరి 14:—షెయ్యుఫర్డు ప్రభువును భారతదేశమున రాజప్రతినిధిగా నియమించుట ప్రకటించబడినది.

జెల్లెమును.

లండను జనవరి 15:—షెయ్యుఫర్డు ప్రభువును భారతదేశమున రాజప్రతినిధిగా నియమించుట గూర్చి టెలిగ్రాఫిక యెల్లు వార్తాయున్నది. వీరి : యోగమునకు పూజ లామోదింతురు. వీరు క్విన్సలాండుగా ఉన్నపుడు రాజ్యాంగమాత్రపు విషయక సుసంస్థ కలిగినవో ధైర్యమును వైపుణ్యమును గలవరచిరి. ఇటీవల వీరు న్యూసౌత్ వెస్టునందు జయప్రదముగ పాలనను నడపినట్లు. వీరు స్వదేశమునకు వచ్చినప్పటినుండియు లండను కాంటు సభయందు పనిచేసిరి. యుద్ధము కలిగిన తరువాత టెరిటోరియల్ సైన్యమున సేవయుచున్నందుండిరి. వీరి చరిత్రములను వీరు సమర్థు లని తేటపడగలదు. షెయ్యుఫర్డు ప్రభువు నయితరదేశ్యమున, విశ్వమున, విధానకర్తలమునగల దేశాభిమానుని తెల్లము. వీరు సామ్రాజ్య సుసంస్థలను పోషించుటకు గృహించి ఈ జ్ఞానమంతయు వీరు రాజప్రతినిధిగా నున్నపుడు భావిం రాజ్యకర్తలమున వినియోగింపగలరు. ఇంతకంటె మంచివారిని నియోగించుట కష్ట సాధ్యము.

ఇండియా పైయు పత్రికాభిప్రాయము.

హిందూదేశమునందు రాజకీయాభివృద్ధిని గూర్చిన భావమునందు ఇండియా దొరతనమువారిని భారతీయనాయకులకును కాలపరిమితిలో మాత్రమే భేదముకలదు. కాని తక్కిన విషయములలో భేదమేమియునులేదు. కాన ముఖ్యవిషయములలో నియోజక సంఘమును పార్లమెంటు ప్రభావభవమును లోటునొకటి అంగ్ల దొర తనము వారును షేయ్యుఫర్డు ప్రభువుగారికి పూర్తిగా భావన టయై నిలిచిన గాని ఆయన కార్యములను తెన్నుగా నిర్వర్తించుట కభ్యంతరము కలుగునని భావించుట రాజకీయ విజ్ఞానులకు వారందరును తలంచుచున్నారు. ముఖ్యముగా నిది ఆర్థికప్రశ్నల కన్వయించుచున్నది. వానిగూర్చియే భారతీయులలో చాలమంది కట్టుదల గలిగియున్నారు. ఈ ప్రభువుగారి దేశమున 14 నెలలనుండి యుద్ధము కలుగజేసే యుద్ధముల భావములను బాగుగా గుర్తింపగలిగియున్నారు. స్వయముగా చూచుచున్నాడు. వీరికి ప్రజలలో చూపుటలకు వాకిని ప్రభుత్వోద్యోగులలో నుదాహరణగా రికిం గల భావములు స్పష్టముగ తెలిసి యున్నవి. ఇది చాల నమరూపము.

దెయిలీన్యూసు పత్రిక.

షేయ్యుఫర్డు ప్రభువు అట్టేరియానుందు ఘనకార్యముల నొనర్చెను. కష్టతరువును నద్యోగ కార్యముల నిర్వహించుట కనుగు సామర్థ్యము వీరి కధికముగ గలదుగాని వీరియోద్యోగము చురుకైనది. హార్డింజీప్రభు వీరాలమున రాజప్రతినిధిత్వమునెంతయు జయప్రదముగ నిర్వహించెను. ఆకాశముననే నిక్కిలి కాంతినుగూర్చుకొనగూడ వారి తరువాత భార్యోద్యోగమును బూనువారికార్యముల నధికకష్టనంతపెట్టెను కాగలవు.

స్టాండర్డు పత్రిక

స్వతంత్రసాహాయితీ మకు అధినివేశముల షేయ్యుఫర్డు ప్రభువు ప్రఖ్యాతి గాంచెను. ఇండియాలోని అన్ని తెగలవారును ఆపారరాజ భక్తి యుతులు. కాన మాతనవైసురాయి గారికి శ్రీత్రయాత్రిములగుటగ నేరవు. జర్మనులయొక్కయు వారిచే నీడ్వలకుచుండిన తురుష్కులయొక్కయు సైరము ఇండియా భద్రతయన కొకింతభయమునుగలచున్నది. కాని వీరు చాలదురముననుండుకీతువులు. ఇంతకును మెనపాటేమియోలోని సర్ పెర్సితేగారునుపారశీకమున రుద్రములును జర్మను తురుష్కుల నిండియానుండి కడుదురమున నుంపగలరు.

దెయిలీ గ్రాఫిక్

హార్డింజీప్రభువుకంటె హిందూదేశమునకును ఇంగ్లాండు దేశమునకును లాభకరముగ నేన నొనిర్విన రాజప్రతినిధులు కానివారు. డక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులరక్షణము వీరినిప్రజల కత్యంతప్రేమాస్పరులజేసెను. సామ్రాజ్యకావ్యవిధానమునందు

ములందు హిందూదేశ ప్రతినిధులకు స్థానము లొనగవలయునని ప్రజలకు నాటినుండి నమ్మకమువచ్చెను. ఈసీతీయందు హిందూదేశమును వినుచుట హార్డింజీప్రభువునకు జయనవచ్చును. వీరుహిందీన కుటుంబవృద్ధిచేయు కొంతయునభ్యుపాయము, షేయ్యుఫర్డుప్రభువు న్యూసౌత్ వెస్టులో ఘనకీర్తిగడించెను. షేయ్యుఫర్డుప్రభువు బ్రిటిషుపరిపాలనా సాంప్రదాయముల నిలబెట్టుగల సామర్థ్యవంతుడును, ఉదాత్త ప్రవర్తన యుతుడును అయి యున్నాడని.

థిల్లి నగరమున చార్లము

షేయ్యుఫర్డుప్రభువును వైసురాయిగా నియమించుట థిల్లి నగరమున నెంతయు హర్షమునుగలిపినది షేయ్యుఫర్డుప్రభువు కడుశక్తియుతుడును అనుభవభరితుడును పరిపాలకుడు. క్విన్సలాండు న్యూసౌత్ వెస్టునకును పడవలంకరించి కీర్తిని గాంచెను. యువకుడుగనుండునపుడును వింతెవ్వరునుండి కడు కోట్లెత్తు న్యాయశాస్త్రమున పరిభ్రమతగలియించు తీర్పు దయ్యెను. లండనుగూర్చి బోర్డప్రతినిధిగానుండియన సభ్యులగునొకడు. గత కొన్నిమాసములలో నిండియానుంచి టెరిటోరియల్ సైన్యోద్యోగిగ నుండి నూతనస్థితిగలరు కడు వైపుణ్యమున అలనుచుకొనెను. ఇంగ్లాండుదేశ రాజకీయ కర్మచరములందు దీక్షదు యూనియన్లు కక్షవాదు. హిందూదేశమునకును వీరు సామర్థ్యాధిపతి, జ్ఞానముతోను ననుర్ధింపగలరు. నడిమిరయస్సులై ఆనందమును గొలుపు రూపము కలవాడు. వీరిభాగ్యము అంగ్లదేశ ప్రభువంతితి మందు నుగుణము లన్నిటిచే నొప్పుచున్నది. కోరదగిన నుగుణసంపత్తి అంతయు షేయ్యుఫర్డుప్రభువునందు కలదు. హార్డింజీప్రభువునే రాజప్రతినిధిత్వమున నుంక పూజకొరక. కాని ప్రస్తుత స్థితి గలరునుండి అట్లుచేయుట కనకాశము లేదు.

షేయ్యుఫర్డు గారి యోద్యోగులగు నెవ్వరి నేర్పరచు నదియు తెలియరాలేదు గాని ఇండియా రాజకీయశాఖ పూర్తిం జియరు ఉద్యోగి జెయిల్ మెంఫెగారు వ్రాసెను కేకలంగన మేజరులను మెకెంజీగారు ఆరు మాసములవరకు వైసురాయి గారి గృహపాలనోద్యోగిగను ఉండు రని తెలియ వచ్చినది.

షేయ్యుఫర్డు ప్రభువు 16వ తేది మెయిలుస్తీయరువై హిందూనుండి ఇంగ్లాండుకు పోయెను. మార్చి నెల రెండవ తేది యుం ఇండియాకు వచ్చి ఛార్జీ పున్నుకొనెను.

నిర్బంధ సైనిక సేనా చట్టము.

లండను, జనవరి 18:—ఖనిజవర్తక సంఘమువారు నిర్బంధ సైనిక సేనాచట్టమునకు వ్యతిరేకముగ తీర్మానించిరి. ఈచట్టము నమలుజోనంచిన యేమిచేయవలయునో ఆలోచించుటకై మరియొకసారి సభనుగూర్చుటకు నిశ్చయించిరి. వైస్రాయి చట్టమునకు 653190 మంది వ్యతిరేకులు 38100 మంది ఆమోదకులు 25240 మంది తమతాభిప్రాయమును వెలుపలేదు.

ప్రజలసభలో చర్చ.

లండను జనవరి 12:—విల్లెండు కార్మిక పార్టీలవారు నిర్బంధ సేన కలవాటుపడియేయండిరి. అట్టివారి బిల్లునకు వ్యతిరేకించుట అర్థహీనము. సంఘముల సభ్యుల జేర్పుటలో వీరు నిర్బంధము నుపయోగించుట గాని వైస్రాయిని నిర్బంధముగ వైసుల జేర్పుట రాజద్రోహము! అని ఎల్లిసు గ్రాఫెరుగారు నడిచిరి.

విల్లెండు దేశపు పాలు.

వైస్రాయినుంచి తమదేశములు యుక్తముగు సంఖ్య నుంప విల్లెండు వారి కోరిక ఆనియ, యుద్ధమున తాను గొప్ప పాత్రనుకు నిగ్గుజెంద ననకాశముండదనియు డిల్లసుగారు వెల్లడించిరి.

ప్రధానమంత్రిగారి ప్రార్థన

అభిప్రాయ భేదములు లేక ఇక్కడైనను బిల్లును ప్యాసు చేయరలెనని ప్రధానమంత్రి సభవారి కోరెను. ఇట్టి భేదములు నున విజయమునకు చాల హాని కలిగించును.

సర్దాను సిమనుగారి యభిప్రాయములు.

జాతీయము సంఘభావులుగను, బలవంతులుగను ఉండ ప్రతివాదుల కోరిక. ఇందుల కే బిల్లు అనుకూలించదని తమ

నమ్మకమును సర్దాను సిమనుగారు నడిచిరి. బిల్లు ప్యాసునో అబిల్లును తప్పికిరముగ అమలు జరుపుటయందు ప్రతివాదులు ఏకమగుచుండుగాక.

ప్రధానమంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

నిర్బంధసైనిక సేన యొక్క కేసులకును, స్వచ్ఛందసేన యొక్క శ్రేష్టతయందును వీరు సిమనుగారికో నేకీభవించిరి. కాని సిమనుగారు ప్రస్తుతాంశములమరచుచున్నారు. ప్రస్తుత సమరమున మనజీవనములే గాక సిమనుగారి ఆశయులు లన్నియు గూడ ముష్టవస్తువున గుర్తించవలయును.

కార్మిక సభ్యులు

బిల్లులకు తామధ్యంతరము జెప్పెనుని కార్మికవర్గము క్రింగిలుగారి వ్యూహావేల్లడించెను.

వోట్లు తీసికొనుట

వోట్లుతీసికొనినగాని వీలులేదని స్పష్టముగారనిరి. ఓట్లుతీసికొననపుడును ఉత్సాహపుకలవరముమిన్న ముట్టెను.

కార్మికవర్గ మంత్రి ప్రసంగము.

కేబినెట్టు పక్షమున అస్పీక్టు మంత్రిగారు తమ కథయ మొనగినయు, ఆకారణముననే తాము స్వదేశ విదేశముల వారిచే జాతీయ వికృతియైనది పరిగణించబడు దొరతనముననుండ వీలు కలిగినదనియు హెండర్సను మంత్రిగారు చర్చానంతరమున నడిచిరి. వైస్రాయిలోజేర నివరణలో ప్రమాణము లొనర్చిన వివాహములను అనివాహితులనేగాక బిల్లులో ఇవలించుట 651000 మందిలో మిగిలినవారందరుగూడ అగత్యుపని కెచెనపుప్రభు వీయనలోజెప్పెను. యుద్ధమున విజయ ముండుటకు నున మంత పరిత్యాగమునొనర్చుచుంటిమో మిత్రుల కేబిల్లలకు తెలిసి వారికి నుంత ప్రోత్సాహకరముగ నుండును. కేబినెట్టులో నిర్బంధసైనిక సేనాచట్ట లేదని వీరు నిరాకరించి డబ్బిగారి పద్ధతిని వెలకొల్పునానించినది తామే అని చెప్పిరి. బిల్లులను పరిశ్రామిక స్వాతంత్ర్యయముల కెట్టిభంగమునకలగ నేరదు. కార్మికసభ్యులు తమ కగత్యుపని తోచినయెడల వెక్కువినరముల నిర్బంధము నుపయోగించిరి. అట్టిస్థితిలో జాతీయరక్షణము నిమిత్తము నిర్బంధము నుపయోగించుట కెందుల కాటంకపరచవలయును? వైసివలగత్యము. ప్రస్తుతమే కాకలేను. 1916 సంవత్సరమున యుద్ధమున బంపుటకు వీరిని నన్నద్ధమొనర్చుకలెను.

వైకపుంటు ప్రాచిగారు.

లండను జనవరి 14:—నిట్టటిదమున ఫిన్మంగర్డు కంపెనీవారు ప్రాచివారికోక విం నొనర్చిరి. యుద్ధమున నెట్టి మాన్యు కలిగినో వాని చూచినవారు గ్రహించజాలరని వారు నెలవిచ్చిరి.

సర్ ఎల్లిసువుడ్డుగారు.

ప్రాచివారిని బ్లాఫించి యొకచిక్క కథకు జెప్పిరి. ఒక యుద్ధమున సుదిగ్ధ సమయమున నమ్మక మగు సేనాని కోక గుండు వెబ్బుకలిగి అతడు యుగ్ధనొందెను. ఆస్థానమున ప్రాచి గారుండిరి. ఆ సేనానియొక్క సేనకు తాము నడిపించి జర్మని వారి నిజతకు దోలిచేసిరి.

సర్ జార్జి రీడ్ గారి గౌరవార్థము విడు.

లండను జనవరి 13:—ఈ సంగ్రామానంతరమునందు సామ్రాజ్యభ్యంతర దేశీయసమస్యలు పునర్నిర్మాణము గావించవలసియున్నది. ఇయ్యవి బ్రిటిషువారితనము నడుపు కక్షివారలలో నేరికిని మూలముత్రములు కాగూడవు. భారత దేశమునందలి వారియెడల చుహాస్పతమును రాజభక్తిని వెల్లడించిరి. కాన ఆదేశములు సాధ్యమైసంతోష్యలో నభివృద్ధి నొందునట్లు చూచు యోద్ధవలయును. సామ్రాజ్యమునందలి యితరభాగములు నట్లే వృద్ధి నొంద సాయముచేయవలెను.

ఎల్లికేటు.

లండను జనవరి 15:—సోద్యుస్త్రువారు ఏకగ్రీవముగ అడ్మిరల్ మ్యూగారి నెన్నుకొనిరి.

బిరుదములు

లండను జనవరి 15:—సర్ మెకంజీ సామెర్సుగారికి శ్రీ బార్జి చక్రవర్తిగారు డి. సి. బి. బిరుద జహ్నుము నొసంగిరి.

“క్రాను మెక్సెల్లెన్సు” శేషులు.

వావికుల కష్టములు.

లండను జనవరి 14:—మాల్టా ఈకాల్ బొంబాయికి పోవుచుండిన. గతనెల 28 వ తేది మాల్టానుండి బయలుదేరిన. 30 వ తేదిని హెచ్చుంపబడకయే టార్మడోనే కొట్టబడిన వావికులు 74వ కలరు. వీరందరు పడవలనెక్కిరి.

ఆంధ్రనాటక ప్రదర్శనము

బళ్లారి సరసవిద్యోగిని సభవారు.

చెన్నైలో నైపుణ్య సభవారిని గౌరవించుట

I

మహాదేవ నెలవినయమునండి ఈసభవారు చెన్నైలో విజ్ఞానోదయపురమునందు నాటకములను ప్రదర్శించుచున్నారు. నిన్నటి రాత్రి కడపటి నాటకమును ప్రదర్శించిరి. కృష్ణలీల ప్రదర్శించబడునని ప్రకటించబడినది. ప్రదర్శనసాగించున సదస్యములతో సంగమించిన కరకర్తలుగూడ కంపదతో ముగియ కృష్ణలీలాకథావివరమే కనుపట్టినది. కడపటి నాటకమును టినో మరీకారమునో ఆ నాటకములు ప్రదర్శించబడలేదు. తొమ్మిది నుభద్రాపరిణామములోని గాథ యని కొంతభాగమును ప్రదర్శించిరి. పిమ్మట ప్రకటిత నాటకము నందలి గొన్ని రంగములనుమాత్రము ప్రదర్శించిరి. ఈసభవారు 25 సంవత్సరములనుండి తప్పక ప్రతిసంవత్సరమున చెన్నైలోకి వచ్చి తమ ప్రదర్శనములచే సభ్యుల నానందింప చేయుచున్నారని వినుటకు చాల సంతోషము కలిగినది. ద్రావిడ భాషాభివృద్ధి కుమార్తె గలిగిన చెన్నైలో పి రాంధ్రభాషను నాటకములను ప్రదర్శించి భాషాభివృద్ధికి పాటుపడుచుండుటచే నాంధ్రుల నందనములకు పాత్రులు. వీరిచెన్నైలో యాత్రికుల పార్శ్వములు, ఏలయన చెన్నైలో నాంధ్రనాటకాభివృద్ధి, నైపుణ్యములు, వీరి సంగమమున లక్ష్మీపుత్రులయ్యుచున్నారని, వీరికి వ్యాపార సంబంధమున ద్రావిడ సంపర్క సత్వధికముగ నున్నను ఆంధ్ర భాషను దాదర మినునంతయును కొరంతజెందలేదు. వారు నిరంతరము నాంధ్రభాషనే వాడుచుండురు. అట్టి నైపుణ్యపుంజుల కీ సభవారి నాటకములయంద కర్తవ్యవ్యామోచము కలుగునట్లు సభవారు చేయగలుగుటచేసభ వారదృష్టవంతులని చెప్పదగినది. ఆ కారణమున ప్రతిసంవత్సరమున వీరికినిపుటవారమునకును విశేష సన్మానమునకును గూడ కొరంత గౌరవ యునులేదు. ఇందుల కనేక కారణములు గలవు. ఆంధ్రభాష కాలవాలమగు సర్కారులవారు మొన్న మొన్నటివరకు చెన్నైలో చెన్నై నైపుణ్య సభ మామీద గలదు. నేటికిని ఆప్రాంతము నుండి వాసిగాంచిన నాటక సంఘ మొక్కటియును చెన్నైలోకి వచ్చి యుండలేదు. రాజమహేంద్రవరపుర నాటక సంఘము వారు వచ్చినను అననుకూలస్థితియందు వచ్చియుండిరి. ఆంధ్ర నాటక పితామహులనబడు కీర్తిశేఖరులగు ధర్మవరము రాయ కృష్ణమాచార్యులవారు తొమ్మిది నాటక సంఘము నేర్పరుచుచుండే విద్యాధికులు నున్న కడపటలయందున్న వారు నగు వారినందరినీ పాత్రధారులనుగ చేర్చి ఈసభమున చేర్పరిచి చెన్నైలో పాత్రల మానసములను పూర్తిగ వికసనమునొంది నిజముగ నట్టిరిని విద్యాధికులు పాత్రధారులుగనుండిన నాటక సంఘములు సర్కారులలో లేనేలేవనందగును. ఈన్నును ధనజనసంపద గలవిగావు. దీక్ష కలవిగావు. కాననే కూపసహాయముల కలె నున్నవి.

సరసవిద్యోగిని సభకు మూలబలము బాలక బలము. అల్లారుమొదలు వజ్రుల నెల్లవారల యెల్లంబుల కల్లరింప చేయునట్టియు మృదుమధుర గానంబున కభ్యుల సమ్మోహనాత్మకపుటలను గావించునట్టియు మోహన మార్తలగు నట్టియు మధురముల రింతవా రంతవారింతింతవా రంతింత వారు నెందరో గలరు. వీరి ప్రజగద్వక్తకరణసమర్థు లనినను గూడ సతికమోక్తి కాబాలరు. ఈ సంఘమునకు వీరే ప్రధానాంగము వీరు బాలరుగను. బాలికలుగను గూడ రంగమున విహరించి సుధారంజన మొనరించుచుండును.

ప్రధానశ్రీ ప్రాత్రుల ధరించుకాన రామచంద్రరావు గారు వీరి శ్రీ నేమను నేత్రానందకరముగ నాంతును. గాత్ర మాధుర్యమున కలదు. గానమునందు వీరి కధికప్రజ్ఞ కలదు గావోలు. మొత్తమునాద వీరు వాగభావములకు ముఖవర్ణ యందు గోచరింపచేయుటలోను వాక్యములను సుష్టముగ నుచ్చరించుటలోను అంత గాత్రోద్ధవహించుట లేదని ము సంగీత మానందే ప్రజ్ఞ సధికముగ మాతదలంచుచున్నారని ము నూహించవలసి వచ్చినది. తక్కిన శ్రీ ప్రాత్రులకు ధరించువార తెట్టిప్రభు నకును పాత్రులుగా కనబడలేదు. నిన్నటి ప్రదర్శనమున బట్టి చూడ చందునికల్లి నేమను నేనీసవాగు పశువు పిందెనలే గనంబడిరి గాని కృష్ణశ్రీరత్న గనబడలేదు ఇది యసహజము. తేనీకీ కనుకేవులను ప్రకటించి లేఖిరి ఇనుకవీ యున్నా. కంఠం ప్రకటించుకొనుచున్నదిగాని వీరికిరక పాపములయందు రసోదయము, భావ ప్రకటనము, గంభీర వాగ్దాన ప్రవాసము

నరికట్టి యాచిత విరామములతో గూడిన యాచార్యుల నలం దించుటయు చాల నవసరమని హెచ్చరించుచున్నది. చందుని నానందమున గొనియాడుచున్నది. యాచితోరుని మృత్యులీలను నుధురగీతముల కీర్తించుచున్నది. విజయ లక్ష్మణులను ఇలావంత బభ్రువానానలను బలే బాలకులారా! ఆంధ్ర నాటక రంగ మున కధికకీర్తి నాపాదింతురు గాక తొందర జెందకుడు అభి నయమున కర్షింపుడు రసమున మోగమున దోపింపజేయుట కధికముగ ప్రయత్నింపుడు. నాటక రంగమున సంగీతకాల క్రింద మార్పుకుడు నోటవేయ నుటయు సుష్టముగ రసాను కూలముగ సభ్యుల కర్ణముల సోదనముల నుచ్చరింపు దని హెచ్చరించు చున్నది.

ఆంధ్ర నాటక ప్రదర్శనాభి నితేక ప్రోత్సాహమున ఆంధ్ర నాటకోద్ధరణమునకు కంకణ మూసిన మా సోదరులకు మేమిటుల విన్నవించ సాహసించినందులకు వారశ్చర్య తలంప వుండురుగాక. ఏలయన ఆంధ్రనాటకరంగ సంస్కరణమునకు సభవారికన్న సమర్థులొకరులేరు వీరిలో నెక్కొండు విద్యాధికులు ధనలోపము లేదు. సన్మానమునకు లోటులేదు గాన వీరు రసప్రకటనమునకే ప్రాధాన్య మొసంగవలెను. ప్రాత్రధారి తానుధరించుపాత్రతో నైపుణ్యము కావలెను. సమయానుకూలముగ హాస్యమునో కరుణమునో రాద్రోమునో మరీ ఏ రసమునో లేక భిన్న రసములనో తన్నుముడు కావలెను. అట్టి తన్నుముడు ములో సభ్యుల హృదయముల నాకర్షించుట బహుముఖము. రసానుభవములేని నటుడు ప్రేక్షకుల రసభోగానామక నోల లాడింపలేదు. అట్టి నటులందుటకు సంగీతము ప్రతిబంధకము గ నుండగూడదు. సహాకారముగ నుండవలెను. రాగాలాపనము కొరకు బొమ్మల చిట్టించుట మెద నెగరజేయుట తలన తీర్పుట మాటలను మింగిజేయుట అర్థము గాకుండ వాక్యములను విభజించుట మున్నగు కృత్యములను పలువురు చేయుచుండురు వీరవుడు రసమున సరింపచేసి ప్రదర్శనమున కవిభియు నొం దించువారయ్యెదరు. సభాసదులు సంగీతవీరు లగుటవలన సంగీతములననే వారి నాకర్షించెదమను వాద ముత్తమనాటక సంఘములవారు దురయోగింపదగినది. మామల్లెసోదరు లీమ యమున గమనింతురు గాకయని మరయుకసారి హెచ్చరించెదము. నాటకప్రదర్శన కళ సభివృద్ధి నొందించుటయే ప్రధానాదర్శనము గల సభవారికి యవశ్యక ప్రర్యము.

నిన్న రాత్రి నాటకాశ్రయన రావుబహుమారు కలవల రామానుజము నెట్టిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభవారిమిత్రు లగు చెన్నైలో నైపుణ్య కొందరు కొన్ని సుష్టతకములను చెందు సుష్టవాస్తవ కంకణములను చెందు సుష్టభుటికారములను కొన్ని నూతనవస్త్రములను ఒకకాలము నొసంగిరి. సన్మానప్రత్యమును చదివిరి. చెన్నైలో నాటకముల ప్రదర్శించు నన్ని సంఘములలోను బల్లారి సరసవిద్యోగిని సభవారికి కళాభి నివేదనమునకన్న కమలాకటాక్ష వీక్షణ ప్రసాద మధికముగనున్నదని మాలేఖిని సహజధారాభావముతో తిఖించి సుష్టకృత్యముని నిర్వర్తించు కొనుచున్నది. —ఆంధ్ర కల విలేఖరి.

II

నాటకములో నాటకసమాజమువారి సభ. కడపినరాత్రి సరసవిద్యోగిని సభవారు ప్రదర్శించిన కృష్ణలీలకు నేను నెట్టి యాంబిని. అచ్చట జరిగిన యొకవిశేషము నాకు విస్తమము గొలిపినది. నాటకము కొంతవరకు జరిగి రక్తికలుచుండగా నొకమహామహుడు లేచి, తెలచే మహావక్తములనే నమర్చుచుండిన రంగస్థలమున, సాంగోపాంగ మయిన సభ నొకటినిర్మింపవలెనానెను. అభ్యుత్థుని నెన్నుకొనుట మొదలకొని వారికింద వాగ్దానము వరకును కాస్తోక్తమున సభ జరిగెను. మీటింగులో వివిధములయిన కార్యములు జరు పుడెను. ప్రదర్శకులకు బహుమానము లొసంగుట సభలో నిదివరకు సంభవించిన దుస్థితికి విలపించుట మనల జరిగిన సమ్మేళనకు సంతసిం చుట, మొదల గు న వి

అంతకును ఆనంద మొసంగిన నాటకులకు కొందరికి బహుమతు లియ్యరాదని మా మిత్రులుకాదు. పాత్రులగువారు సర్వదా వందనీయులే. అయినను, అట్టి సభ, నాటకమునకును, ప్రేక్షకుల కందులకల గలగు నానందమునకును, భంగమేల కలిగింపవలెనే పాత్రుల యావశ్యకములకు, నాటకరంగము, స్థలమో నాటకము, నాడవచ్చిన ప్రేక్షకులు, ప్రేక్షకుల వ్యాసములు వివటకు రాలేదు సభ వారెఱుంగైరి. ఇయ్యదలించి బహుమతులు నాటకము సమాప్తమైన తేనీక నిచ్చు కొనలేక పోయిరా? మీటింగు జరిగించుటకు నుండు నాటక మంతికితో నరియని తెలిపినవో, నెవ్వరు నుండని యెంచి కావోలు నట్టి ప్రకటనమే చే య లే యు. య కో ద సంగీతముకలె, సభ్యుల వ్యాసములు రు తి క ర ము లా యని సభను సుష్టించిన వారలొచ్చించినవో, ప్రేక్షకుల యాం దము నిలచియుండిరి.

మన యాంధ్రనాటకము లింకను బాల్యావస్థయందు న్నువి. వానిక జూచుటవలన ప్రేక్షకుని హృదయముందు దయించు కొంచెమారసవిశేషము కూడ, సంతరించుటకు మార్గ ము సాంతముకాని నాటకమున తగవ్యాసములు, నాకీర్వాదములు నలికించుట. ఇట్టి యాచారము రంగస్థలపు నాగరికతకు భంగమైకూడ వలెననించును.

పా. అప్పారావు.

బొంబాయిలో హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతిభోజన ము. —ఈ నెల 15 వ తేదీ రాత్రి రాజమహాళ హోటెలులో పీ విందుజరిగినది. 122 మందికి కడ్డనచేయబడినది. 4 గురు హిందూ శ్రీలు గూడ విందుకలు వచ్చిరి. చాల స్నేహ భావము వెల కొనినది.

ప్రభుత్వమువారి విరాళము. —గుంటూరు జిల్లా యందలి గుంటూరు కడపటయరు రోడ్డున కడ్డముగా, దొవు చేరితి మరుగుకాణరమీద వంతెన కట్టు విమిత్రులగు మొత్తములో సగమునకుగాను ప్రభుత్వమువారు గుంటూరు జిల్లావారికి రూ. 6,400 నిరాళమిచ్చుట కంగీకరించి నారు.

మదరాసు లోకబోర్డు ఆస్తు. — 1884 న సంవత్సర మున కాసింపంబడిన వై కానమును, సవరించి, సంస్కరింపవలె నని ప్రభుత్వమువారు రాజొచ్చించుచున్నారు. ఈ విషయమున తాముచేయగల సలహాలను జిల్లాబోర్డులవారందఱును 1916 న 10 ఫిబ్రవరి నెల 1-వ తేదీలోకుల ప్రభుత్వమువారి కండునట్లు పంపవలెను. ఆ యభిప్రది విషయక మైన సలహాలు ప్రత్యేక ప్రార్థితములు.

మయ్యకళాశాల. — ఈనెల 14 వ తేదీన మయ్య మహమ్మదీయప్రముఖులు సరేజెమ్మ పెద్దకుగారిని సందర్శించిరి. ఆ యనక కళాశాల నిర్మాణమునకు తమ యాహదమును తెలిపిరి. ఆ కళాశాల నేర్పరుచుటకు మూలధనము సమకూర్పుటకును 40 లక్షలు కావలెనని సవాలు ఫలే అభిభావ గుజుబుబు గారునడిచిరి 12 లక్షలతో ప్రారంభింపవచ్చునని తెప్ప నెంటు గవర్నరు గారునూచించిరి. 12 లక్షలు నడువూలు సమకూర్చిన దొరతనమువారుగూడ తగినసహాయము చేసెదగని వారునడిచిరి రాంపూరు సవాలు గారు 2 లక్షల వచ్చిరి. ఏ ప్రోజె నెలలో లక్షో సగమున సభ జరుపుటకు మయ్యలందరికిని ఆహ్వానముపుటకు తెప్ప నెంటు గవర్నరు గారి నూచన మంగీకరింపబడినది. అసభ కధ్యక్షతనహించుటకు వారంగీకరించిరి.

కర్పనవద్ద నేనల దింపుట

చేరిను జనవరి 16: —కర్పనవద్ద నేనలదెంపటకు నొక ప్రకటనమున వర్ణించబడినది. కర్పనవద్ద నేనల దింపబడునని 11 వ తేదీ కుగలు 1 గంటకు గ్రీనువారతనమునకు ప్రొంది కన్నులుచే తెలియజేయబడినది. అట్లు దింపగూడ దని వాద నోటిటటులతో జెప్పిరి. అద్యప మోకరిమింపబడదని వారికి సుష్టముగ తెలిసియుండెను. అందువలన మాటలతో సరిపుచ్చిరి. మొదటి నేనల ఉదయము నాలుగుగంటలకు దిగెను. తెలి గాగ్రుకార్యాలయము నాకరిమింపుకొనినది. కన్నులుగారు నూచించిన ఇక వుకు నరన్తుచే నెను.

అరెస్టు చేయబడినవారిలో నొకడు జర్మనువేగుచాచుల అధికారి ఉదయము 11 గంటలలో నైనులు దిగుట సమాప్తమయ్యెను. సాయంకాలమున నైనులు బారకీములలోను దుర్గములలోను దింపబడిరి. ద్వీతవాసము మిక్కిభావముతోనుండిరి గోడుములు వచ్చుచున్నవని తెలియగనే వీరి మిక్కిత్వ మిను దించెను.

కలరామాత్రలు

కలరా ప్లేగునలెనే. ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము, ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువువైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. ఈ పురుగులు ఇర్రెరముతో జీరి రక్తమును జెరుపును. ఈకలరా మాత్రలు లోపల ఇమిడి వెంటనే విషపురుగుల జంప్రచారంభించి, వాంతిభేదుల తగ్గించి, మూత్రము వెడలించి నాడికిపుట్టి కలుగ జేయును. నెల 0-6-0 అమృతాంజనం డివో, మదరాసు

పారిసునందలి భారతీయ సేనలు.

పాఠశాల జలసంఘి సమీపముననున్న నేనాని వేళనయ
నుండి యొకడు 80-12-15 వ తేదీని ఇటుల వ్రాసినది.

ఇదివరకు పాశ్చాత్యదేశముల కేగిపోయినవలెనే నేనల
మరల నటనుండి మెనపొలేరుయారు పంపబడినవి. వీరినిట్లు
శిశువదేశమునుండి ను ర ల సుష్టదేశమునకు మార్పు
వలన వీరి యాత్సాహముధికమైనది. ప్రయాణ
కారణమున నొక నెల దినములు విశ్రాంతి గూడవీరికి లభిం
చినది. పాశ్చాత్యదేశమున ముఖాముఖిపూర నవకాళములేదు.
కండకములతో దిగియుండియో విమానములపై నెక్కియుండి
యో పోరవలెను. మెనపొలేమి యాలోన ట్టిబాధ
లేదు. తొల్లింటిందయిన నెదుటబడి పోర వచ్చును
ఇదియే మా కనుకూలమని యొక పంజాబుదేశీయుడ
గు మహమ్మదీయ యోధుడునుడిశు. పెర్దుపైర యోధులకు
ను గూర్కావీరులకును పరావధీగులకును నుస్కాట్లండు శూ
రులకును స్నేహభావముధికముగ కనబడును. ప్రాన్సులో నీ
సేనలకు నెచ్చువధికమైనది. విధానముకట్టియైనది. పోర్టు
సెనులో పరానులను విడచి పెర్దుపైర నైనిరులు కనలినపుడు
మమ్మేలవంపలేదని యొకవతారు యోధుడడిగెను.

మీరు తురుష్కులతో పోరుటకు సంజేహింతురని పం
పలేదని నాయకుడు చెప్పినా.

మేము పైనివలము. మాకు మాకత్తివుల జాతిమతముల
తో పనిలేదు. బాద్శాహునగర మెట్లుండును అని ఆయోధ్య
దడిగను, చాల నందమాగనుండును.

దానిని పట్టుకొనుటలో మేముగూడ పాల్గొన జాలకుండుట చింతాకరము. అని ఆయోధ్యుడనెను. నూయజ్ఞా కాల్యయొద్ద ఆప్తే)లియానైనికులును పరాసునైనికులును పె ర్దుషైరునైనికుల నాకలనుమాచి ఉత్సాహాధ్వనుల శోసరించిరి. కాని పెర్దుషైరులు మిత్రభావులగుటచే మారుపలుక లేదు. 14 మానము లెడలెగకుండ పోరినపిమ్మట నేనల కీవిశ్రాంతి లభిం చినది. హిందూదేశమునుండి మొదటబయలుదేరి వెళ్లిన పెర్దు షైరు నైనికులలో హరులును త్రితరాయులును 1500మంది వచ్చుమిరి.

యమధత్తింత్రీవార్క.

డిప్లీ జ:పరి 14:—14-వ తేదీన రాజప్రతినిధి గారి కిట్లు తంలివా రశంపబడెను.

గ్రీను ప్రతివాదుల జెమియహిస్సరు, కిలింజుగుంకెలను
రక్షణకర్తవ్వనుటచే దగ్గ మొనరించినని పరానువాదు తెలి
య పరచిరి.

గివెంపి పూర్తితమున శత్రువు లొకమందుగనిని (చేల్చి)
 బాంబులతో ముట్టించిపదొరకనిది. కాని వెనుకకు తరిమివేయ
 బడినది. పంపబడిన సాక్షునిమానములింకనురాలేదని అంగ్లేయు
 లు తెలియబరచిరి.

[illegible]

గరిషీయాలోను నైట్ట్రా మధ్యభాగమునను శత్రుత్వము
 చెందునట్లునును తప్పు తలపడెదనియు. కాని తాము
 వారని యందు నేసితిమనియు రష్యావారు తెలియజరచిరి. జొన్న
 విజ్ఞానము ఈ శాస్త్రభాగమున నుండు శత్రుత్వకందకముల గొన్నిటి
 రష్యావారు బట్టుకొనిరి.

అస్సోలియా గోదావులు.

లండను జనవరి 14, - సిడ్నీ - 4 కోట్ల బుష్సెల లాల్ గోధుమ
మీదా ఏ సుమలితో ముద్రుడుటట దొరకవచ్చునని దొరతనము వాడు
ఉ బ్లా యొంపువేసిరి.

చీనాలో విప్లవము.

లంధను జనవరి 14:— పేంగ్ హా— క్యూచానుండి
వచ్చి తిరుగుబాటు దార్లునుండి న్యూఘాను 9 వ తేదీని యానాని
నైకుటంబులుకొనరి. ఈ తిరుగుబాటు దార్లు మంగ్ కింగునకు
బోర్డుచూపిరి. ఇటనిసియో అను పీఠవాసుడుబలగా నొకనకి
కొంతసేద కలడు.

రష్యావారి | పకటనము.

అంధను జనవరి 17:— పెట్రోగ్రిడు-పక్ష్మిచరంగమాని
మార్చి మియును లేదని అధికారులు పరీక్షించిరి.

బెర్రెనులో నగ్ని పమాదము

లండను జనవరి 17:—క్రిష్టియోనియ. ఈ ప్రమాదము
వలన 275 వేలపానులు నష్టముకలిగినది.

జనరలు హెయిగుగార్చి పకటనము.

లండ్ను జనవరి 17:- గివించి ఇచ్చెవాలువొద్దు కొంత
పాదు జరిగినది. ఈవేళాకు ఉత్తరమున జర్మనువర్తిచేయునై
కాంటులు చేయబడినవి.

కెయిజరుగారి ఆరోగ్యము.

అంశము జననః 17.—కయజరు గారికి బాగుగా స్వతంత్ర
కలిగినదని చెల్లినుమండి తంలివార్త వచ్చినది. ఇంపీయలు
చాన్సలరు గారి నుండిరమునకు శనివారమునాడు కయజరు గారు
వెళ్ళి ఆచట భుజించి కొన్ని గంటలనే పుండిరి. పుజ లాయన
నధికముగ నభినందించిరి.

మొయిటాస్టీమరు. — ఈ నెల 1 వ తేదీని బండనునగరమాన
బయట జేసిన మొయిటాస్టీమరు కేసరికించు ఈ నెల 15 వ తేదీ
యొదయమానకు పొరు నెనునకు వచ్చినది.

జయపురము చువరాజుగారు:—వీ రీ నెల 25 వ తేదీన
 ఢిల్లీకి వచ్చి కిర్రాజప్రతినిధిగాని ద్వారా మారిచ్చారమునకు
 నాశేషము.

అందుగను వియ్యనగార్లు:— అస్త్రేలియనుకు ఫిజ్
దీవికిని వల్లెన అందుగను వియ్యనగార్లు కొలంబోకు వచ్చిరి.
వారు ఈనెల 20 వ తేదీకి బిలికి వెళెదరు.

పంజాబుకాననవధి:— శర్ మైకేల వెంటను. క-
సీ- ఎన్- బి- గారు రాజీనామా నివ్వరి. చారిస్తానమన కి-
యన్- లూమ్మడెనుగారు నియమింపబడిరి.

కొత్త రాజవంశానికి

పెమ్మసర్వ గారిని హిందూదేశ రాజప్రతినిధిగ నియమించితిమను ప్రయత్నము ఆశ్చర్యమును గొలువఁజేసినది. ఉన్నత పరిపాలనావిధులయందు వీరికనుభవము లేకపోయి యుండలేదు. ఆస్ట్రేలియాగవర్తురుగనుండి విద్యుత్తును గుఱియింపఁజేసినది. ఆస్ట్రేలియాకును ఇండియాకును చాలవ్యత్యాసముకలదు. ఇకదేశముల రాజప్రతినిధులపాఠ్యత లొకదాని నొకటి పోలి యుండవు.

ఇండియా దేశమున చక్కని గారికి మారుగ పరిపాలించుచు
కనుగు గుఱుములు పెచ్చున వర్తించు గారికి కలవు. అట్టి లియా లోని
వీరిపాలనమే ఇందులకు సాక్ష్యము వీరు రాజనీతి తండ్రిజ్ఞులు
గారు గాని ఇండియా దేశము వట్టనిది బలమును లోపము కాదు.
హిందూ దేశమున కటివారల గత్యము లేనేలేదు.

పేరు అప్రోలియాలో చేసిన పనినిగూర్చి 1918 వ సంవ
త్సరము సిడ్నీ పత్రిక యటుల వ్రాసెను.

వీరు ఈ క్షేత్రమునకు వచ్చిన గర్వరూపి అధికజ్ఞాను
రాగమును బడయుగలిగినవారిలో నొకరు.
వీరందులకర్హులగుటను వీరికిరెండుసా-
నులక్షణములు లభించియున్నవి. మొదటిది సామర్థ్యతయను
కీర్తియుగగ్రహించుకత్తియు రెండవది. సామర్థ్యము యంత్ర-
యంత్రవిజేతనము. గర్వరూపి కిది సామర్థ్యముగ నుండగినవి-
విషయస్థితి కటాగతమృదు. అట్టివో నిట్టి నమర్థుడు
ప్రధానోద్యోగిగా నుండవలెను. ఆకారణమున నీ
ప్రభువుగారు అస్త్రేలియానుండి వెదలిపోవుట చాలాసంతాపకర-
ములనిసిద్ధిపరల్లు ప్రతీకచాగినది. 1918 వ సంవత్సరము
జూలై నెలలో పార్లమెంటు ప్రభువులసభలో నీప్రభువుగారు
స్వపరిపాలనాధీనమును గూర్చియుపన్వసించుచు నేను 8 వ
వత్సరములు అస్త్రేలియాదేశమందుండుటచే నాభావము లన్ని
యును ప్రజాపరిపాలనాపాక్షికములై వని నడివిరిని ఇండియ
ట్రెయ్యువరీక చాగినది

ప రాసువారి | పకటనము.

అంధను జనవరి 17:— పొరుగు- నిన్నరాత్రి ఇటు
 ప్రకటింపబడినది. అంధులపరాను ఫిరంగిదళములు బెల్లియమున
 హెల్మింగ్స్ జిల్లాలో జర్మనులకు చాల వస్తువును కలిగించివి
 జర్మను సేనాపతిలో. రెండువోట్లు ప్రేలునట్లు చేసినవి. లి
 మెండలు దెర్మాను నరకును పరానువారి ఫిరంగులు లూగుం
 కలిగినవి. న్యూకేటి ఈకాన్యమున మందుకొట్టు ప్రేరినది
 అర్జెంటిన్లో పొరు జరిగినది.

దర్బంగ మహారాజగారు.

మీరు 15-వ లేదీ తెల్లవారి కలకత్తా ప్రెయిస్ ను నకు తగిలించిన తరువాత ప్రత్యేక కళకు ముఖా బెడవాడ చేసిరి. పాఠము ప్రేమను నకు వెల్లి వారికి స్వాగత మొసంగిరి. తదనంతరము మహారాజుగారు మహావిధిగా కృష్ణలో స్నానము చేసి జేబాలములకు వెల్లి బ్రాహ్మణులకు ధర్మములు గావించిరి. పగలు 10 గంటలకు రామమోహన ధర్మపుస్తకాగారమునకు విచ్చేసిరి. ప్రజాప్రతినిధి ప్రమాణులు సమావేశమై పురాతన హిందూధర్మానుసారము మహారాజుగారికి స్వాగత మొసంగిరి. మందిర ప్రవేశసమయమున నిరువురు బ్రాహ్మణ బాలికలు మంగళాకావనగీతలను బాడిరి. మహారాజుగా రాసీనులైన వెంకటాచారికి దివాన్ బహదూరు వై. బానకిరామయ్య పంతులుగారు శతనమందిరమువారికిరవున సంస్కృతగీతభక్తమైన యొక సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. తమకై ప్రత్యేకము రచియింపబడిన సంస్కృతశ్లోకములను మహారాజుగా రంగీకరించిరి; తమ కొసంగబడిన సన్మానపత్రములకు సంక్రమముగా ప్రత్యుత్తర మొసంగి, స్వాగతకారకులకు తమ కృతజ్ఞతను వ్యక్తీకరించి, యావద్భారత సకాతన ధర్మసంఘమువారి సర్వసాధారణ పార్లమెంటును వివరించుటలో తమ ప్రసంగమును నుగించిరి. మిక్కిలిమండలికి విజయమును చక్రవర్తికి చిరంజీవిత్వమును కలుగవలెనని కోరిరి. తదనంతరము మహారాజుగారు హిందూ మైక్రానుమునకు విచ్చేసిరి. తప్పకుండా కార్యనిర్వాహకసంఘమువారును ఉపాధ్యక్షులును విద్యార్థులును రావుబహదూరు టి. వి. నరయ్య పంతులుగారిద్వారా యొక సన్మానపత్రమును చదివి సమర్పించిరి. మహారాజుగారు దానికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చినతరువాత సకాతన ధర్మమునుగూర్చి యావస్థనింపిరి; కొన్నిగంటలసేపు బసలో విశ్రాంతి తీసికొన్నతరువాత వారు 1 గంట రైలుబండిలో రాజమహేంద్రవరమునకు బయడేరిరి.

రాజమహేంద్రవరము చేరుట

(మా స్వకీయ విలేఖకుని యొద్దనుండి.)

రాజమండ్రి జనవరి 16.—దర్శనగమనారాజా గారును, గౌరవనీయులు నగు సర్ రామేశ్వరసింగు బహదూర్ గారు నిన్నటి సాయంకాలము 6 గంటలకు రైలుబండిమీద మాపుర మనకు వేంచేసిరి. పురజపాలు బందలకొలది వారిని దర్శించుటకు ప్రేమనువద్దకు వచ్చియుండిరి. రైలుబండి దిగిన తోడనే పండితులు సంస్కృత శ్లోకములను చదువుచు మహారాజా గారిని గౌరవించిరి. పిమ్మట బ్రాండువాద్యములతో మహారాజాగారిని గుఱువుబండిమీద వారికొలకు నియోగింపబడిన బస్కు తీసికొనివెళ్లిరి.

బహిరంగసభ

పురజనులందఱును మహారాజావారిని వాహ్వనించి శాఠ
విందుటకై హిందూశాటక సమాజహితముల రాత్రి 9- 30
గంటలకు నొక బహిరంగ సభగావించిరి. మాట్టణ పారికుడ్డ
సంఘ సభాధ్యక్షులగు జయ రామస్వామి నాయకుగారు
అహ్వన శక్రమును జదివి దానిని మహారాజాగారికి నమర్పించిరి.
పిమ్మట కొత్తూరు సంస్కృతపాఠశాలాధికతులగు తల్లాప్రగణ
శూన్యనారాయణరావు గారుతమ పాఠశాలపక్షమున నొక అహ్వ
న శక్రమును జదివిరి. మార్యనారాయణ రావుగారు తమపాఠ
శాలను విశ్వవిద్యాలయముతో జేర్చునని సందేహము, అందు జది
వెను విద్యార్థుల కుచితముగ భోజన సదుపాయములను చేయింప
వలసిందనియు మహారాజావారిని కోరిరి. ఈ రెండువక్త
యలకు మహారాజాగారు ఘోషముగా పరీక్షుత్తర మిచ్చిన
తరువాత యాదిగున తీర్మానములను నుపహరింపగా వానిని
సభనా రేకగ్రీవముగా సంగీకరించిరి.

బహిరంగ సభలయందును, మతసమాజేశ్వరులయందును,
దేవాలయములయందును, చక్రవర్తిగారి ఆశురారోగ్యాభి
వృద్ధికి యొక సర్వేశ్వర పార్థివ యుండుట మంచిదని రాజు
మంద్రి పురవాసుల యభిప్రాయము.

మన దేశమునందలి వివిధమతముల వారందఱు తన
యన్యోన్యములై ముఝములను. మాని, కురిసి, స్వల్పవి పురాణము
లం దుదాహరింపబడిన సవాతన ధర్మాధర్మణమునకై పాటు
బడుదురు గాక యని యీగతనారు గోచరమవ్వారు.

సాటిక సుమాజము.

అటులేనే వాటి నాటిక సమాజమువారి పక్షమున వారు నడి
సింహారావుగారు ఆహ్వానపత్రమును జరిపి మహారాజాగారికి
నాటిక వ్రాసిన తెలుపును నిలిపిరి. రామేశ్వరి సింగు బహదూరు
గారి క్లుప్తచేసిన పత్రము సమాజములో జీవించిపోయిన నొక అం
శము, సారంగధర నాటిక మూల నొక అంశమును, రమణీయము
ప్రకర్షించిరి. 11-80 గంటలకు సభ మాగినది. బాణసంచ
కాటముందు మహారాజాగారు తమ బసకు పడలిపోయిరి.

నేటి ప్రాంతకాలమున మహారాజుగారు గోదావరిలో
స్నానముచేసి మెయిలుబండిమీద మావట్టణమునుండి వెదక
బోయిరి.

జర్నలి

కెయిజరుగారి శరీరస్థితి.

లండను జనవరి 16:—రోమా—గురువారమునాడు కెయిజరుగారికి శస్త్రచికిత్స చేయబడినది. చికిత్స బాగుగానే జరిగినది. అపాయనస్థితి గడచినదని చెప్పుటకు వీలలేదు. ఒక వారమురోజులు చూడవలెనని జర్మనీలోని మరగురువుల ద్వారా రోమాలోని మరగురువులకు వార్త వచ్చినది.

లండను జనవరి 16:—కెయిజరుగారికి చిన్న గురువు నుండి బాధపడుచున్నాడు. నడచుట కిబ్బందిలేదు.

లండను జనవరి 16:—మ్యూన్చిన్—కెయిజరుగారికి విశేషముగ జబ్బుచేయలేదనియు, త్వరలో రాజ్యకార్య నిర్వహణమున బూనుకొందురనియు కవులు చెప్పుచున్నారని అమెరికా పత్రికలకు తంలివార్త నంపెను.

జన్మదినము ప్రకటనము.

లండను జనవరి 16:—ఆముస్ బెర్డాముయ్యధ్యక్షునిలో వీరి శుభదినమునకు జరుగుటకు కాజ్ఞయిచ్చిరి. జర్మను లోను వారినుండును. కార్యవర్తకులనునట్టియు, ప్రకారంతో ముగుసట్టియు కార్యముల వెల్లడలొనర్చిరి. బలవంతమున కత్తువులు వారిని యుద్ధములోనికిచ్చిరి. జర్మనులు తమప్రాణములకొరకు బోరుచుండిరి. ఈమహాసమర మింకను ముగించలేదు. యుద్ధరంగములను, జర్మనిజేతములను ఉండిన తమయావచ్చుకొని జర్మనులు యుద్ధవిజయమునకై వినియోగించుటయును. జర్మను సామ్రాజ్యమున కత్తువులు చుట్టడింపబడవట్టిసంధి పొసగగలదు. అంతరింగికముగ పార్శ్వము దానభర్తములే జన్మదినోత్సవములనుగ నుండవలెనని జర్మను చక్రవర్తి గారికిరిక.

అసంతృప్తికరముగ ఉపన్యాసము.

లండను జనవరి 16:—ఆముస్ బెర్డాము—ప్రవ్యాసాజ్యన నభ్యుదయ చక్రవర్తి ప్రసంగము సంతృప్తికరముగలేదు. ఉపన్యాసమున నియోజనసంస్కరణమునకు సంబంధించిన భాసము చూపుచున్నాడనియు, మొత్తమునై ఉపన్యాసమంతయు చాల నసంతృప్తికరముగ నున్నదని బెల్జియన్ లెజిస్లామిస్ ప్రతికటన అసంతృప్తిని వెల్లడించెను.

ప్రవ్యాసాజ్యంగసభ.

లండను జనవరి 14:—ఆముస్ బెర్డాము—ఈదినమున ప్రవ్యాసాజ్యంగసభ ప్రారంభింపబడెను. సభకు చక్రవర్తి విచ్చేయలేదు. డాక్టరు బెల్జియన్లనుచోల్వగుగాన ప్రసంగమున ప్రారంభోపన్యాసము నొసగిరి. సభకుతమపక్షమున ప్రారంభవలసినదని కెయిజరుగారు డాక్టరుగారిని కోరిరి. యూరోపు జేతమును ఖండఖండము లొనర్చుచుండిన చందసమరమునకు మనశ్రుతువులే గారటలు. దైవము జర్మనుజేతముల కనివరింతుడు పొల్పడజేయుచున్నాడు. మహావృత్తము లొనర్పబడినది. ఇంకను అట్టివృత్తము లొనర్పబడవలెను. అసంతరమున జర్మను లొనర్పినవృత్తము లొకదానివెంట నొకటి కడుదంబమున వర్ణింపబడెను. ఇట్లు నచ్చబెప్పిన వివరములున్నగు పన్నులు మోల్చింపబడినవి చల్లగ తెలియ జేయబడెను. ప్రజలపై మోపిన ఈ బరువులకుగాను ముమ్మందుకాసన నిర్మాణమున వారికిమాత్రమ స్వాతంత్ర్యము లొకగ బడవచ్చునని నూచింపబడెను. రాష్ట్రమున నుండుప్రజలందఱు ఆ ముఖముల ధరించి రాజ్యరక్షణమునకై యుద్ధమొనర్చు సమర్థులు. ప్రజలు చలించు మనములతో నుండి యుద్ధమునకొనర్చునట్లు ప్రభుత్వముండ దొరకనుచువారికిరిక. కత్తువులు జర్మనులపైచికి విధానమును నిర్బంధ మందుకు గాని అది కల్ల. నిర్బంధముగా క్రమానుగత మగు స్వాతంత్ర్యముని వారిలకు తెలియదని ఉపన్యాసము తుదిని వివరింపబడెను.

ఆస్ట్రీయా

పెర్మానోకను ముందుట.

ఆస్ట్రీయావారి నూచనము.

లండను జనవరి 18:—మద్యధరాసముద్రములో తమ జలాంతగ్రాములన్నియు రిపోర్టుల నంపినవియు పెర్మానోక ముంపబడినపుడు వీటిలో పెద్దయు ఆసమీపమున లేదనియు, మందుగనివలగగాని, వీడలో ప్రేలుబలవలగగాని యీనాక మునిగి యుండవలెనని ఆస్ట్రీయావారు అమెరికావారికి తెలియబరచిరి.

నార్వే

బెర్గెనులో ఇండ్లు తగులబడుట.

లండను, జనవరి 16:—బెర్గెను. ఈనెల 15-16 తేదీల కందు దినములకు ఈ పట్టణములో జ్వాలాగ్నము తగులబడి

నది. ఇప్పుడు కొంత ప్రకాంతమైనది. 20 ప్రత్యేకభాగములలో వేర్వేరుగా నిండ్లు తగులబడినవి. వేలకొలదిప్రజలు తల దాచు కొన తావులేనివారైరి. వెంట్రులు తెలిపోవు కదలే 4 అన్న వికారము నివాస గృహములు మూడు పాతకాలమును గూడ తగులబడిపోయినవి. 4 వేలమంది బెర్గెనుపౌరులు పైబెరుగారు పట్టణవాసులు శరణ మొసంగిరి. ఈ పట్టణముల నార్వేజేతము లొనివి.

స్వేయను

స్వేయినుస్త్రిమరు మునుగుట.

లండను జనవరి 14:—లాకోష్టిల్ పార్లమెంటున నుండు గనికి తగుల్కొని స్వేయనుజేతపుస్తీమరు చెయిఅనునది మునిగి పోయినది. 25 రు మునిగిపోయిరి. ఒకడుమాత్రము సజీవుడై యున్నాడు.

మెక్సికో

మెక్సికోవ్యవహారము.

వాషింగటన్ కరార్ గారు దోషులను క్షమింతురను నమ్మకమున కేదీ పెట్టవారు జోక్యముకలగజేసికొనవద్దని నిశ్చయించుకొనిరి.

మలయ

మలెవిమానదళము.

లండను జనవరి 15:—మలెవిమాన దళనిధినిమయమై తమ హస్తమున నూచించుప్రకటనము నొకదాని బోసరులా గారు వెలువరించిరి. మొదటిపదివిమానములకు ధనమిదివరకే యుద్ధకార్యాలయమున కందజేయబడెను. ఈవిమానములకన్నిటికి మలయలను పేరాసగబడును. ఈవిధిని స్థాపించినవారు కింట్వా వ్యవస్థలగు వారైనవారు. వీరు ప్రత్యేకముగ నొక విమానమును దాఖలుజేసికొనిరి. ద్వీతీకల్పమునందు వివిధ జాతీయులందఱు రానిధికి చందాలనొసగిరి. చీవాడేములు పెక్కువిమానముల నుమ్మించిరి.

అమెరికా

సంయుక్త రాష్ట్రములలో కుట్రలు.

లండను జనవరి 16:—వాషింగటన్—బ్రిటిషువారికిని సంయుక్త రాష్ట్రములవారికిని విరోధము గలిగించుటకై పన్ను బడిన యొక కుట్రను బ్రిటిషువారి రాయబారియగు సర్ స్పింగింగులెనుగారు లాకోష్టిల్ నింగు గారికి వెలిపిరి. అమెరికా వారు బ్రిటిషు పై న్యాయన జేరవలసినదని హెచ్చరించుచు బ్రిటిషుకర్మలపై ప్రాయబడినట్లుగ వ్రాసి సంయుక్త రాష్ట్రములలోనివారి కంపబడెను. ఈయన త్రరములు టారాంటోనుండివచ్చెను. ఈ త్రరములను వ్రాసినవారు అబద్ధమగు చిరునామాలతో వ్రాసిరి.

ఇ 2 జలాంతగ్రామ మునిగిపోవుట.

లండను జనవరి 16:—మ్యూన్చిన్—బ్రూక్లిన్ నౌకావరణమున ఈ జలాంతగ్రామ ప్రేలి మునిగి పోయినది. 4 గురు చనిపోయిరి. 12 గురికి గాయములు తగిలినవి. వీల్కో కొందరికి ప్రాణమోసము కలుగునట్లున్నది. మ్యూన్చిన్ లో శక్తిని వెలకొల్పించుండగ ప్రేలినదని యొక వార్త వచ్చినది. వైబ్రేడ్ జను ప్రేలుబలవలననే ప్రమాదము కలిగినదని మరియొక వార్త వచ్చినది.

హాలండు

హాలెండులో సముద్రము పొంగుట.

లండను జనవరి 14:—హాలెండునందు మార్కెక్ దేలి యందు విశేషనష్టముకలిగెను. నమీషమునన్న మునికెండె నును పట్టణము నీట మునిగిపోయెను. వియోట్టికూడ చాల దెబ్బలు తగిలెను. పశువులనేకములు మునిగిపోయెను. కాని మనుష్యులెవరును నష్టముకాలేదు. జ్యూడెర్స్ సముద్రముపొంగి యున్నది. డాల్డెర్స్ నకు బోవు రైలుమార్గము సముద్రము పొంగుటవలన కొంతవరకు కిట్టమైనకారణమున హాలెండునందలి దక్షిణభాగమునకు రాకపోకలు నిలిచినవి తంలి వచ్చెను. మాషేడెన్ ను ఒలాండులయొడ మందుగని తగిలి ధ్వంసమయ్యెను. కర్రానులలో 22 రు నురక్షితముగనున్నారు. కెప్టెను చనిపోయెను.

ఒలాండునందు సముద్రము పొంగుట.

ఆంస్టర్డాం జనవరి 15:—సముద్రము పొంగుటవలన గలిగిన నష్టము మొదట ననుకొనినదానికంటె పెక్కుతగ

మన్నది. జ్యూడెర్స్ సముద్రముపొంగి నున్న పోతగట్టు చాల హోట్ల తెగిపోయెను. సముద్ర మింకను పొంగి మరల పశ్చ్యమున దుటచే కాపులును పశువులును ఉన్నట్లు తమ నివాసముల విడిచిపోవుచున్నారు. మ్యూడెక్ జిల్లాలోని పోతగట్టు చాల హోట్ల తెగి గండ్లు పడినవోట్లనుండి నీరు వడిగా వెలువడి బాటలు ననేక స్థలముల బాడుచేసెను. ఒలాండు జేతమునందలి యుత్తర భాగమున ప్రజలు బాధల నొందుచున్నట్లు చెలియవచ్చుచున్నది. లెక్సెండియను గ్రోనింగెన్ రాష్ట్రమున నష్టమునకు పాత్రమయ్యెను. యెల్వినది దిగువజేతములనుబట్టి తుపానుపట్టెను. సముద్ర మెప్పటికంటె 20 అడుగులు పొంగి యున్నది. ప్రేక్ పట్టణము మునిగిపోయెను. ట్రీల్జెక్ ఫెర్ బెర్జు నున్న పోతగట్టునకు చాల నష్టముకలిగెను. ఈగట్టును ద్వీతీయముగా నురమ్మతు చేయుచున్నాడు.

జల గండము.

లండను జనవరి 16:—ఆంస్టర్డాం. 7 గురు బిడ్డలకు 9 గురు పెద్దలను మార్కెటు ద్వీపమున మునిగిపోయిరి.

గోల్కొండ నౌకా ప్రయాణికులు హాలెండుజేరుట.

లండను జనవరి 14:—ఈ నౌకలో న్యకేతముల కంట బడిన వారిలో 487 గురు ప్లక్షింకునడెరి.

ఫోర్టు సంఘము.

లండను జనవరి 15:—హేగ్-ఫోర్టు సంఘమునాడు రాటరుదామునకు బయలుదేరిరి.

పోర్చుగలు

పోర్చుగలులోని నికసామగి కొట్టుంటినుట.

లండను జనవరి 18:—లిస్బన్ దొరకనుచు వారి సైన్య సామగ్రి నిల్వయుండు కొట్టుంటిని వేలకొలది దుస్తులను సాధనసామగ్రియు పాదరక్షలను నష్టమయ్యెను. ఇంతవరకు 8 రు చనిపోయినట్లును చాలమందికి గాయములైనట్లును జెలియెను. ఈమగ్ని యెవరోచురార్థము చుట్టించి రనుకొన చున్నాడు.

పోర్చుగలునందు గలిగిన యగ్ని విరుక్తు

లిస్బన్ జనవరి 15:—నొరతనుచువారి సైన్య సామగ్రి నిల్వయుండుకొట్టులో బుట్టినందులకు రాత్రిపూట ప్రజ్వలించి నేటిదినమున కొట్ల గోడలు కూలి అరిపోయెను. మహావీరి మందికి గాయము లయ్యెను. ఈ యంట నెకరో చురార్థము కలిగించిరిని నమ్మనని యుద్ధమంత్రి యనెను.

పారిసీకము

పెర్మియాలోని యుద్ధము

పెర్మిగ్రాను జనవరి 15:—కెర్మాక్ మును బోడ్డ వాటమివలన కళాంగరము యెస్యవారాకరియించిరి ప్రకటింపబడెను.

ఫిల్లీ

తురుష్కు సేనలు వెనుకకు బోవుట.

ఆంగ్లేయుల విజయములు.

ఫిల్లీ జనవరి 15:—రాష్ట్ర స్థానముచూ ప్రకటనము కిచ్చి తేదీలకు తురుష్కు సేన బోడింపబడినవి. అనంతమున వట్టల్ ఆమరావతి 25 మైళ్ల దూరముననున్న గ్ర ఆను స్థానమునకు నేరలుబోయినవి. 18 వ తేదీని జనలు ఎయిల్వరుగా రీస్థానమున ముట్టడించిరి. రాత్రి యకువరకు ద్వివరుకు పోరాటము జరిగెను. రాత్రిము 14 తేదీని కత్తుసేనలు వెనుకబోయెను. తూర్పునకు ఉత్తరమునకు ఆంగ్లేయులు వాని నెంటుదరుచుచున్నవి.

తురుష్కుల నష్టములు.

మెసపొటేమియాలోనుకు నొకడు 14వ తేదీ నిటులు తెలియబరచెను. మేకుసాను వద్ద 800 మందిల తురుష్కులు కైదులొనర్పబడిరి. తమపటాలములలో నూటికి 50 వంతునవైనవి నష్టమై రని 4 పటాలములలోని వారు తెలియబరచిరి. మాసేనలేడుగొని 2 దివిజుల తురుష్కులెనినట భూర్లమునంత మొందించెను. 7 వ తేదీని తురుష్కులైన్యమున పెక్కువేల అరబ్బికులుప్రదేశ ముండెను. ఈసేనలో జర్మను సుదొడ్ల గులుండిరిని తెలియబచ్చినది. వీటిని సామ ముష్కుల సైనికపరికరములన్నియు జర్మనుమాదిరికే. మేకు సానువద్ద నూరుధిను సేనానిగనుండెను. జనరలుహిందెర్ లట్టుగారు తుర్కవద్ద సైన్యముల బరిశీలించుచుండిరి.

అనుకూలము దీని, హాస్య, నొంబది.

ఒక జలాంతరము నుండి పైకి లేచిన నాకలూరు జాతులను సామాన్య గమ్యస్థానములను వివరముల కప్రాసూర్యములను నడిచెను. ఫిరంగుల కాల్పులచే ఓడ మునుగుట సురక్షితులైనందున. అనంతరము జలాంతరము మాయమయ్యెను. అనంతరము ఒక నావికా నౌక కట్టబడినది. అది అట్లు మూడు దినముల పర్యంతం కుల్యమగు సమద్రపు అలలతో బోరాడిన నావికలకు ఆహారము విప్పింపుట సగ మునుకొనినది. రోజుకు రెండు సార్లు మాత్రమే ఈ నెల 12 క తేదీని నుండి మల్లకల్లులనుగ నుండుటచే 2 నోట్లు చెడిపోయెను. అది మరల గానరానేదు.

ప్రభుత్వము నావికలను పరిశోధించునది. కాని గానరాన కర్మములకు కళాశాఖ దీనినడచులెరి. కప్రాసూర్య టుపై ఇకపైను చనిపోయి 4 వ తేదీని ఈబోటుగూడ తక్కినవానినుండి విడదడెను. మిగిలియుండిన మూడుపడకల సీటియనుమయ్యెను. అకలిచలియన్ను బాధలచే ప్రయాణింప బా కొనయుటతో నుండి. ఇట్లు మూడుదినముల గడచెను. నమద్రీశీలత తగ్గలేదు. ఒకరినెండు నౌకలు చొప్పున 11 వ కళాశాఖ చనిపోయి. 7 వ తేదీని బాగా మిగిలిన 24 వ తీయబడి 8 నౌకల నమద్రీయమై నవ్వక ప్రయటించి వా రెట్లుండెనో దోహదించుకొనెను.

నల్ మెరై ను యుద్ధవిధానము.

నూతనవిధానము.

అందఱు జనవరి 18:—నల్ మెరై ను నీటి యంతర గ్రామము కానరావలెనందుట నూతనవిధానము సుఖించు చున్నది. నీ ట్రెయ్యకత్తిక నూచించెను. తటస్థుల జంప మును నూతనవిధానముల జరగను లతికమింతురు. వారల ముక్కువులకు మేను గారకులుగాను చెప్పెదరు. ఇట్లు గాని వో పీరు గోల్కొండనాకను బోల్కొనుటకు గురుకుల నెండలకు గోచుదు. హెచ్చరికయొ తిస్తేమరును. బాన్ హూరును బూర్తిచేతోగొట్టి ముందిరి కప్రాసూర్యము. వర్తకనాకలకు ముందుటపూర్వము. హెచ్చరిక యొగగబడిన అనవికలమున నీనాక ముంపబడినది. వీరజుల అధిక రోషము కలిగినది క్రెస్టియన్యూ విలేఖకుడు చోలెంకప్ప కత్తికకు తెలియబరచెను.

కామెలకనక్కా దుర్బాణము.

అందఱు, జనవరి 14:—కామెలకనక్కా బయలుపుచ్చిన గూఢచారుడు చచ్చిపడియుండెను. ఈతనికరమున రెండుగుం డు చొప్పుకొనియుండెను.

సామూజ్య మహాధి వేషణము

అందఱు జనవరి 18:—నేమనలు బరలుకట్టునందు నర్ బార్ది లీనుగాకి మితాహారవిందోపరిపబడెను. ఈనంద క్షరమున అధినేతకనుల ప్రధానమంత్రియ సామ్రాజ్యము యొక్క ఆర్థిక పరిశ్రామిక రక్షణసమస్యల చర్చించుటకై సమావేశమగుదురు. హిందూదేశమునుగూడనీమహాధి వేషణమున జేక్కొనుటయొక్క వారి కవశోజుండును. ఇందులకు వారు వ్యతిరేకింతురు. హిందూదేశము నమరము మిక్కిలి సహకారి యయ్యెను. ముందుముందు హిందూదేశము యొక్కస్థితిగతులు సామూజ్య స్థితిగతులయందు ప్రధానాధికమునవహించుటకు ఆకారణమున సామూజ్య మహాధి వేషణము ఇండియాదేశము తేదీ సంప్రదించుకాబాలాద్రీ గార్డుఇన్స్టిగటునుగానుండిరి

ప్రాన్లు

ఫిరంగి యుద్ధము

అందఱు జనవరి 15:—గివెంకెనట్లను కత్తికందకముల మీది ఫిరంగులను తీరముగవారుచేసితిమి. బహుకా వారికంద కనులకు చాలనవ్వముకలిగి యుండును. కెమ్యూల్ నట్లను 60 నెం బరుపర్వతమునద్దను ఇరువానులవారు ఫిరంగులబ్రయోగించు కొనిరి. అని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

అస్మియానారి యుద్ధపుటోడ మునిగిపోవుట.

అందఱు, జనవరి 15:—పారిసు-కటాకోసమీషము నందు నౌకారాలాటిదగు అస్మియానారి ప్రాసరు నౌకదానిని ఫౌకాల్లున ఫ్రెంచివారి యంతర్రావి ముంచివేసెను. మొట్టికి ఈకర్మనందు సామగ్రిని గొనివచ్చు గొందరు పైనుకులను చెదరగొట్టితిమి. బ్రిటి అవార్డ నాగ్నీయమున మందుగనుల గొన్ని టిని చేర్చితిమి.

ఫోర్టెస్ ప్రాంతమునందున్న గృహమును ఫిరంగుల బ్రయోగించి భ్వంసముచేసితిమి అని ప్రకటించబడినది.

జర్మనీయుల చెదరగొట్టుట.

పారిసు జనవరి 18:—మెసిల్ హామెనట్ల ఫ్రెంచివారు ఫిరంగుల బ్రయోగించి జర్మనీయుల చెదరగొట్టిరి. ఇంతకుమించి దెలుపుటకేమియులేదు అని ప్రకటించిరి.

ఫ్రెంచివారి ప్రకటనము

పారిస్ జనవరి 15:—నేటిపర్వాన్ను మిట్లు ప్రకటించ బడినది. గాత్రములకును శాంతిగనందెను. ఛాంపెనీలో క్రైస్తవులపనివాండ్రును ఫిరంగుల బ్రయోగించి ఫ్రెంచివారు చెదరగొట్టిరి. సామగ్రివెచ్చుబాటివై ఫిరంగుల బ్రయోగించిరి. అందఱు జనవరి 16:—ప్రాయజగిన దేదీయను లేదని కర్రానువారు ప్రకటించిరి.

ఫిరంగి ప్రయోగము.

అందఱు జనవరి 15:—మారెహార్, గివెంకె, నెం 60 రు పర్యంతము హెచ్చరికనట్ల ఇరువానులవారును ఫిరంగుల బ్రయోగించుకొనిరి. రణముఖమున దంతటియంగు నెట్టి వలెనే ఫిరంగియుద్ధములు జరిగె నని జనరలు హెయిగ్ గారు తెలిసిరి.

ప్రాన్లులో యుద్ధము.

అందఱు జనవరి 15:—పారిసు-కట్టెయమున విశేష మేమియును లేదు. హెంపేను, అర్జోను, వాయివేరిలూమాత్ర ము ఫిరంగులు కాల్పుబడినది.

రుష్యా

కకేసియాలోని యుద్ధము

అందఱు జనవరి 18:—కకేసియాలో ఆర్జెనెడిమిద నున్న స్థానములకు బలపరచుటకు రుష్యాలు బ్రయత్నించు చుండగా చెదరగొట్టబడిరి. అర్జెన్టీన ప్రాంతములందు గొప్ప గొప్ప వర్షివరాలివారివైఖ్యలతో పోరాటము కలిగెను.

రుమేనియానరిహద్దునందు రష్యా సేనలు.

అందఱు జనవరి 15:—రష్యా సేనలయొ సరి హద్దు మూసివేయబడినది బుదాపెస్టునుండి రెంటివార్త వచ్చి నది. రష్యా సేన అధికముగ వచ్చుచున్న నని రుమేనియా సరి హద్దునుండి వార్తవచ్చినది. యుద్ధము ప్రారంభింపబడుచున్నది.

బెస్సేరియా యుద్ధము.

అందఱు జనవరి 16:—బెస్సేరియాలో రష్యావారు మరల తీరముగ తలపడి రని అస్మియానారి ప్రకటించిరి.

రుష్యా చక్రవర్తి

అందఱు జనవరి 15:—కత్తికపుల చిక్కులలవరకు, వారి మట్టి నాటకపరచుటతో తమవైఖ్యముల కనుపరచిన స్వార్థ పరిత్యాగమున కంతయు సంతసించుచు ఆనివాదముకు విజయ మునందెనగాని రుష్యాదేశము పాటపడవేరదనియు, అందుచే విజయము నందెన గారి సంధి పొసగవేరదనియు, ఎంత నవ్వు మైక నోర్చి విజయ మొనగూర్చవలయు ననియు రుష్యాచక్రవర్తి తమ వైఖ్యలతో చెప్పెను.

మిత్రముడలివారి బల మధిక మగుట

అందఱు జనవరి 14:—వెట్రోగ్రిగ్సు-తమ మహారా ధ్యక మాతన వత్సరాభినందనముల లాయుడు బార్ది గారు రుష్యా వారి కంపును ఉభయ రంగములను అధికముగ ఆయుధ సామ గ్రితో యున్నగువానితో చిరకాలమునకే కలసికొనగలవని తెలియజేసిరి.

విసాంజోముఖయుద్ధము

రోము జనవరి 16:—ఎల్లెడలను ఫిరంగి యుద్ధములు జరిగెను. ఈయుద్ధములు విసాంజోనదిమీదను ముఖ్యముగా గారిజియూనవాత్యమున బహుతీవ్రముగ వరిమించెను. మాంటిసాక్ మిచేల్ వద్ద క్రైస్తవకందకములను 400 మిటర్ల పొడవును ఫిరంగుల బ్రయోగించి భ్వంసముచేసితిమి. మనవై మానిషలువిసాంజోనదుతూర్పునందువున్నవిజ్జా, చెపోవో, డోరుబెల్ల వద్దనున్న క్రైస్తవజియూమిదను తాగాటికా, ప్రవోయనా, జేలియానాలవద్ద కున్న రైలువేయములమీదను బాంబులు వేసిరి. విమానము నురక్షితముగ నురలి వచ్చెను అని ప్రకటించబడినది.

ఇటలీ

దురాజోసమీషమున నౌకా యుద్ధము.

అందఱు జనవరి 15:—రోము-దురాజోసమీషమున దీక్షించు 29 తేదీని జరిగిన యుద్ధమును గూర్చి యిటీవల వెలిసిన వివరములబట్టి లీక్వాట్రిగ్గా వసు ఓడలు రెండును గాక మరి యొక యాడ కత్తికపులకు నష్టమయ్యెనని ప్రచురుచున్నది.

కూంటిని మైగో యుద్ధము.

అందఱు జనవరి 15:—బజోగ్న ఇటలీ కేలిన్లుమం త్రి సీనియరు వార్దిలగా రిట నౌకయావస్థాప మొనర్చిరి. వా పుంతుల పుష్కలము కాపాడుట మాంటిని గోళు కాపాడుట చాల కష్టము. ఇందులకు అధిమంత్రి ము 2, రి లక్షల వైఖ్యముండవలయును. ఈ వైఖ్యము క్వ దేశమునుండి నడిపించుట చాల కష్టము ఇందులకా రిం తులు కష్టపడిన గారి మాంటిని గోళును కాపాడుట దుష్కరము ముందులపైపురు అంతముఖ్యము గు స్థానము గాదు. విదేశములవారు గోరంతల కొండంతల చెప్పటచే ఇది నిప్పికేత మంత పొరముఖ్యమును వడపెను. కటాకో పోధనుకరగతి స్వాబావిక నాకాళియము కొండ లిరునుండి నాకాళియమును పూహదస్థితి నొందివచ్చును. అస్మియానా నాకాదేశమంతయు స్వేచ్ఛక నాకాళియమును మట్టునంతటి వైఖ్యముకలది. ముందుల పుష్కలముండి కటాకో బారకేయ గానగునుగా కొండవైకి ఫిరంగుల గొనివచ్చుటకు రోడులేవు. త్వరలో సంధిచేసికొనుమిత్తమై కత్తికపు లిటీవల అతిసాహసమున బుగర్చించిరి. మిక్కిలు త్వరలో విజయవందగలరు. అపుడు పీఠోందర తగ్గిం ఫలము నందగలదే. మిక్కిలుయత్నించుటను, వారి సామగ్రియును సహ కారమును బడయులవు. ఈవిధముగ సహాయముగూడ వారికి నకొందినదని మంత్రీగారు నడిపిరి.

బెలియము

బెలియనుతీర యుద్ధము.

అందఱు జనవరి 15:—ఎడ్మిరల్ల చేతు గారిలేఖ యొకటి ప్రచురింపబడినది బెలియను సమాద్రతీరమున 80 నాకలూరు గొంపబడినది. నౌకలు గురితప్పుక ఫిరంగుల గాల్చినవి. ఆకారణ మున నూతన ముట్టిడిపద్ధతులు వ్యర్థములు కాలేదు. పరువాల్లు ముట్టులు జరిగినవి. ఒక బూర్బో, ఒక నల్ మెరైను, ఒక పెద్దడిడ్డరు ముంపబడినవి. వైనిక యంత్రాలయము మరియొకటి దగ్గ మొనరింపబడినది జిబూర్నికునావారిస్టాన్ స్థానముల కసా రముగ నవ్వును కలిగింపబడినది 18 ఫిరంగులు, 2 చుండుగుండు కొట్లు, వైనికస్టోయగొట్ట నేకములు, నాకేనమునరింపబడిన. ఇవిగాక క్రైస్తవులు వైనికలు మున్నగువాటియందు కలునవ్వు ములకొందిరి. మావైనికలలో 34 చనిపో - 8. 74 రికి గాయ ములు కలిగినవి. ఈమధ్య గు అంశములు వైని వివరింపబడిన లేకయందు కంపు.

బాల్కను

బాల్కను యుద్ధము

అందఱు జనవరి 15:—ఏథెస్సు-నూట్రామా నడిమిద మరికొన్నివంతెనలను గూడ పర్రానువారు కూలద్రోసిరి. అందఱు జనవరి 16:—కుక సుడాగ్ని జీలప వాత్యమునను జేన్సమిద క్రైస్తవిమానములు బాంబులను వదలినవి. ఒక గ్రీసువైనికను హతమయ్యెను. చాలమందికి గాయములు కలిగినవి.

గ్రీసు

అస్మియానా కన్యలును అరెస్టుచేయుట. అందఱు జనవరి 15:—కర్మ్యకర్తనందు అస్మియానా కన్యలు ఆరెస్టు చేయబడినవి ఏథెస్సువిలేఖకుడు ట్రెయ్యు పత్రికకు తెలియ పరచెను.

కెనడా

సామ్రాజ్యమున, యుద్ధమును

అందఱు జనవరి 14:—ఒటాన-కర్మాట పోభువు కెడెనాక్ల మెంటుసభను పొరంభించెను. కెడెనాక్ల మెంటు జీవితకాలమును మరియొకసంవత్సరము హెచ్చించుటల కాసమమొనర్పరలసినదని తీర్మానము బ్రిటిషువార్లమెంటు కంపబడును. మన స్వాతంత్ర్యరక్షణమునమిత్తమై ఇండియా యును, అధినేతలులును మన దేశమువారికి సహాయము చున్నది. ఇ దెంతయు క్లాఫునీయ మని వారు నూచించిరి.

THE GREAT WAR.

Belgian Coast Operations: Heavy German Losses.

KAISER'S BIRTHDAY MESSAGE TO HIS PEOPLE.

Lord Chelmsford Appointed Viceroy of India.

FLOODS AND TIDAL WAVE IN HOLLAND.

GERMAN ATTEMPTS TO EMBROIL UNITED STATES.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The New Viceroy.

LONDON, January 16.

It is officially announced that Lord Chelmsford has been appointed Viceroy of India.

DELHI, January 16.

His Majesty the King-Emperor, on the recommendation of the Prime Minister, has been pleased to appoint Frederick John Napier Thesiger Baron Chelmsford G. C. M. G., as Viceroy and Governor-General of India in succession to H. E. the Right Hon'ble Charles Baron Hardinge of Penshurst, P. C., G. C. B., etc.

The "Times".

Commenting on the appointment of Lord Chelmsford, the "Times" says that he will be accepted with general satisfaction. An acute constitutional crisis in Queensland found him possessing courage and knowledge, and his term in New South Wales was reckoned most successful in recent years. Since his return he has devoted useful work to the London County Council and has been serving in the Territorials since the outbreak of the war. Such a record sufficiently reveals a man whose life has been full and many-sided. Lord Chelmsford has proved a valuable public servant, endowed with sound judgment, determination and a keen sense of duty. He has had the advantage of acquiring, from another angle, knowledge of imperial problems which will not be his least valuable qualification as Viceroy in the difficult times lying ahead. It would be difficult to make a wiser choice.

The "Daily News".

The "Daily News" says:—Lord Chelmsford has done good work in Australia and possesses many qualifications making for success in a very difficult office, but his task will not be easy. Lord Hardinge has proved the greatest Viceroy of our time, and his very success must make his successor's task hard even in the quietest times.

THE "STANDARD."

Reviewing the situation in India, the "Standard" writes:—It is the general and fervent loyalty of all classes encourages the belief that no new and unforeseen anxieties await the new Viceroy, who has already won distinction in self-governing dominions. Lord Chelmsford will be spread the grave anxieties of several of his predecessors. The hostility of Germany and the German-led-lark are only an external menace to the security of India, and it is still a far cry from Kut-el-Amara and Kermanshah. There is no need to apprehend that Sir Percy Lake in Mesopotamia and the Russians in Persia will allow the enemy to get nearer.

The "Daily Graphic".

The "Daily Graphic" says:—Few Viceroys have better served England and India than Lord Hardinge. Nothing has so endeared him to the people as his defence of Indians in South Africa, which once seemed likely to provoke a conflict, but public opinion has since rallied to the view that an honourable and adequate place must be found for Indian representatives in the Councils of the Empire. Leaving India now is indeed a triumph for Lord Hardinge and may be some consolation in his sad domestic losses. His successor has won distinction in New South Wales. In Lord Chelmsford India will possess a Viceroy of sterling character and proved capacity capable of carrying on the best British traditions of British rule.

Pioneer's Comment.

Commenting on Lord Chelmsford's appointment as the next Viceroy, the "Pioneer" says: The announcement will come as a surprise to a large number of people. Lord Chelmsford will come out to India as a man by no means untrained in the higher duties of administration. His record as Governor in Australia was an excellent one. Australia, it is true, is not India, nor are the responsibilities of the Governors-General of the two countries in any sense identical. But Lord Chelmsford's record in Australia is such as to afford a guarantee that he possesses qualities with which His Majesty's principal representative in this country requires to be endowed. He has never been a politician, but that, so far as India is at least concerned, is no drawback. It is not a politician that India needs, or will need in future. Politics and impatient idleness we can well do without. What the country wants now as ever is sound administration marked by sympathy for all just claims, and common-sense in meeting them. If Lord Chelmsford's past career is any guide to what his rule in this country is likely to be, India will have no reason to regret his selection as her Viceroy.

The "Times of India".

The "Times of India" welcomes the appointment of Lord Chelmsford to be the Viceroy and discussing the task that lies before him says:—We believe that between the considered ideas of the Government of India and of the best Indian thought as to the lines of political growth in India there is a substantial agreement although there may be some difference of opinion as to the pace at which we

should advance, but it will be recognised by all students of Indian policy that the task of Lord Chelmsford will be made impossible if he does not enjoy in all essentials the complete and staunch support of the Home Government in the face, if need be, of a large section of the House of Commons and of the electorate. This applies especially to those pressing economic questions on whose solution the earnest hopes of the strongest sections of Indian society are bent. It is, therefore, a great advantage that Lord Chelmsford has passed fourteen months in the country immediately prior to his appointment. During that time he has seen for himself the directions in which solid Indian thought is tending and what is the liberal attitude of the most experienced Indian administrators towards it.

RECEPTION OF THE NEWS AT DELHI.

The appointment of Lord Chelmsford to succeed Lord Hardinge as the Viceroy of India is generally welcomed here as a selection made upon its merits of a proved and experienced administrator. Lord Chelmsford won golden opinions alike as Governor of Queensland and afterwards as Governor of New South Wales. As a youth he had a distinguished career at Winchester, and afterwards he took a first class in Law, captained the University Eleven, and was elected to an All-Souls Fellowship. He subsequently had experience on the London School Board and the London County Council, while, as a Territorial Officer in India during the past few months he has proved himself able to adjust himself successfully to the totally new conditions. A Unionist by politics, he brings a fresh and unbiassed mind to the problems of India, with which he can be depended upon to deal both intelligently and sympathetically. Of a pleasing personality, in the prime of life, and with a wife who represents all that is most attractive in the British aristocracy, he is equipped with what should make for success in the post for which he has been chosen; and in the nature of things it is impossible for Lord Hardinge to remain on indefinitely which most people would have preferred. The country may be congratulated upon the appointment.

Lord Chelmsford's Staff.

No official information is yet available as to the personnel of Lord Chelmsford's Staff, but it is understood that Mr. J. L. Maffey, a distinguished Frontier Officer of the Indian Political Department, will succeed Sir James Duboulay as Private Secretary, and that Major J. H. Mackenzie will remain on for six months as Controller of the Viceregal Household.

Lord Chelmsford left Bombay for England by to-day's mail steamer and will be returning in the latter part of March to relieve Lord Hardinge.

THE COMPULSION BILL.

Debate in the Commons.

MR. ELLIS GRIFFITH'S SPEECH.

LONDON, January 16.

Speaking in the House of Commons on the Compulsion Bill Mr. Ellis Griffith emphasised that he could not understand the attitude of the Irish and Labour parties who were both used themselves to measures of compulsion, namely boycott and strikes, compelling men to join unions, but when men were compelled to join the army it was treason. (Loud cheers).

Ireland's Part.

Mr. Dillon declared that Ireland desired to maintain adequate numbers for the army. He was convinced that Ireland would have no cause to be ashamed of the part she played in the war.

PREMIER'S APPEAL.

Mr. Asquith appealed to the House even now to pass the Bill without dissent which would be a most effective blow at this moment for the victory of our cause. (Loud cheers).

SIR JOHN SIMON'S VIEWS.

Speaking before Mr. Asquith Sir John Simon emphasised the desire of the opponents of the Bill to see the nation at its strongest and most united. He opposed the Bill because he did not believe that it conducted to this, but if it were passed he hoped that the opponents of the Bill would unite in seeing that it was effective.

PREMIER'S REPLY.

Mr. Asquith said he fully agreed with Sir John Simon's academic arguments on the evils of compulsion and the superiority of voluntarism, but Sir John Simon lost sight of actualities. We were at war in which not only our existence, but all of Sir John Simon's ideals were at stake.

Labour Members Withdraw Opposition.

Mr. Pringle announced that in view of Mr. Asquith's grave appeal he and his friends would withdraw their opposition at this stage.

THE DIVISION.

Mr. Snowden on the contrary insisted on a division. The division was marked by scenes of

Uproarious Enthusiasm.

As the result of the division on the Compulsion Bill in the House of Commons there was uproarious enthusiasm and wild cheering. The minority included Mr. Burns.

Labour Minister's Concluding Speech.

Winding up the debate Mr. Henderson said that Mr. Asquith had given assurances in the name of the entire Cabinet making it possible for him to remain in the Government which was regarded at home and abroad as the symbol of the nation's unity. He had the authority of Lord Kitchener for stating that we required immediately not only the attested married and unmarried men, but the whole of the available fraction, whether large or small, of the 651,000 with whom the Bill dealt. Mr. Henderson said the Bill would encourage our allies as showing that we were willing to break a great tradition and throw everything into the scale to secure victory. He repudiated the story of the compulsionist plot in the Cabinet and mentioned that it was he who suggested the re-opening of the Derby groups. Members of the Cabinet in favour of Compulsion readily assenting. He saw in the Bill none of the insidious menaces to industrial freedom of which so much had been heard. Labour members had never hesitated to apply compulsion wherever the welfare or state of a particular class of trade required it. Then why object to compulsion to save the Nation? (Cheers). He concluded that they must have men and have them now, so as to be ready for the field in 1916.

OVERWHELMING MAJORITY AGAINST THE BILL.

It is officially announced that the Miners' Federation returned an overwhelming majority against the Compulsion Bill. It was decided to call a further meeting to consider future action in the event of the Bill passing.

A later message says the vote was 653,190 against 38,100 for and 25,240 neutral.

Workers in a False Position.

There is a general belief in political circles that workers have been placed in a false position by card votes, and that the great bulk of labour is thoroughly patriotic and favourable to national service. Consequently Labour leaders who support the Compulsion Bill are working strenuously to dispense any clouds of doubt and suspicion. Thus it is hoped that national unity will secure a complete triumph.

Munition Minister's Message. Growing Strength of the Allies.

LONDON, January 16.

In his New Year message Mr. Lloyd George sends his warmest greetings to our valiant allies. He adds the time is soon coming when on both fronts we shall face the enemy on conditions of complete equality as regards munitions and with numerical advantage on our side.

Malay Aeroplane Fleet.

MR. BONAR LAW'S APPRECIATION.

LONDON, January 16.

Mr. Bonar Law has issued an appreciative communique with reference to the aeroplane fund of the Straits and Malay States. The money for the first ten aeroplanes has already been handed to the War Office and the machines will be named Malaya one to ten. The communique after mentioning that Mr. Baker of Kinta, the organiser of the fund, has himself given one aeroplane emphasises that subscriptions have come from all nationalities in the Peninsula, several aeroplanes being given by the Chinese.

Viscount French in Command. AN UNRECORDED INCIDENT.

LONDON, January 16.

Field-Marshal Viscount French was the guest at a luncheon given by the Fishmongers Company yesterday. In a speech he said that nobody who had not seen could understand how thoroughly war had become revolutionised.

Sir Evelyn Wood paying a tribute to Viscount French told an incident of how at the critical moment of a certain battle a well-stunned and trusted General, Viscount French happened to be on the spot and took personal charge of the subordinate army and made dispositions by which the Germans were thrown back.

The British Front, Artillery Activity.

LONDON, January 16.

General Haig reports that, except for reciprocal bombardments at Maricourt, Givenchy, Hills 63 and Hobeke, there has been only usual artillery activity along the line.

Artillery Activity. Enemy's Trenches Destroyed.

LONDON, January 16.

A British communique says the enemy's trenches at Givenchy were heavily bombarded and the parapets considerably damaged. Artillery was active on both sides about Kemmel and Hill 60.

Sinking of The "Persia."

AUSTRIA SUGGESTS MINE OR EXPLOSION.

ALLAHABAD, January 16.

The "Pioneer" special cable:—LONDON, January 15th.—Austria has informed America that she has received reports of all her submarines in the Mediterranean. None was near the "Persia" when she was sunk, Austria suggests that the sinking of the "Persia" was due to a mine or an internal explosion.

Investiture of New Year Honours.

LONDON, January 16.

Investiture at Buckingham Palace of the New Year Honours included the bestowal of G. C. B. on Sir Mackenzie Chalmers.

Portsmouth Bye-Election.

LONDON, January 16.

Admiral Meux has been returned unopposed for Portsmouth.

IMPERIAL CONFERENCE TO MEET.

Probable Participation of India.

LORD ISLINGTON'S HOPE.

LONDON, January 16.

Sparking at the luncheon to Sir George Reid at the National Liberal Club, Lord Islington said he hoped that in the course of the year a Conference of Dominion Premiers would be held with a view to deciding the Empire's industrial, economic and defensive problems, and that the Conference would find it feasible and agreeable to open its doors to India, which had contributed her full share in the great Imperial ordeal and whose interests in the future would be so interwoven with those of the other parts of the empire that no Imperial Conference would be complete which did not include India.

After the war there must be a re-adjustment of inter imperial relations which must never be the subject of party conflict. After the magnificent loyalty of our fellow-subjects in India we must be more anxious than ever to assist the development of that part of the Empire as well as every other part as rapidly as possible.

Craw's Terrible Experiences.

"CLAN MACFARLANE" SURVIVORS' STORY.

LONDON, January 16.

MALTA.—The experiences of the crew of the "Clan Macfarlane" which was travelling to Bombay, were terrible. The ship left Malta on December 28th and was torpedoed without warning on the 30th in a heavy sea. The crew, who numbered 74, all took to the boats. A submarine, which so far had not been seen, rose to the surface, and asked Captain Swanston the nationality and name of the steamer, its tonnage, cargo, and destination. He hastened the sinking of the steamer by gunfire. The submarine then disappeared. All six boats were tied together and so remained for three days battling with mountainous seas, the rations consisting only of half a biscuit and half a dipper of water twice daily. On January 2nd, owing to a heavy sea, two boats parted and were not seen again.

The men were at first cheerful, but exposure and hardship told on the lascars. On January 4th the Captain's boat, in which two men had already died, broke loose and drifted away. The remaining boats were half-filled with water and the occupants, half dead from exposure and starvation, drifted helplessly three more long days and nights. The sea never abated, and one after another eleven more lascars died. The survivors, numbering only twenty-four, were in a state of utter collapse when they were picked up on January 7th after eight days' misery and agony.

India's Bone Export.

A Serious Loss.

LONDON, January 16.

In an article in "Indiaman" Sir Thomas Holland states that the export of bones causes serious annual loss to India which is deficient in supplies of mineral phosphate. The bones exported represent an annual removal of twenty two thousand tons of phosphoric acid while the grain exported represents the loss of twenty-five thousand. But while the bones are worth half a million pounds, grain is worth forty millions.

Canada.**THE EMPIRE AND THE WAR.**

Duke of Connaught's Tribute.

LONDON, January 16.

OTTAWA.—The Duke of Connaught opening the Canadian Parliament announced that a resolution would be submitted requesting the British Parliament to enact legislation to extend the life of the Canadian Parliament for a year. He referred to the unfaltering devotion of India and the dominions in co-operating with Great Britain to achieve the common defence of their liberties.

Belgium.**Belgian Coast Operations.**

Important Results.

ALLAHABAD, January 16.

The "Pioneer" special cable: LONDON, January 15th. A despatch by Admiral Bacon is published dealing with the Belgian coast operations. The report indicates that 80 vessels were employed. The extreme accuracy of the fire at necessarily long ranges fully justified the novel methods employed. The results of fourteen attacks were the sinking of a torpedo boat two submarines, and a large dredger, the total destruction of three, and the damaging of a fourth military factory, extensive damage to the Zeebrugge docks, the destruction of thirteen guns of considerable calibre, two ammunition depots, several military storehouses, and observation signalling posts, and the infliction of a considerable number of casualties. Our casualties were 34 killed and 24 wounded. We lost three craft, which had formerly been employed for civil purposes.

Miss Cavell's Accuser.

Found Dead.

LAHORE, December 16.

The "Civil and Military Gazette's" cable:—

LONDON, January 14th.—The spy who denounced Miss Cavell has been found dead with two revolver bullets in his head.

Germany.**The Kaiser's Health.**

LAHORE, December 16.

The "Civil and Military Gazette's" cable:—

LONDON, January 15th.—The Kaiser is suffering from a harmless boil which does not prevent him from walking out.

ROME. In Ecclesiastical Quarters it is learned from a German source that the Kaiser was coerced upon on Thursday and that the operation was successful but the Kaiser will not be out of danger for a week.

A Denial.

NEW YORK.—Count von Bethmann-Hollweg has sent a wireless message to the American papers stating that the Kaiser has never been confined to bed and will soon resume his activities.

The Kaiser's Proclamation To His People.

LONDON, January 16.

AMSTERDAM.—The Kaiser, in a proclamation to the people says:—"For the second time I shall celebrate my birthday amid the clash of arms. Despite the heroic deeds and glorious successes of the German and allied forces, the arduous struggle for existence which the enemy forced upon us is not yet ended. The whole strength of the German people at the front and at home must be concentrated on final victory and a peace which will safeguard the Empire from hostile attacks." The Emperor desires that the celebrations shall be confined to silent prayer and charitable contributions to heal the scars of war.

OPENING OF PRUSSIAN DIET.

Kaiser Absent.

Germany Demands Additional Sacrifices.

LONDON, January 16.

AMSTERDAM.—The feature of the opening of the Prussian Diet to-day was the absence of the Kaiser. Dr. Bethmann-Hollweg, delivering the opening speech, said the Kaiser had charged him to open the Diet in his name. The speech declared that it was their enemies who were responsible for the fact that the peoples of Europe were still tearing themselves to pieces.

He added that Providence was subjecting the German people to an iron test. Great things had been done, but great things were required.

Then came a bombastic review of Germany's achievements as a prelude to the announcement of additional income tax, and other increases in taxation which were accompanied by a vague reference to the possibility of some concession as regards popular representation in the legislature.

A significant passage said:—The entire manhood is capable of bearing arms to protect the State.

The conclusion of the speech appealed for sustained sacrifice and resolution, saying what the enemies represent as compulsion liberty based on order.

An Unsatisfying Speech.

AMSTERDAM. The "Berliner Tageblatt" is disappointed at the vagueness in the passage in the speech from the Throne with reference to electoral reform and describes the whole speech as unsatisfying.

The Four Lost Aeroplanes.

A German Report.

LAHORE, January 16.

The "Civil and Military Gazette's" cable: LONDON, January 15th. German official messages states that our four aeroplanes were shot down, three in aerial fights and one by an anti-aircraft gun. Six officers were killed and two wounded.

German Mission to the Balkans.

Direction of Balkan Legations.

LONDON, January 16.

ZURICH.—The Milan "Secolo" says that the German Government intends sending the Duke of Mecklenburg on a special mission to assume the direction of all Balkan Legations. The German Minister at Bukharest left a week ago and will not return.

France.**TEUTONS' NEW SUBMARINE POLICY.**

French Comment on "Golconda" Request.

ALLAHABAD, January 16.

The "Pioneer" special cable: LONDON, December 15th. The "Temps" suggests that the Teutons' future plan is that submarines should not appear on the surface. New promises with respect to the attempts on the lives of non-combatants will be broken and disavowals will follow. The paper asks why unless this is contemplated special marks of the "Golconda's" identity are considered necessary. Four hundred and eighty-seven of the "Golconda" deportees have arrived at Flushing.

Enemy Working Parties Dispersed.

LONDON, January 16.

PARIS.—This afternoon's communique says:—The night was calm. French artillery dispersed enemy working parties in Champagne and bombarded a convoy.

Mining and Artillery Successes.

LONDON, January 16.

A revictualing convey was dispersed east of Vailly. There was some successful mining south-east of Berry-au-Bac. Heavy artillery destroyed a blockhouse in the Forges region.

Nothing to Report.

LONDON, January 16.

PARIS.—A communique says there is nothing important to report except the dispersal by the French artillery of the German troops at Mesnil Hall.

Artillery Actions.

LONDON, January 16.

PARIS.—Last night's communique said that there was nothing to report in the west except for a fairly lively artillery actions in Champagne, Argonne and Woivre. The enemy aircraft dropped bombs on Janes northwest of Kukes and Doganizi killing a Greek soldier and wounding several.

Nothing to Report.

LONDON, January 16.

PARIS.—This afternoon's communique announces that there is nothing to report.

Russia.**The Tzar and His Troops.**

"No Peace Without Victory."

LONDON, January 16.

The Tzar in a stirring New Year address to the forces pays a tribute to their glorious self-sacrifice in harassing the enemy and checking his invasion. "Remember our beloved Russia cannot be assured of independence, or develop her resources without gaining a decisive victory. Consequently there can be no peace without victory, which must be achieved with whatever pains."

Fighting in Bukowina.

Vigorously Resumed.

LAHORE, January 16.

The "Civil and Military Gazette's" cables:— LONDON, January 15th.—The Austrians and the Rumanians state that the Russians after some days' lull have vigorously resumed the fighting in Bukowina.

Russo-Rumanian Frontier Closed.

LONDON, January 16.

ZURICH.—A message from Budapest says that the Russo-Rumanian frontier is closed and reports from Rumanian frontier State that big movements of Russian troops are continuing. It is believed that the real offensive is about to begin.

Russian Offensive in Bessarabia.

LONDON, January 16.—An Austrian Communique admits renewed severe Russian offensive in Bessarabia.

Greece.**IMPENDING TEUTONIC OFFENSIVE.**

Great Activity.

ATHENS, January 16.

Reuter's representative at Headquarters says that a rumour has been very busy regarding an impending offensive, Pro-German organs actually fixing the date. To-day the facts are that there is considerable enemy activity, aviators reporting important concentration at Doiran, Gheveghli, Kuprulu and Uskub, and accumulation of ammunition. The dry weather is favourable to the enemy for repairing the roads, but it is doubtful if they would stand heavy Artillery. The Turks and the Germans are arriving at Xanthi, on the Dedeagatch line. There are air duels daily, but the enemy keeps clear of the Allied mounted patrols, which are constantly circulating along the frontier.

A Salonika telegram says that travellers from Monastir report that 50,000 Germans are massed there. German Officers state that this Army, in co-operation with the Austrians from Montenegro, will undertake the conquest of Albania, and after that join in an attack on Salonika.

The Landing At Corfu.

FRENCH REPORT.

PARIS, January 16.

A "communique" describes the landing at Corfu. The Greek authorities were warned at 1 A.M. on the 11th instant by the French Consul, and merely made a formal verbal protest, well-knowing that there was no question of occupation. The first detachment landed at 4 A.M., occupied the Telegraph Office, and arrested two individuals reported by the Consul, one of whom was the head of the German espionage system. The landing was completed by 11 A.M., and the soldiers were settled in the barracks and forts in the evening. The inhabitants were friendly, and became increasingly so when they were informed that a cargo of wheat was arriving.

The Athens correspondent of the "Times" says that the Austrian Consul at Corfu has been arrested.

More Bridges Blown Up.

LONDON, January 16th.—ATHENS.—The French have blown up more bridges across the Struma.

Italy.**THE WAR IN MONTENEGRO.**

Italian Minister on Recent Events.

Importance of Mount Lovchen Overrated.

LONDON, January 16.

BOLOGNA.—The first official reference to recent events in Montenegro was made here in a speech by the Italian Cabinet Minister, Signor Barzilai, who said that to save Mount Lovchen would have meant saving Montenegro which was a huge task requiring two or three hundred thousand troops, and an effort six times greater than was necessary to convey the same forces on home territory.

He mentioned that the overrating of the importance of Mount Lovchen was due to foreign influences. Cattaro was a first-class natural harbour capable of accommodating the whole Austrian fleet, despite the possible menace from the top of Mount Lovchen. Although the barracks at Cattaro were visible from the Mount Lovchen adequate guns could not be brought up the mountain owing to lack of roads. Signor Barzilai concluded:—The inevitable success of the allies will stultify the recent bold strokes by our enemies which have been accomplished in view of their need of hastening peace. Our enemies can no longer count on the inadequate co-ordination of the allies' material and moral efforts.

The Italian Press welcomes Signor Barzilai's speech as most opportune, and says it is wrong to ascribe the responsibility for the fall of Lovchen to Italy. Montenegro's position was the inevitable consequence of the Balkan situation. The Press emphasises the difficulties of revictualing Serbia and Montenegro. Italy landed 4,500 tons of food at Durazzo and San Giovanni di Medua, much of which lay rotting owing to the impossibility of transporting it to the interior.

CARDINAL MERCIER IN ROME. TOUCHING DEMONSTRATIONS.

ROME, January 16. Cardinal Mercier has arrived here. He received a warm welcome cries of "Viva Mercier" and "Viva Belgia" being raised in the crowded streets. All notable personages in Rome, together with obscure citizens, made a pilgrimage to the Belgian College, where the Cardinal is staying, and pledged themselves to contribute all the means in their power for the restoration of Belgium. His Eminence was touched by the demonstrations, but refused to make a statement, where upon those assembled exclaimed:—"The facts speak eloquently enough."

Violent Artillery Engagements. Enemy's Trenches Destroyed.

LONDON, January 16. ROME.—A communique reports general artillery engagements, which were very violent, on the Isonzo, especially north-west of Gorizia. Our guns destroyed four hundred metres of trenches on Monte San Michele. A successful air raid east of Isonzo bombarded the camps at Aisovizza, Cheapovono and Doruberg and the railway stations at Langatica, Praveana and Lubiana. The aircraft returned safely.

Italian Aid to Montenegro and Serbia.

LONDON, January 16. PARIS.—A Rome telegram says that the object of the sudden return of the King is stated to be the taking of measures to aid Montenegro and Serbia.

Holland.

Floods in Holland. Considerable Damage Caused.

LONDON, January 16. Considerable damage has been done in Holland in the Island of Marken and the neighbouring town of Monnikendam is submerged. Zwiolle is also badly hit. Many cattle have been drowned, but there has been no loss of life. The level of the Zuider Zee is very high. A telegram from Rotterdam says that a tidal wave has partly wrecked the railway to Dordrecht interrupting communication with South Holland.

Great Distress in Flooded Areas.

AMSTERDAM.—The havoc of floods is greater than was at first supposed. The Dykes along the Zuyder Zee have collapsed at several points and peasants and cattle are everywhere fleeing precipitately from the constantly rising waters. The dyke broke at several points in the Muiden district, and before the inhabitants realised their peril the sea burst through the gaps with such force as to wreck large portions of the roads. Reports coming in from the north of Holland indicate great distress. The parts affected include the island of Texel and the province of Groningen. The gale also swept the lower Elbe, and the sea is twenty feet above normal. The town of Stade has subsided and the dyke at Twielfeth is severely damaged and is being feverishly repaired in the hope of preventing further damage.

Gale and Earthquake on East Coast of England.

The tidal wave in Holland coincided with a north-westerly gale and abnormally high tide on the east coast, especially at Yarmouth where the streets were flooded, and a severe earthquake, which lasted half a minute in midlands. It was accompanied by a loud noise, and people were knocked down in the streets.

Dutch Steamer Mined.

LONDON, January 16. The Dutch steamer "Maashaden" has struck a mine. Twenty-two of the crew were saved. The captain was found dead.

United States.

The Ford Peace Expedition.

LONDON, January 16. THE HAGUE.—The Ford "Peace" expedition has left for Rotterdam and home.

The Mexican Trouble.

LONDON, January 16. WASHINGTON.—The Cabinet has decided not to intervene in Mexico, relying on Carranza to punish the murderers.

A Submarine Sunk through Explosion.

LONDON, January 16. NEW YORK.—Submarine E. 2 has been sunk after an explosion in the Brooklyn Navy Yard. Four men are dead and a dozen have been injured some fatally. The electric batteries were being recharged at the time of explosion. Another theory is that the accident was due to Hydrogen explosion.

AMSTERDAM.—Sixteen persons of whom seven are children have been drowned on the island of Morken.

Astounding Revelations. THE PAPAN CASE.

NEW YORK, January 16. A despatch to the Associated Press of America outlining the contents of the correspondence seized at Falmouth in the possession of the recalled German Attaché, Captain von Papan, makes astounding revelations of intrigue. The documents show that von Papan made frequent payments to persons charged with the responsibility for explosions in munition works and bridge in the United States. His cheque book counterfoils, pass books and letters to bankers contain a number of items, showing payments to various persons who figure prominently in the activities of German agents in the United States. Count Bernstorff made several large payments to von Papan, and the entries show that von Papan paid 700 dollars to a man convicted of blowing up the Maine Bridge, while von Papan sent 500 dollars to the Consulate at Seattle a fortnight before the explosion on the 30th May. Among the letters is one from the notorious Bernhardt, in which he plaintively remarks that the British and French press has insulted him incredibly.

The Publication of the cabled summaries of the Papan documents is arousing the deepest interest in Government circles. Count Bernstorff exclaimed petulantly:—"I do not believe it," when the records of von Papan's expenditure were brought to his notice. German officials made an attempt to explain the matter away by saying that von Papan was responsible for the expenditure solely of the War Office.

NEW YORK January 15th, The Federal Grand Jury has indicted Webber, a relative of an official of the Deutsche Bank, and four other men for conspiring to ship rubber to Germany in violation of the Customs Laws.

To Embroil Britain and U. S. A. A Plot Revealed.

LONDON, January 16. WASHINGTON.—Sir Spring Rice, British Ambassador, has revealed to Mr. Lansing a plot to embroil Great Britain and the United States. Numerous letters from fictitious addresses in Toronto signed by an alleged British Colonel have been posted to the United States urging Americans to enlist in the British Army.

GERMAN REPLY. Verbose Argument.

AMSTERDAM, January 16th.—The German reply in the "Baralong" case is a verbose argument, which seeks to whitewash German submarines and ostentatiously protests against unheard of accusations against the German Army and Navy. The reply repeats the threadbare contention that the "Arabic" was sunk because the submarine thought that she was about to ram, and proceeds to repeat the old starvation complaint, obviously intended for consumption abroad. It rejected the British proposal to submit the "Baralong" and other cases to a Court of American Naval Officers, arguing that the accusations against German military men must be investigated by their own authorities. Nevertheless, it declares that Great Britain has left unfulfilled the demand for investigation, thereby rendering herself responsible for the "Baralong".

Austria.

Austrian Cruiser Sunk. By French Submarine.

LONDON, January 16. PARIS.—A communique says the French submarine "Foucault" sank an Austrian cruiser of the "Navara" type in the neighbourhood of Cattaro.

The "Navara" referred to above was one of the newest cruisers in the Austrian Navy. She had a displacement of 3,444 tons, and carried eight 2-9-in guns. Her speed was 27 knots per hour.

German Frightfulness. REVOLTING TREATMENT IN SERBIA.

BUCHAREST, January 15. Russian prisoners employed in road-making in Serbia who have escaped, relate horrible accounts of their sufferings at the hands of the Germans, whose treatment of Serbian women and girls is too revolting to describe.

Turkey.

Strained Bulgar-German and Turco-German Relations.

LAHORE, January 16. LONDON, January 15th.—(Delayed in Transmission) Further reports are current of the strained Bulgar-German and Turco-German relations. It is stated that Turkey does not want the Bulgarians and the Germans to reach Salonika.—"C. and M. Gazette's" cable.

Fighting in the Caucasus. Turks Dispersed.

LONDON, January 16. The Turks who were endeavouring to fortify their positions on the River Arkhave in the Caucasus have been dispersed. There have been encounters with strong Turkish forces in the region of Ardjische.

Persia.

Russian in Persia.

Occupation of Kavangar.

LONDON, January 16. PETROGRAD.—A communique states that the Russians have occupied Kavangor on the road to Kermanshah.

Montenegro.

Fighting Off Durazzo.

Enemy Vessels Destroyed.

LONDON, January 16. ROME.—Detailed accounts of the fighting off Durazzo on December 29th confirm the loss already reported from several sources of another enemy ship besides the "Lika" and the "Triglav".

Portugal.

Fatal Fire at Lisbon. Incendiarism Suspected.

LONDON, January 16. LISBON.—A fire in the State military store has destroyed thousands of uniforms and a large quantity of material and boots. Hitherto three have been killed and many injured. It is believed that the fire was due to incendiarism.

The fire in the State Military store spread to enormous proportions at night and ended to-day by the falling in of the walls. About thirty people have been injured. The War Minister has declared that he is convinced of foul play.

Norway.

A Great Fire.

LONDON, January 16. BERGEN.—A great fire swept the town yesterday and to-day but is now under control. It spread to twenty

different quarters and thousands have been rendered homeless. Among the buildings destroyed are the Central Telephone Exchange, four hotels and three schools. Mr. Stavangar is offering shelter to four thousand refugees.

CHRISTIANIA.—Fire at Bergen is largest on record. Damage amounts to 2,75,000 sterling in value.

A communique from General Haig says that the way has been generally quiet. There was some hostile shelling about Givenchy and Ypres. Artillery fire against German strong point north of ypres was satisfactory.

SUNK WITHOUT WARNING.

The "Politenken's" Christiania correspondent says that the Captain of the Norwegian steamer "Bonheur" reports that his steamer was torpedoed without warning. The incident has caused indignation, as it follows the promise that warnings would be given to commercial ships before they were attacked again.

China.

The Rebellion in China.

LONDON, January 16. SHANGHAI.—It is reported that Yunnanese troops captured Suifu on January 9th from a body of rebels from Kueichow, who were advancing on Changking, where the rebel leader Tsaiiao commands the garrison.

Australia.

Australian Wheat.

LONDON, January 16. SYDNEY.—The Government estimates that forty-million bushels of wheat will be available for export.

Mesopotamia.

Turks Retreating on the Tigris. Further British Success.

DELHI, January 15. A Press communique says:—After their defeat on the 8th and 9th January the Turkish forces, opposing General Aylmer, retired to a position astride the Tigris at Grah, 25 miles down stream from Kut-al-Amarah. General Aylmer attacked this position on the 13th. Heavy fighting took place till nightfall on that day. During the night of the 13th and 14th the enemy began to retire. They are being closely pressed on the east and north by the British force.

Turkish Losses.

The following message, dated the 14th instant, has been received from an eye-witness in Mesopotamia:—The Turkish prisoners taken at Sheikh Saad amount to six hundred. Representatives of four different regiments state that their companies lost 50 per cent, including a large number of deserters. Two of the divisions opposed to us have been practically exterminated and reconstituted since the beginning of the war. The enemy's strength on the 7th included mounted Arab irregulars, numbering several thousands. German officers were reported to be with the force. A large part of their equipment, including water bottles and entrenching tools, was German. Nuruddin was in command at Sheikh Saad. General Von Der Goltz has been at Kut on inspection.

Spain.

A Spanish Steamer Sunk.

TWENTY-FIVE PERSONS DROWNED.

LONDON, January 16. The Spanish steamer "Bayo" has been sunk by a mine near Larochelle. Twenty-five persons were drowned and one was saved.

Latest Telegrams.

LAHORE, January 16.

The "Civil and Military Gazette" Cables:—

LONDON, January 16.

The "Paris Journals" Madrid correspondent learns that the Kaiser is suffering from cancer.

A meeting of federated Kings and Princes will be held shortly in Berlin to choose a Regent should Kaiser die. His death will be concealed as long as possible lest a crisis should supervene.

LONDON, January 15th.—The "Pall Mall Gazette's" Zurich correspondent states that a New German Republican party will shortly publish a manifesto there.

LONDON, January 17.

AESTERDAM.—A semiofficial telegram from Berlin says that the Kaiser has completely recovered from a slight illness. He was cheered on Saturday as he was driving to the Imperial Chancellor's Palace where he took lunch and stayed several hours.

PARIS.—Last night's communique said: British and French Artillery co-operating in Belgium damaged German trenches in the District of Hetsas caused two heavy explosions in German Lines. French batteries successfully bombarded the road from Lille to south of Thelus and exploding ammunition the Depon northeast of Neuville. There has been fighting with Grenades in Argonne.

LAHORE, January 17.

The "Civil and Military Gazette" says:— Lord Chelmsford has had unique advantage for Viceroy of having seen a good deal of India from the unofficial point of view. He has lived a daily life of British army officer in India for a considerable time and the experience he has gained should be extremely valuable when he has to deal with everyday problems of administration.

The "Bulletin" says that Lord Chelmsford has not had any connection with India but his recent stay in India must have given him an opportunity to study the peoples of India, their customs and manners, their aspirations, needs and their aims and ideals.

LONDON, January 16.

PETROGRAD.—The communique announces that on western front there is no change.

TELEGRAMS.

Commercial Education.

INTERESTING ADDRESS BY SIR F. CURRIMBHAY

BOMBAY, January 14.

This evening Sir Fazulbhoy Currimbhoy delivered an interesting address on Commercial Education to the students of Sydeoham College of Commerce, Bombay.

GENTLEMEN.—The importance of commercial education was brought to the fore throughout all civilized countries by the realization of the fact that the development of commerce and industry required above all a sound and systematic education in science and trade. Such an education was looked down upon in the days when a purely literary education was everywhere in vogue, and this prejudice persisted even up to recent times, as was seen by the tardy recognition given to commercial education by the premier Universities of England, I mean Oxford and Cambridge. This education was thus looked down upon not only by the cultured and professional classes, but also by merchants and industrialists themselves who were under the obsession that it was not necessary for their children to study subjects of which an instinctive knowledge was assumed. It was thus from all sides that the opposition to commercial education came, and there was no cause for wonder that its progress, specially in the British Empire, was slow. Countries like Germany and the United States stole a march over in this respect, and the results are seen in the immense driving force of their trade and industry. For some time past, however, the movement in favour of that special form of education has visibly gathered momentum, and now the Government, the public and the different Universities are each trying in their own way to tackle this problem which is of so great an importance to the progress of the country at large.

It was under

The Influence of This Movement

that the University of Bombay instituted a Degree in Commerce and that the Government of Bombay established this College with the co-operation of public-spirited citizens and of public institutions like the Chambers of Commerce and the Mill-owners' Association. The College has been so recently established that it may be considered too early to speak about its success. Still from what we see we can fairly say that under your able and distinguished Principal, Mr. Anstey, it has already established itself in public favour, as is evidenced from its being attended by so large a number of students. I must, however, warn you, gentlemen, against being led away by the idea that your getting a Degree in Commerce will mean your being endowed with an insight into practical trade and commerce. A similar misconception as to the value of a course at a technical institute, for instance, has blighted many a promising career. Some of our young men, when they get a diploma from some technical institute, either here or abroad, appear to think that their position will be lowered if they accept anything less than the managership of an institute or a factory. The process of disillusionment is bitter and to be avoided. As a fact the education which you receive is merely a preparatory training, and you will have to serve a course of apprenticeship in practical life, beginning from the lowest rung of the ladder before you make yourself fit to be entrusted with higher and more responsible duties. Do not think this in any way demeaning to you. In all civilised countries this is

The Way

to initiate young men in practical trade and commerce and in our own country this was the system adopted long before the youth of India had the educational facilities which are to-day offered to it. If I may be excused for bringing in personal matters, I may say that I was myself required to obtain a practical acquaintance with all the departments of my firm, however insignificant or humble the duties might be, and I can never give sufficient credit to those whose sagacity ordained this, for it is the best system of combining theoretical with practical instruction.

Here you will permit me to recall to your memory the golden advice that fell from the lips of Sir Dorab Tata. Whatever work you chance to lay your handson, put your heart and soul into it, be it ever so mechanical, be it ever so trifling. In order to know how to command well, learn to obey well. Turn to any country you choose, and you are sure to find that the pioneers of industry, who now stand at a dazzling pinnacle of prestige, began life in much humbler walks. To take but one instance of the galaxy, Mr. Andrew Carnegie, the American multi-millionaire, began life as a poor office boy, who envied the possession, by a friend of his of a silk handkerchief. To whatever nation you turn, you can profitably take a leaf out of the biographies of its leaders of Commerce and Industry. It is not work itself that matters so much as the way in which you do it. You may have no desire to shine, but always be prepared to show.

A RECORD OF HONEST WORK

done conscientiously and efficiently—a record, I may say, to which you can proudly refer, and upon which you can look back in your after life. Conditions and circumstances in life have to be taken for granted. From these you have to start to work out the problems of life. It is not given to all of us to rise to eminent positions in life, but we can all of us, in whatever humble walk of life we are placed, lead the life of a student and devote ourselves to our work, making ourselves capable clerks, capable accountants, capable managers or capable in any other vocation we have taken up.

I am constrained to-day to lay special emphasis on

A Longfelt Want

of our country. While recognising the efforts made by the Government to import knowledge in certain branches of engineering through Colleges at Poona, Roorkee and Shilpur, I am continually amazed at the absence of Colleges for marine and railway engineering. This absence is made all the more conspicuous by the fact that the rail-borne trade of India is growing by leaps and bounds, and along with it the net earnings of the railway and feeder lines are being opened in numbers. Engineering skill for such work has necessarily to be imported at a heavy cost when no provision has been made for the children of the soil. Nobody can deny the increased demand for such skill. If the Government do not feel sure of their ground I mean of the assured success of such Colleges, let them make an experiment in that direction by opening classes of railway and marine engineering

in the existing Colleges, and I hope they will have no reason to regret it. Such a proceeding would also afford a new sphere of activity to the ambition of rising youngmen. The success and skill which Indians have shown in civil, mechanical and electrical engineering justify our demand for a line which has so far been closed to us. At least they justify it if the students of to-day will bear in mind the fact upon which I have already dwelt, that no stopping stone to achievement can be disregarded. English engineers in the railway workshops in India could quote you examples of students who are theoretically qualified having been sent to them and turning out hopeless failures in practice, because they have shirked hard manual work and were afraid of getting their hands dirty by doing what they stupidly supposed was menial work. I hope that Colleges such as yours and students like you will help to eradicate that erroneous point of view and take up also the scientific study of questions like railway management, railway working, and railway rates, questions which have so large a bearing on the economic development of the country.

Remember, gentlemen, that we are all passing through

CRITICAL TIMES

when we are on the eve of great changes being effected in this country and when a new era of commercial and industrial development is about to dawn. At such a time what is most wanted is education, especially commercial and technical education, which will enable us to develop our trade, commerce and industries and to place ourselves in line with the most civilized people of the world. Train yourselves properly in the commercial and economic problems which confront us and you will become one of the best assets of your country, and a support to the Government which has done so much for it.

In conclusion I should like to thank Mr. Anstey and Mr. Muzumdar for giving me this opportunity of having this friendly talk with you, and to wish you all success not only in your examinations, but also in your after life.

Congress Committees at Work.

BOMBAY, January 16.

At a meeting of the District Congress Committees of Bombay, it has been resolved to start an educative and propagandist work on the Congress lines in the city of Bombay. A Sub-Committee was appointed to make a plan of the work, to be submitted to the Secretariat Board and Managing Councils of various Congress Committees.

A Hindu-Mahomedan Dinner.

BOMBAY, January 16.

A Hindu-Mahomedan friendly dinner was held last night at the Taj Mahal Hotel. One hundred and twenty covers were laid. Among the guests were four Hindu ladies. Cordiality marked the occasion.

Engineers and the War.
Their Magnificent Work.

CALCUTTA, January 16.

The annual dinner of the Institute of Mechanical Engineers came off this evening in the Great Eastern Hotel. More than 120 invitations were issued and there was quite a distinguished gathering. The Hon'ble Mr. Beaton Bell, in proposing the toast of the Institution of Mechanical Engineers, referred to the splendid contribution of mechanical Engineers to the Empire in this great war. He said that if it were not for Mechanical Engineers and the magnificent work they were doing, it would be impossible to stand up for a month against the brutal battalions of our unscrupulous enemies. This war would be won by mechanic engineers. The Mechanical Engineers of Calcutta and its district are standing together like one man and are doing their bit for the empire, and there was many a man behind a gun on the stricken fields of Flanders, Gallipoli and Mesopotamia who had reason to thank them for the sound and honest work they have put into shells.

A Period of Difficulty and Trial.

Mr. G. B. Williams, Chairman, in reply said that the present was a period of trial and difficulty for most professional engineers. At home they were confronted with the prospect of constantly diminishing wages and the increasing cost of living and rising taxation. In India the necessary reduction in expenditure on Engineering works was seriously affecting many members of the profession and of allied business. He was proud that the Calcutta section of the Institute had been of some assistance to the Government in finding both machinery and men for munition work. The question which must give engineers cause for much anxious consideration at the present time was what the position of British Engineering would be after the war. If the British Engineering were to continue to hold the place held in the past it would only be by strenuous efforts on their part. The transfer of engineering industries from the war basis to the peace basis accompanied, as it inevitably would be, by a general reduction of wages at home, could not fail to cause for a time an entire disorganisation. They were all determined to do everything to prevent the German engineering firms from getting back into the position which they were allowed to occupy in the British Empire before the war. It would be long before even in India the economic conditions were entirely restored. There should be closer co-operation between the members of all classes of engineering profession.

Other Speeches.

Mr. Bear, Vice Chairman, then proposed the health of the guests.

The Lord Bishop of Calcutta in replying said that he was greatly impressed with the pluck, courage, ability and resourcefulness of the members of the engineering profession.

Mr. Bagshawe, Secretary, then proposed a toast to the allied forces. He said that one of the brightest features in this war had been the manner in which the Oversea Dominions and the Dependencies of the Allies have joined in the battles of their brothers in Europe. In this respect the Indian Empire was among the foremost to help by giving its manhood, wealth and labour. He then referred to the Maharaja of Nepal's sending large numbers of men to help in the manufacture of munitions. The same spirit which drew men from all parts of the world had induced women of all nationalities to give up their lives of ease and undertake work in the making of munitions.

Colonel Renny in replying said that they all felt confident that in due course they would overcome their foes.

It was to the Engineers and men of science he looked forward to enable their armament to be at least equal to that of their foes, and so to let their gallant fighters assert their individual superiority. He hoped that the Institute's splendid services to the Empire's cause would be recognised.

Science in Ancient India.

LUCKNOW, January 16.

His Honour the Lieutenant-Governor was among those present at Professor Bose's lecture on "Invisible Light." Sir Sidney Burrard, Chairman, said that the Committee must be congratulated on having persuaded Professor Bose to come to Lucknow. Ancient India had led the way in astronomical science, and he was sure that she would soon achieve an equal prominence in the scientific world. Professor Bose heartily thanked the President for what he had said regarding Indian wisdom in the past and what was being done now. India in those ancient days had welcomed western enquiries and had given freely of her knowledge. What India could give to-day and in future in the way of knowledge she would give freely.

Science Congress.

Qualities of an Investigator.

LUCKNOW, January 16.

In the botanical section of the Science Congress Mrs. Howard, Imperial Economic Botanist in the course of an address pointed out that the investigator must add to a thorough knowledge of botanical science a first hand acquaintance with the art of agriculture, and must in addition possess both business instincts and an inventive turn of mind. For such men the field of work in the empire was almost unlimited and the Universities had truly an imperial task to perform in training such men.

Physical Section.

In the physical section to-day Dr. C. C. Simpson, who presided said that the papers had been of great value and he did not remember having attended a Congress or Conference in Physics anywhere where such variety of subjects had been so carefully handled.

Malabar Magic.

The Geological and Ethnological sections was presided over by Mr. L. K. Anantakrishna Iyer of Cochin. The Geology papers were taken as read. Mr. Iyer, in a paper on Malabar magic said that Malabar was supposed to be the land of magic, sorcery and witchcraft, and even now there were persons practising various kinds of black art. The "odhi cult" meant breaking a man's body by some special device. An adept was supposed to possess two medicinal oil one of which was produced from the fruit of a particular tree. The sorcerer with a mark on his forehead prepared with this oil, and rubbing it on his body, and drinking some toddy set out for his purpose during night. He believed himself to be transformed into any animal he liked, and put his victims to death in no time.

Next Year's President.

The Congress has elected Sir Alfred Burne of Bangalore as President, for the next year. It was formally proposed that it would meet at Bangalore but the claims of Lahore being very much pressed it was decided to leave the matter in the hands of the Committee, as no formal invitation had been received from either station.

Professor Neogi's Lecture.

Professor Neogi delivered the last public lecture of the Science Congress yesterday. He showed photographs of iron pillars of Delhi and Mount Abu and discussed their chemical composition and method of construction, and the reason of their corrosion and resisting capacity. He maintained that steel was known in India from the third century B. C., and in later times material for Damascus blades was supplied. Dwelling on the process employed, he said that wrought iron was manufactured by direct method from the ores with charcoal in small blast furnaces, and steel was manufactured by crucible process of making cast steel by cementation.

APPOINTMENT OF EXECUTIVE COMMITTEE.

At the business meeting of the Congress an Executive Committee was appointed, consisting of the President, President-elect and the General Secretaries, Dr. Simonsen and Professor Muir, and it was resolved that a constitution be considered at the next Congress.

At the close of the Congress cordial votes of thanks were proposed to Colonel Salby for placing the Medical College premises at their disposal, and to Professor Ward, of Canning College, whose admirable working of the lantern enabled the papers to be most lucidly illustrated.

LIEUT-GOVERNOR'S GARDEN PARTY.

The Lieutenant-Governor gave a garden party in honour of the Congress and last night invited the delegates to an informal dinner at Government House.

The Congress has been an unqualified success.

Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 16.

The prosecution in the conspiracy case to-day produced a man named Anant Hanurkar for being identified by Bibhuti. That being done, the defence examined him as their witness, and he denied having ever before met Bibhuti, Rash Behari, Vinayakrao, Sachindra or Jitendra. Cross-examined witness said that he had made a statement before the Police in June last but the last part of it was untrue as it was made under threat of the Police Officer, recording this statement to the effect that he would be sent to Lahore and made a co-accused with Pingley. The Court then proceeded with recording the accused's statements. Damodar Sarup denied all allegations against him and added that the Police tried all along their very best to make him an approver, but when they failed they concocted the story of his having been the informer for Sachindra's arrest, so that he might be hated by all the accused, and direct or indirect harm might be done to him by them or their relatives. So far the statements of six out of 15 accused have been recorded.

The Mail Steamer "Kaiser-i-Hind," which left London on the 1st instant, with the mails arrived at Port Said on the morning of the 15th instant.

The Maharaja of Jaipur will arrive here on the 25th January on a short visit to H. E. the Viceroy and then proceed to Hardwar.

కలకత్తా కార్మికుల సేవ

కలకత్తాలో విద్యార్థివర్గాలను పెట్టువారు కనుమలను హెచ్చుగా ప్రయత్నించుచున్నారు. కాన దీని వాలోచించుట కొక కార్యక్రమము దొరతనమువారు నియమించుకొనను తీర్మానమును ప్రకటించిరి. ఇప్పుడు పనులకు ఒక రేటును దీనిముల వెలిగించుట కొక రేటును వారు ప్రయత్నించుచున్నారని పనులకు దొరతనము వారివలన యూనియన్ రూ. 0.2-0 వంతు నను ప్రజలవలన రూ. 0.4-0 వంతును ప్రయత్నించుచున్నారని. దీనిని సర్వత్రా రూ. 0.8-0 లకు మార్చుదని తీర్మానము ఎల్క్వి సిటీ కమిషనరీ వారు 40 వేల పానులు నష్టము కలుగునని ప్రకటించిరి. దొరతనమువారును ప్రజలను స్థానిక సంఘములను గూడ నీ కేసు పయోగించు కొనుచున్నారు. వీరిలో పరిశ్రమ హెచ్చుగా నుపయోగించుచున్నారని. అయినను ప్రజలయొద్ద కమిషనరీ దీనిములను యూనియన్ రూ. 0.8-0 వంతును దొరతనమువారివలన రూ. 0.8-0 వంతును వసూలు చేయుచున్నారని దొరతనము వారివలన ప్రజల హెచ్చుగా విద్యార్థివర్గాల వ్యాధిముగ లేదు అని ప్రకటించిరి. రెండు రేట్లందలనైన పనిలేదు. పనులకు దీనిములను ఒక్క రేటు ఉండవలెను. అని ప్రకటించుచు నుండిరి. తీర్మానము గీరింపబడినది.

మూడవ భారతీయ ప్రతినిధి కార్యక్రమము మహాసభ - ఈ నెల 18-వ తేదీ లక్నో నగరమున జరిగిన కార్యక్రమమున నెలకు హాజరు సేవ జరిగినది. వారు మండి కార్యక్రమము ప్రయత్నించుచు నున్నారని ప్రకటించిరి. తద్వారము గవర్నరు గారు సభాప్రాంతమున ప్రతినిధి కార్యక్రమమును ప్రకటించిరి. ముచ్చటించిరి. పిమ్మట విద్యార్థులకు కర్మము నేర్పి బరదుగా రుపన్వయించిరి. పిమ్మట సమావేశము రెండు సంఘములుగా విభజించబడినది. ఒక సంఘమువారు కర్మసాధన సాధనము విషయములను మరియు సంఘమువారు జంతుకార్యక్రమములను చర్చించిరి. బి. సి. బర్మగారు కర్మసాధనములను గూర్చియు తేల్చు వార్తలుగారు చేసిన గూర్చియు ఇ. హెచ్. హంకెగారు రెక్కలుగల జీవులను గూర్చియు సభ చర్చించిరి. మరియు సేవ 14 వ తేదీని సమావేశమగును.

మోటారుబండ్ల దిగుమతి.

1915 వ సంవత్సరమున ఏప్రిల్ నెల మొదలు నవంబరు నెలవరకు వరకును ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల నుండి 1117 మోటారుబండ్లు మనదేశమునకు వచ్చినవి. వీనినెల 26 వేల లక్షల రూపాయలు. ఆంగ్లేయమునండి 565 బండ్లు వచ్చినవి. వానినెల 22 1/8 లక్షలు. 1914 లో ఈ 8 నెలలలోను ఆంగ్లేయమునండి 780 బండ్లు (నెల 82 1/4 లక్షలు) ఆమెరికానుండి 829 బండ్లు (నెల 7 1/4 లక్షలు) వచ్చినవి.

1915 వ సంవత్సరమున జానునండి నవంబరువరకును మనదేశమునకు వచ్చిన బండ్లు.

ఆంగ్లేయమునండి.		
నెల.	బండ్లసంఖ్య	మొత్తము. రూ.
జాను	65	287,000
ఫిబ్ర	85	270,000
ఆగస్టు	82	111,000
సెప్టెంబరు	29	180,000
అక్టోబరు	63	266,000
నవంబరు	95	285,000

ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములనుండి.

జాను	185	324000
ఫిబ్ర	44	109000
ఆగస్టు	85	204000
సెప్టెంబరు	157	439000
అక్టోబరు	267	632000
నవంబరు	280	603000

అన్ని దేశములనుండి

జాను	241	694000
ఫిబ్ర	184	411000
ఆగస్టు	140	427000
సెప్టెంబరు	196	611000
అక్టోబరు	308	945000
నవంబరు	322	1000000

ఇండియా సివిలు సర్వీసు కమిషన్ నిబంధనలు

1916-వ సం॥ ఆగస్టు నెలలో పరీక్ష జరుగును. దరఖాస్తులు 1-6-1916 వ తేదీలోగా సివిలు సర్వీసు కమిషనువారికి చేరవలెను.

యొద్దము మాగియుండునట్లు ఇంగ్లాండు సివిలు సర్వీసు లో నుమాస్తాపకులకు ఆధిపత్యముల సర్వీసులో నైనికో ద్వారా పనులకు పోటీ దీక్షలు జరుగవు.

ఈ పరీక్షకు దరఖాస్తు చేయుట కర్మాచారము లోని స్థిరపనులకు 1915-1916-1917-1918 సం॥ లలో జరుగు పరీక్షలలో నైనికో స్థిరపనులను పరీక్షించుటకు నేనాగా ని నాకాదేశములలోని చేరినట్టిగాని ముందు చేరబోవునట్టిగాని వారికి పరీక్ష వాటికి యొక్కరముదాటే నీ వారు యొద్దము లో మూడు నెలలలోపుగా చేరినవేల ఎంతకాలము పని చేయుచో అంతకాలము మూడు నెలలకన్న నధికముగ పని చేసినచో నొక సంవత్సరమును ఆపయమునండి తగ్గించబడును. సంతకముకన్న నధికముగ తగ్గించబడును.

సంయుక్తముగా గానెన్ని నెలలలో నుమాస్తాప కమిషన్ లు మున్నగు పనులలో చేరినవారికి కాగా ఇతర సేవలోనున్న వారికి గూడ నీ సదుపాయము చేయబడును.

ఈ సదుపాయము నెలకు గురి సివిలు సర్వీసు కమిషనుల ఇష్టముతో కూడియుండునని వారివారి స్వారము. కాన దరఖాస్తు పంపించువారు కచ్చితముగా గూడ పంపవలెను.

ఆర్య సమాజముల సంఘ సమావేశము.

వాయల్ పాడు - చిత్తూరు జిల్లా

గడచిన దినమున 29, 30 తేదీలయందు సీమజాతీయ వాయల్ పాడులో చింతలపల్లి రఘునాథరెడ్డిగారి భవనమున భారతీయ విజయదేవ ఎం. ఎ. గారి యాధిపత్యము క్రింద జరిగెను. జనసామాన్యమునందు ఆర్య సిద్ధాంతముల కల్పడితములకు గరవకర్మములకు సత్కారములకు గ్రంథమున, దేవతలకు ప్రతిష్ఠాపనలకు సీతాకృతిని గ్రంథమున, అది ప్రాచీన సామ్రాజ్య రావుగారి యధీము చేయబడుననియు దీర్ఘ నింపుడెను. కరవకర్మముల విషయమున భిక్షులు రఘునాథ రెడ్డిగారు భరించుటకు సంగీతించిరి. సత్కారములకు ప్రకటించుట కొరకు 2000 రూపాయలకు గాను ఆర్య సమాజమునండియు దక్షిణ భారతమునండియు జంతు పోగుచేయవని ప్రకటించుట కి. యాదాదేవిగారి పాదముల కి. యాదాదేవిగారి సభ్యులకు మిక్కిలి యాదాదేవిగారు రఘునాథరెడ్డిగారి కి. సభను జయించినగా జరిగినందులకు విజయ జీవుల గారికి కందనము లింపబడి సభను గెలిచెను.

అది ప్రాచీన సామ్రాజ్య రావు.

మద్యపాన నిషేధన సమావేశము - పూనా నగరమున నై సమావేశ మొకటి జరిగెను. సభకు తిలక్ గారు రధ్యక్షులుగా నుండిరి. పాశ్చాత్య దేశములలో మద్యపానము కేడుగ పరిగణించబడుట. ఆ దేశముల గూడ నీ యుద్ధవిముక్తిగాటంక పనుల విశ్వ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. హిందూ దేశమున. కార్యక్రమము మద్యపానమును నిషేధించు చున్నది. అట్టి దేశమున మద్యపానమును ప్రజలలో వ్యాపించు చేయు బలమును యత్నము లోపరింప బడు చున్నది. ఇది చాల అవ్యాధియు ఎక్కువ అవ్యాధియు విడుదల దొరతనమువారు మనముల పదిల పరుచుకొనవలెను. అట్లొర్పిచో వారు కృతకృష్ణులగుచు గాని తగ్గిన ప్రయత్నములన్నియు కర్మములని వారు చెప్పిరి.

కర్మపాన నిషేధనము - కర్మపాన నిషేధనము అచరణలోనికి గొనిరావలెనని నూచించు తీర్మానము కేటి కాంగ్రెసు సభ్యుల దొంగిలించెను. ఆచరణమునకు మార్గముల వారయటై కలకత్తా భారతీయ సమాజము వారికి సమావేశ మొనర్పిరి. కర్మపాన నిషేధనమునకు కాంగ్రెసు వారుకులకును ఉండవలెనట్టి కందనమును, అభిభావక కాంగ్రెసు కమిటీవారు అలంకరించుచు సభాసమను ప్రజలకు విప్పించెను. కమిటీ మొకటి కావిన సమాజమువారు విశ్వయించిరి. కర్మపాన నిషేధనమునకు కంగ్రెసు కమిటీవారు మనముల మాద్రించిరనియు కమిటీవారు మాద్రించిరనియు ప్రకటించుచున్నట్లు విశ్వయించెను. కర్మపాన నిషేధనమును ప్రజలకు ప్రోత్సహ మొనరించు కలకత్తాలోని ప్రముఖులు కంగ్రెసును పర్యటించు మొదలుకొని కేర్నాటు చేయబడినది. విద్య, ఆరోగ్యము అంతు ముఖ్యముగ మద్యపానమును నిషేధించుట అవసరముగా కలకత్తాలోని వికసంఘ మేర్పాటుచేయబడినది.

యొద్దతంతి వార్త.

డిల్లీ జనవరి 15 - 18 తేదీని ఇండియా మంత్రిగారు రాజప్రతినిధిగారికి యొద్దతంతి వార్తను పంపిరి.

పరామర్శ మొమెంటులో ప్రాముఖ్యమును రక్షణ స్థానమున ముఖ్యముల ప్రయత్నము దొమ్మియొనర్చి బట్టుకొనిరి. ఈ ప్రాముఖ్యమునండి నెట్టిలజివెల్లిరి. మెర్సికర్నల్లో నొక రవ్వను ప్రయత్నమునకు నింకను ఆపుట అచూకమును తలపబడినది. ముందు ఆరుమాసములలోను ఇదివరలోకంటె రవ్వవాగు అధికాభివృద్ధి నొందగలను. గత మాకువారముల యొద్దమునకు ట్యాంకులకు 70 వేల ప్రయత్నము నష్టమైనది రిల్యుప త్రిక వార్తనెను. మెర్సికర్నల్ నెట్టిలగాని విశేషము డెయిలి టెలిగ్రాఫ్ ప్రకటించు తెలియబరచెను.

లండను డిశంబరు 15 - ఆస్ట్రేలియా వారు నెట్టిలలో ప్రవేశించిరి. కాటానోయొద్ద నొక పరామర్శ జలాంతరము ఆస్ట్రేలియా వారి మార్గము ముందరినది. గివెన్సన్ క్రమము తీరముగ ఫిరంగులు కాల్చిరి ఆంగ్లేయులు తెలిపిరి. క్రమము ఫిరంగులు కాల్చిరిగాని ముఖ్యము యొద్ద మేమియును జరుగలేదని పరామర్శ తెలిపిరి. విజయము గలిగినగాని కాంతి నెలకొనెను. విజయము గలిగినగాని రవ్వవాగు స్వాతంత్ర్యముగలవారని నిరపదబడినది. వారు దేశమును పొరుగున కొని పలభోక్తలకు కరకాళము కలుగదని జాగు గారు ప్రకటించిరి. ఫిరంగుల యొద్దము జరిగినది. కాన్స్టెంకనున క్రమము ఫిరంగులు వాళము చేయబడినది. ఇటలీ గారి రక్షక ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి ఇటలీ వారు ప్రకటించిరి.

మలాళా నాక - ఈ నెల 16 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఈనాక టుపాలకు తీసికొని బొంబాయి నుండి లండను నగరమునకు ప్రయాణమైపోయినది.

ప్రతినిధి కార్యక్రమ మహాసభ - డాక్టరు జి. సి. బోను గారు వినుటకును మామటకును మామటకులకు కేంద్ర సూర్య యుద్ధమునంది. వినుటకును మామటకును మామటకులకు కేంద్ర సుమగ్రియుగాదు. మనచేతను అన్ని ధ్యులను వినుటకు సుమగ్రియుగావు ప్రతినిధి కార్యక్రమము కన్న ధ్యులను వినుటకు మార్గ మే వానికి కేంద్రము. అటులనే మన కనులన్ని విషయములకు కనబాలవు. అని నుడిచి ఆ విషయమును బోను గారు ప్రతినిధియుగా మారిరి. మన కనులు మామటలని వానికే విద్యుత్తరంగములని చేతు. విద్యుత్తరంగముల నుగతి ముక్కులకు ప్రతినిధి చెప్పెను. హెరెటు కనిపెట్టెను. కాన మన కనులకు కనబడని పదార్థములను మన చేతులకు వికసన ధ్యులను చాలగలవు.

కొర్రా కేంద్ర యొద్దము సమాజము ధర్మవరము - ఈ నెల 9 భూనవారము సాయంకాలము 4 గంటలకు పుస్తక వికేతమున నీ సమాజము సమావేశమయ్యెను. మాట్టి రామచంద్ర రావు గారు రధ్యక్షులుగా నుండిరి. సుబ్బరావు గారు కూర్తాల్వార్ అయ్యంగారు, మాట్టికొరరావు, బి. ఎ. గారు బ్యా, అప్పారావులు గారు, గో. పద్మనాభయ్య గారు, కలవల శేంకటరావు గారు, మహావీరప్ప శెట్టి గారు సి, బ్రాహ్మండము గారు నిలిచిరి. మాంధ్యమును గూర్చి యుద్ధమునంది రాజప్రతినిధి ముగవారి మునుగుటించి కంగ్రెసును నరసింహ చాన్యము గారు. వీరివీలంజ నేయులు గారు మాట్టికొరరావు సభ్యులను చెప్పెను తీర్మానము లో సభ ముగిసెను.

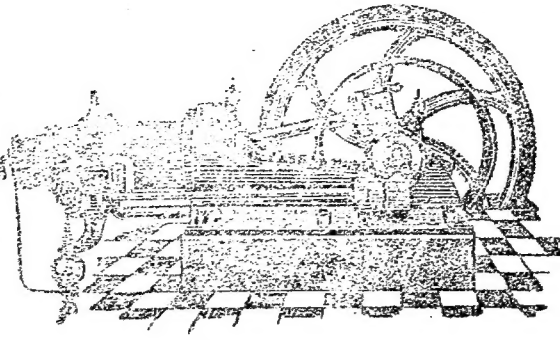
కలకత్తాలో మరయొక మాత్రము - నేను తనగా ఈ నెల 17 వ తేదీ యొద్దమును కలకత్తా పోలీసు సబ్ ఇన్స్ పెక్టరు మధునాదన భట్టాచారి గారి కళాకాలవిధిగా నెరగో యువకులు. తుపాకులతో కాల్చిరి. రెండుగుండు వెన్నున దూరి గుండె నుండి తెదలించినవి. నెట్టిల మరణము కలిగినది. ఈ దారుణమును చాలమంది కనులారచుచిరి. ఆద్రోవములకు యువకులు ప్రతాపచంద్ర సుందరానుండి ఆర్మనీ సుందరానికి పారిపోయిరి. పిమ్మట వారివార తెలియలేదు.

గ్లాస్కో నాక - ఈనాక గతవారమున పిశాంగుయొద్ద తగులబడినది కాని దా: నార్సి. పిశాంగునాక క్రమముగానికి చేర్చిరి రంగూనులోని ఏకైక టుకు నేను (17-1-16) వార్త వచ్చినది. కొద్దిమరామత్తు చేయబడినది. ద్వితీయనది అటునుండి హంకాంగునకు బయలుదేరి వెళ్ళును. 8 వారములలో పూర్తిగా మరామత్తు జరుగగలదు. ప్రాణాంత మేమియును కలుగలేదు.

బర్మాలో వరదలు - వరదలవలన నెగెయింగు టుక్టుము నుండి పడుకొని త్వరలో నొక ఏకైక టుక్టును పోయించెదరు.

రాబుసన్ సెమిడినేట్ కూడాలులు (కరసనాయిలు) యింజనులు

3 మొదలు 60 గుట్టములవరకు వలకు స్వేదన సామానులు సహా స్టాకుతో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, శివపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామన్ను, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబత్తూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి నులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

జేపీపాక్స్ ను స్త్రీము యింజనులు, గ్యాసు యింజనులు, బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లగుల్ల నీళ్ల పంపులు, డాంకి పంపులు, చేతితో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను గ్యాసు యింజను వగైరాల కుపయోగించు బాగుగా మార్పు, రిటాప్టులున్న, బియ్యముచేయు హద్దుల పేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులు మావద్ద విరివిగాను, సరసమైన వెలలకున్ను దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువాడు దయచేసి మాకు వ్రాయుడు.

ఇండియన్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీ కంపెనీ,

బ్రాంచి ఆఫీసులు:— బెజవాడ, తంజావూరు. ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు, మదరాసు

సిమెంట్ (REGD)

హోల్ ఆయిల్

సింలా హోల్ ఆయిల్ ట్రెయికులను వృద్ధి చేయును. సేవించు ట్రెయికులను, ఎట్టి ట్రెయికులను నలుపుచేయును రాజు ట్రెయికులను ఆపును. మేదస్సును చిల్లగానుంచును. ఇది బహుళమయమున నుపాసనలతో కూడియున్నది. దీని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పుష్కలములతోటయం దున్నట్లుండును.

౧౯౧౩ నం. మైసూరు నందుంచబడిన ఎగ్జిబిషన్ నందు దాని శ్రేణియునకు ఒక నువర్ణ పతకము నిచ్చిరి. మఱియు భారత వాడయించుచుబడిన ప్రదర్శనమున బొంబాయి నవర్షురు సాహెబు హిజు ఎక్సలెన్సు లార్డు వెల్లింగ్టన్. జి. సి. వి. ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రక నిచ్చిరి భరణు. బుడ్డి ౧కి రూ. ౧౦-౦, ౩కి ౨౦-౦. తపాలాకర్షణ ప్రత్యేకము.

సోల్ ఏజెంట్లు:— కాకు అండ్ కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

హనుమాన్

చర్మవ్యాధుల అత్యాశ్చర్యముగ పోగొట్టును

బోరక్సునబ్బు

సౌందర్యమును కాపాడుకొను స్త్రీలు, పురుషులు సర్వకాలములందు ఉపయోగించవలయును.

ఎన్. రంగనాథం నెట్టి అండ్ బ్రదర్స్, మదరాసు.

శృంగార నాటకములు

1. సాతాజితీ పరిణయము రైల 0-8-0
 2. సుధర్మ విజయము. (రెండవభాగం అచ్చులొనన్నది). .. 0-8-0
- గ్రంథకర్త:— మురారీరాజ్ శ్రీ బి. సీతావతిరావు పంతులుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. డిస్ట్రిక్టు కోర్టు జేజీ, బెజవాడ. కావలసినవారు గ్రంథకర్త గారికి బెజవాడకు వ్రాసికొనుడు.

మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను

కళాశాలయందు మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు నేర్చుటకును, వర్క్ షాప్ పనులను జూటాటుకును ఒక మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను. తమ యొక్క యోగ్యతలను తెలియపర్చుచు ప్రెస్ పాలుకు దరఖాస్తును పంపవలెను.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల, మచిలీపట్నం.

ఉచితముగ !!

భూతభవిష్య ద్వర్తమానములను తెలిసికొనుట కుపాయము:— ప్రపంచమునందు నుండు శ్రుతిమనుష్యుడును దేలిసి కొని కనిపి. మూడు మాత్రమే, అని యెవ్వయన, భూతభవిష్య ద్వర్త మానముల ఫలములే గదా? మీ యొక్క ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, కళాశ్రమ, సంతానము మొదలగు వానినిగురించి మీ కుచితముగ వ్రాసిపంపబడును. అందులకు మీరు త్వరపడి చేయవలసిన శ్రమన మీ జన్మ జాతక మాన్యు యెడల దానితో పుట్టిన శ్రేణియును, నెలయును, సంవత్సరమును, జననకాల ఘడియలను పంపుడు; అని లేని యెడల నెలయును, సంవత్సరమునుచూపెను. ఇవి నునకు, లేని యెడల ఒక్కసంవత్సరమే చూపెను; సంవత్సరముకూడ తెలియనియెడల కొంచె మెచ్చుతగ్గగ వరుసును తెలుపుచు తమ నానుచును తమ స్వహస్త లిఖితముగగాని లేక వ్రాసితో మాత్రముగాని వ్రాసి పంపుము. అపుడు నానుచును బట్టియు వారి వారి వ్రాసుబట్టియు గూడ జాతకములు తయారుచేసి బయిన వ్రాసిన ఫలములను వ్రాసి పంపించెదము.

ఇంకను మాచేజేయబడిన శ్రోత్రితరహాముగనున్న 220 శ్రోత్రితరహాములు ఉదాహరణములుగల జాతిమ గ్రంథముయొక్క ప్రథమగుచ్ఛమును దానితో భృగుసంహిత, కుక్కనాడి మొదలగు గ్రంథములను బట్టియు, మా యనుభవజ్ఞానమునుబట్టియు వ్రాసిఫలములను పోషేజేసిన ౫1-12-0కును డిటో 258 శ్రోత్రితరహాముల ద్వితీయగుచ్ఛమును మాత్రము కోరువారికి ఫలములుపయిప్రకారమే రు. 2-4-0కును డిటో ప్రథమద్వితీయగుచ్ఛములను రెండును కోరువానికి ఫలములుపయిప్రకారమే రు. 2-12-0 కున్న పంపబడును. పోషేజే బి. పి. భర్తలు మేమేభరింతుము. ఈ గ్రంథముల యొక్క విజయమును మేముపంపు జాతకఫలములను చదివి చూచిన పిమ్మట శ్రోతిమతాన్త్రముయొక్క నిజమును మా పొందిత్యమును మీరు తెలిసికొని నుమ్మల నున్నుతింపకమానరు. వేసవలు యోగ్యతాపత్రకలు పంపియండి.

బి. యమ్. శర్మ అండ్ బ్రదర్స్.

అమలాపురం, గోదావరిజిల్లా.

బహుమతి

జేబుగడియారము రు. 1-13-0.

ఈ జేబుగడియారము నిది కలకు 8-8-0 కలకు అమ్ముచుంటిమి. బీదసాదలందఱును కొని యానందింతురనియు, మా కంపెనీ పేరు ఎల్ల రు దెలియుననియు నుద్దేశించి ఆర్డర్ వెలల గా 1-13-0 కు విక్రయించెదము. ఇది మామటకు సాగనుగ చిన్నదిగ నుండును.

5 సం॥ముల గ్యారంటీయిత్తుము.

తెలుగు నవలలు.

1. లీలా ౧-౦-౦, 2. యశోదర ౧-౧౦-౦, 3. మిత్రద్రోహం ౦-౮-౦, 4. నవనోదరవాంఛ ౦-౮-౦, 5. నవనోదర ౦-౧౦-౦
6. జగదేశ్వరంభ ౦-౧౦-౦, 7. కోడండ్ర ప్రభావము ౦-౧౦-౦.

నా. మునుస్వామి మొదలియార్,

6, వెంకటేశ మేస్త్రీవీధి, మదరాసు.

మంత్రించినట్లు పనిజేయును.

Vitafer

స్వాస్థ్యమును, వికాసమును, ధౌత్యపుష్టియు, శక్తియు, కావలెనని కోరువారు, విటేఫర్ ను ప్రియమి తీరవలసి యున్నారు. దేహబలమునకును, సరములకును ఉజ్జీవమును గలిగించుటకు కావలసిన సర్వపదార్థములను సత్వరముగనుకూర్చును.

(ఎప్పటికిని యీ వర్తకపు

విదేశములలో తయారగు నే యితరవస్తువునకన్న శ్రేష్ఠమయినదియు, స్వల్పధరకలిగినదియు, సమృద్ధికగన్నదియు నై యున్నది. ఇది బ్రిటిషువారిది.

ఈవర్తక చిహ్నమును గమనింపుడు.

గుర్తును చూడుడు.)

4 బెన్సు సీసాలు	రూ. 1—12—0.
8 " "	" 3—0—0.
16 " "	" 5—0—0.

దక్షిణహిందూ దేశమునందలి అన్ని కెమిస్టు దొరకును.

మదరాసు ఏజెంట్లు:—

స్పెన్సర్ అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, మాంట్యూరోడు, మదరాసు.

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

అంధ్రీయచనము

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి.
ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేయబడ్డవి.
కొన్ని ప్రత్యేక మిగిలి ముందుటల కీర్తనలుగానే ప్రాసి
తెప్పించుకొనవలయును.
కాల, ఆయాధ్యాకాండములు గంపానుల కాగితములు
కాలిగోలైదు గిట్టుపేద ౧ సంపుటం రంగపటములు 3-౮-౦
అరణ్య, కిష్కింధ, నుందరకాండములు గంపానుల
కాగితము కాలిగోలైదు ౧ సంపుటం రంగపటములు ౪-౮-౦
యద్ధకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౮-౦
లైబ్రరీయేషన్, రంపానుల కాగితములైన మంచి
అచ్చు మేలైన కాలిగోలైదు బాల, అయోధ్యా
కాండములు చేరి ౧ సంపుటము ౫-౦-౦
శీటో అరణ్య, కిష్కింధ, నుందరకాం॥ చేరి ౧ సం॥ ౫-౮-౦
శీటో యద్ధకాండము మూడుభా॥ చేరి ౧ సంపుట ౪-౮-౦
శ్రీరామకాలిగోలయము ౦-౮-౦
(2౪5) ఆర్ వేంకటేశ్వర్ అండుకో,
అనంద ముద్రాలయాధికారులు మదరాసు,

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయు
గతులు తెలియదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
చునో యేమేభాగములు యేమేపనులుచేయునో అవి చెడి
పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులు యీయంశములు
నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
దీర్ఘకాల శిక్షించబడును. ఇది రెండు మాసములలో శిక్షించి
గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును.
యింటులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.
క్లాసు పిల్లలె నెల మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును.
రాదలచిన విద్యార్థులు జనవరి నెల 31 తేది లోపల 10 రూపా
యలు అడ్వాన్సుగా పంపుకొని తన కొక స్థానమును నిలుపుకొని
వలయును. పొరుగురివిద్యార్థులు కొరినవో నివసించుటకు రా
వొనంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.
(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

24 జనరల్ పీటర్సన్

మహంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానము
ను, బోధనాభ్యాసముల గలపటమును. ప్రత్యేక గమనిక:-
పొరుగురివిద్యార్థులకు ఉచితవిద్యగవనతియు, భోజనాదికములు
ను ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతినెలప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ
భవగును. తియ్యలైన వైవాకరికి శిష్యాచేయబడును. స్వల్ప
సంఖ్యయే దీసికొనబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

శ్రేష్ఠమయిన డోదువట్టులు

అంబుకట్టులు	ధరశేష	1-5 రూ 8, 6, 5, 3, 2
జవ్వారి	"	4, 3, 2-8
పునుగు	"	2, 1-8, 1
కన్నూరి	"	3, 2, 1-8
వన్నీరు	"	1, ౮, 12, 8

విలియం అండు కో,
చామరాజపేట, బెంగళూరు సిటీ

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రములు
చక్కని శైలిలో వర్ణింపబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ
గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదివఱ కార్షణమున ముద్రియొకటి లేదు.
వెల రేకులు లైదు 0-12-0 కాలిగోలైదు 1-0-0
శ్రీ కృష్ణదేవరాయని చిత్రపట ముచితము.
వలయువారు:- శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
7, తంబుకెట్టివీరి, మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేవ్యం

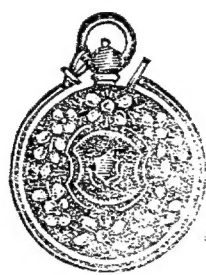
ఇది మేనాము, నిక్కాక, శుక్లనవ్వులు, అతిమాత్రము,
నూరించి మిక్కిలిబలమును ధాతువువైన, రక్తవృద్ధిని, యావన
సుఖమును, సంతానసౌప్తినీ, నరములపట్టుత్వమును కలిగించు
వరప్రసాదము. 2 డబ్బిలు చాలును. 20 కు॥ డబ్బి రు. 1-0-0
ఆయాశ్వేద సమాజ్, పొంపూరు, గుంటూరు జిల్లా.

Grand Clearance Sale Rs. 2-0-0

సాగసైన బాబిలిపాశ్చెట్టు గడియారము.

మొందువెల రూ 4-0-0 యిప్పుటివెల రూ 2-0-0

5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ.

యాగడియారము. మేము యిదివరకు
రూ 4-0-0 వేలవేల గడియారములు
విక్రయించితిమి. మాస్టాక్కియో చేసి
దానికల్ల సగంధరతు ఆమ్మయివ్వా
ము. యీ గడియారము బహుశ్యుడై
మైన సామానులలో చేసి సీయూ
నంచి చేతుగా రప్పించియున్నాము.
ఇదమాపుడు సాగసుగా పుండును.

ఇతరకంపెనీలో యంతరితక్కువ ధరకు దొరకదు. యీ లాభ
కరమైన సమయము కప్పివేయడం మరునమయము దొరుకదు.
జనవరి 25 తేదివరకు రూ 2-0-0 విక్రయించబడును.

డైర్యలక్ష్మి అండు కంపెనీ.

8, ఇరుళప్పకవిధి, మదరాసు.

మహామహిమపాధ్యాయ బ్రహ్మక్రీ
కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి వీరచిత్ర గ్రంథములు
కొద్దికైతులు గలవు. వలయువారికింది విలాస
మునకు వ్రాసికొనవలెను.

1 విశ్వేశ్వరీయము	౨-౦-౦
2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము	౦-౧౨-౦
3 సింహాచల యాత్ర	౦-౪-౦
4 గోదావరి వర్ణనము	౦-౫-౦
5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము	౦-౮-౦
6 నరకాసురవిజయ వ్యాయోగము	౦-౮-౦

కొక్కొండ కుమారనరసింహం,

(2౪1) రాజమహేంద్రవరము.

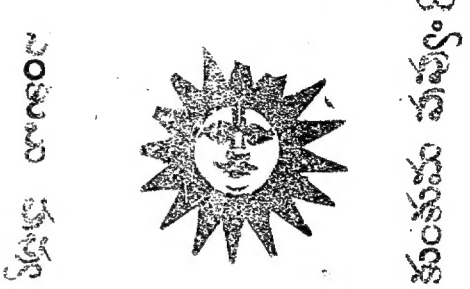
మోటారుబండి నడపుట

మోటారుబండ్లను అతిసులభముగా నడుపునిపుణతను సరి
పూర్ణముగ నేర్చుకొన గోరువారు మాకు వెంటనే వ్రాయుడు.
డి. మోటారు హైరింగు కంపెనీ,
[బరిఫోక నెం 686.] 131, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు నర్సిను కంపెనీవారు ఏలూరు చింతల
పూడి రోడ్డుమీదను వర్సానీకుల ఉపయోగముకొరకు రోడ్డు
రప్పబోవుచున్న పెద్ద మోటారుకార్లను ఈ నెలలో నడిపించు
టకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెన్నపట్నములో ఈ
మధ్య తురిసిన అపరిమితపు కర్తవ్యములకు కార్లకు వేయు రంగులు
అరకను న్యూ వార్మీసు నేయుటకు వీలుకానంతసేన మొదట
ఎర్పాటుచేసికొన్న దినములకు పని ప్రారంభించుటకు అభ్యర్థం
తరము కలిగి బిల్లను ఏలూరుకు బంపించుటకు వీలు కలిగి
నది. కాదు. ఇట్టి సీటిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్కను నుండే
ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోటాగేటు
కర్పాక్షరకు మోటారుబళ్ళు నడవడమువల్ల తనకు నష్టము వస్తుం
దని భవిల్ దావా లేస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి
నోటీసు ఇచ్చిపట్టున్న అండువల్లను మాకు లయినన్న ఇవ్వ
కుండా అగిపోయినట్లున్న సుదూర టోటాగేటు కర్పాక్షరకు
అవి భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ మునకు
వాడుక చేయుచున్నట్లున్న వింటున్నాము. ఘనతరహాంత
బ్రిటిషు రాజ్య పరి పాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు
ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అభ్యంతరములు వకరివల్ల పురియొ
కరు చేయు మంచి పనులకు కలుగనేరవు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మానవత్వ దొరకును. కొనువారు మూర్ఖము
క్కిను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-
మీస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.
(6౪) 21, మామ్యుంబీధి, బొంబాయి.

సర్వరోగ కుతారము.
ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలజేడ భేదములు
లేక ఆశావస్థలకు శ్రీపురుష తిరువురును సేవించిన
ఎప్పుడును నిరోగులుగ నుండగలరు.
మదనమంజరి మాత్రము.
40 గల డబ్బిక్రయము రూ 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
(188) 20 చీబాబజారోడు మద్రాసు.

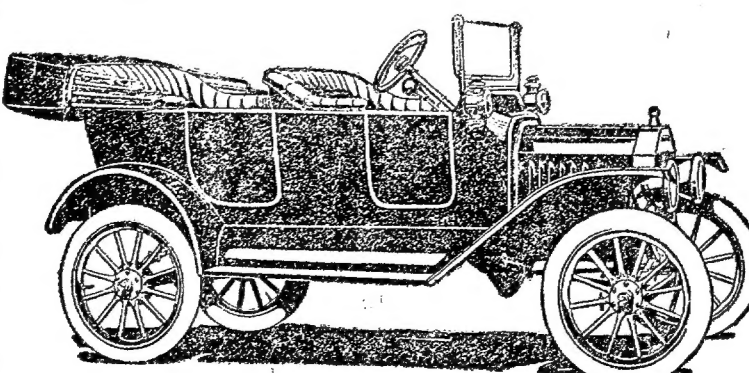
ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియా జేతముయొక్క చిహ్న
విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించితిమి
జేతమును గోరి ప్రతిబింబి యొన్నాము. ఇండియాజేత
ములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అనశ్చయముగా జరుగ
వలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్,
తంకనిగూ బొంబాయి, 157 బ్రాడ్వే,
96 మాంటుకోడు, మదరాసు.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

పై కప్పు మడుసీసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్కుదీపములు, బిగులు, స్పీడ్ మీటరు, పనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని ముఖ్యముగా కొనవలెను. ఏలవ
నిన ఇది అందరికిని గూడ నుపయోగించును. ప్రత
్యమగు సామగ్రిలో ప్రసిద్ధులగు పనివాండ
కులన నియండ్లు చేయించబడినవి.
ఈ బండ్లు చాలశ్రేణికి చాలమన్నిక గలవి
గాన మీకి మర్యాదత్తులకు చాలతప్పక.
ఈ క్లబ్ ఆగ్ని పరీక్ష చేసి ఈ బండ్ల కుపయో
గించి అత్యుచాల బలమైందిగాని చాల శ్రే
ణి నడిచిన విలువ హెచ్చు.
ప్రపంచమందు బాడబడుచున్న మోటారు

మావిలాసము:- ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సగపాలుకన్న హెచ్చుగా
నున్నవి.
ఈబండ్లకు మీరు వెట్టుబడి పెట్టినసొమ్మం
తయ్య సర్దియోగమే.
ఈబండ్లమీద ప్రపంచమందు దన్ని జేతముల
లోను ప్రయాణము చేయవచ్చును.
కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనడు.
ఈ నె 20 లుగ లేదీ వాటికి 80 బండ్లు ప్రియ
రలలో వచ్చును.
పిమ్మట ఆకాశంకము కలుగకుండ ముందు
గనే మాకు వ్రాయుడు.